

OFFICE OF INDUSTRIAL ECONOMICS

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ANNUAL REPORT **2024**

รายงานประจำปี 2567

QR Code Digital File

7.1.0

77
100% 0.00
90
100% 0.00
12
100% 0.00
0.00 0.00
0.00 0.00

10000 0000
00000 0000
00000 0000

ACS-267
300 440 71 074 300 740 87 000 300 540 78 701
77100 00000
10000 00000
00000 10100
00000 00000
00000 10000
00000 00000

DATA ANALYSIS
00000 0000 10 000 00000 00000 000
10000 0000 00 00000 00000 0000 00000
00000 0000 00 00000 0000 0000 00000

GPS DATA - 024
10000 0000 10 000 00000 00000 000
00000 0000 00 00000 10000 0000 00 00000

00000 0000 10 000 00000 00000 000
00000 0000 00 00000 10000 0000 00 00000
00000 0000 00 00000 10000 0000 00 00000

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
OFFICE OF INDUSTRIAL ECONOMICS

CONTENT

สารบัญ

ส่วนที่

01

ข้อมูลทั่วไป

10

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม
จรรยาบรรณราชการ

13

คณะผู้บริหาร สศอ.

20

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ
สศอ.

24

โครงสร้างและอัตรากำลัง

25

งบประมาณ สศอ.

ส่วนที่

02

ผลการปฏิบัติ ราชการประจำปี

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

28

การดำเนินงานตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ
พ.ศ. 2540

31

ผลการปฏิบัติราชการ
ภายใต้งบประมาณ
พ.ศ. 2567

34

รายงานผลการดำเนินงานพัฒนา
คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ในปี 2567 (PMQA)

38

รายงานผลการดำเนินงาน
การจัดการความรู้
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ในปี 2567 (KM)

ส่วนที่

03

สศอ.กับการขับเคลื่อน การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย สู่ความยั่งยืน

44

ความตกลงการค้าเสรียุคใหม่กับมิติด้านสิ่งแวดล้อม: บทบาทของ สศอ.
ด้านต่างประเทศในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

46

เพิ่มขีดความสามารถ
อุตสาหกรรมไทย ก้าวที่ท้าทาย
สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

48

ภูมิทัศน์เศรษฐกิจโลก
กับการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย
ให้ยั่งยืน

ส่วนที่

04

ทิศทางอุตสาหกรรมไทย กับความท้าทายในอนาคต

52

ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมไทย
ก้าวข้ามความท้าทายใน
บริบทโลกที่เปลี่ยนแปลง

55

อุตสาหกรรมเหล็กไทย
ต้องปรับตัวอย่างไร
ให้อยู่รอด

57

ความท้าทายของ EUDR
สู่ความสามารถในการแข่งขัน
ของผู้ประกอบการไทย
ในตลาดยุโรป

60

10 อุตสาหกรรมปัญญาประดิษฐ์
เผชิญกับบริบทโลกที่
เปลี่ยนแปลง

62

การเตรียมความพร้อมนโยบาย
เศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ
ต่อทิศทางสู่การเปลี่ยนผ่าน
การใช้พลังงานสะอาดที่ยั่งยืน

64

เพิ่มขีดเศรษฐกิจอุตสาหกรรม :
ข้อมูลและเครื่องมือสู่การตัดสินใจ
เชิงกลยุทธ์

ส่วนที่

05

ผลงาน โครงการสำคัญ
ของ สศอ.
ในรอบปีงบประมาณ 2567

68

การจัดงานประจำปี สศอ.
OIE Forum 2567

74

การก้าวข้ามความท้าทาย
ด้านการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน
ด้วยการประยุกต์ใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG

77

การขับเคลื่อนการพัฒนา
ภาคอุตสาหกรรมผ่านการประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

79

การจัดการซากรถยนต์
และแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้า
อย่างยั่งยืน

82

การพัฒนาอุตสาหกรรม
ป้องกันประเทศ : แนวทาง
และการขับเคลื่อนสู่การเติบโต
ทางเศรษฐกิจและความมั่นคง
อย่างยั่งยืน

85

โครงการยกระดับอุตสาหกรรม
อาหารฮาลาลแห่งอนาคต
(Halal Food of the Future)
ขับเคลื่อน Soft Power ไทยสู่สากล

87

เกียรติยศรางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น
ประเภทอุตสาหกรรม
และบริการแห่งอนาคต

91

การพัฒนาระบบเตือนภัยเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรมสู่ระดับภูมิภาค
เพื่อคาดการณ์แนวโน้มรายพื้นที่

93

แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรม
ก่อสร้างที่มั่นคง
(Innovative Construction)
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ
ในการแข่งขัน

96

การเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี
(Free Trade Agreement : FTA)
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
ของภาคอุตสาหกรรมไทยภายใต้
นโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

100

การขับเคลื่อนความร่วมมือ
ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ระหว่างไทยกับต่างประเทศ
ส่งเสริมเครือข่ายสมรรถนะ
ภาคอุตสาหกรรมภายในภูมิภาค

104

เปิดโลกเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ด้วยการใช้ประโยชน์จากการแลกเปลี่ยน
เชื่อมโยงข้อมูลกลาง

107

การยกระดับการพัฒนา
ศูนย์กลางข้อมูลด้านเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรม เพื่อการให้บริการ
ที่เป็นมาตรฐานเดียวกับ

ส่วนที่

06

กิจกรรมสำคัญ
ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

112

กิจกรรมสำคัญในรอบ
ปีงบประมาณ 2567 ของ สศอ.

120

รางวัล/ประกาศเกียรติคุณ
ของสำนักงานเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรม ประจำปี
ปีงบประมาณ 2567

122

ข้าราชการพลเรือนดีเด่น
ประจำปี พ.ศ. 2567

ส่วนที่

07

รายงานทางการเงิน

124

งบแสดงฐานะการเงิน,
งบรายได้และค่าใช้จ่าย

128

การวิเคราะห์ทางการเงิน

สารผู้อำนวยการ

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม ในฐานะเป็นองค์กรชี้แนะการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศสู่ความยั่งยืน มีการศึกษาด้านเสนอแนะนโยบาย แนวทางมาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม และจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ กำหนดค่าที่ แนวทางความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ตลอดจนศึกษา วิเคราะห์ เศรษฐกิจอุตสาหกรรมเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย พัฒนาอุตสาหกรรมหรือพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม พร้อมกับวิเคราะห์ วิจัย คาดการณ์แนวโน้มและเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ประสาน เร่งรัด ติดตาม ขับเคลื่อนและประเมินผล การพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งสำรวจ เก็บรักษา ใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม จัดทำดัชนีอุตสาหกรรม และทำหน้าที่เป็น ศูนย์สารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

รายงานประจำปี สศอ. ฉบับนี้ นอกจากการรายงานข้อมูลทั่วไป รายงานการเงิน และผลการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แล้ว ยังนำเสนอภารกิจ สศอ. กับการขับเคลื่อน การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยสู่ความยั่งยืน ได้แก่ 1) ความตกลงการค้าเสรียุคใหม่กับมิติด้านสิ่งแวดล้อม : บทบาทของ สศอ. ด้านต่างประเทศในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน 2) เพิ่มขีดความสามารถอุตสาหกรรมไทย ก้าวที่ท้าทายสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน และ 3) ภูมิทัศน์เศรษฐกิจโลกกับการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้ยั่งยืน นอกจากนี้ ได้นำเสนอทิศทางอุตสาหกรรมไทยกับความท้าทายในอนาคต ได้แก่ ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมไทย ก้าวข้ามความท้าทายในบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลง อุตสาหกรรมเหล็กไทย ต้องปรับตัวอย่างไรให้อยู่รอด ความท้าทายของ EUDR สู่ความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยในตลาดยุโรป 10 อุตสาหกรรมปรับกลยุทธ์เผชิญกับบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลง การเตรียมความพร้อมนโยบายเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศต่อทิศทางการเปลี่ยนแปลงผ่านการใช้พลังงานสะอาดที่ยั่งยืน และเพิ่มขีดความสามารถเศรษฐกิจอุตสาหกรรม : ข้อมูลและเครื่องมือสู่การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

ในส่วนของผลการดำเนินงานที่สำคัญในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สศอ. ได้ดำเนินงาน ตามบทบาทหน้าที่ครอบคลุมในด้านต่าง ๆ โดยนำเสนอในลักษณะบทความที่น่าสนใจและชวนอ่าน ได้แก่ การจัดงานประจำปี สศอ. (OIE Forum) พ.ศ. 2567 การก้าวข้ามความท้าทายด้านการบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืน ด้วยการประยุกต์ใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG การขับเคลื่อนการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมผ่านการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย การจัดการชากรถยนต์และแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้าอย่างยั่งยืน การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ : แนวทางและการขับเคลื่อนสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจและความมั่นคงอย่างยั่งยืน การยกระดับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลแห่งอนาคต (Halal Food of the Future) ขับเคลื่อน Soft Power ไทยสู่สากล เกียรติยศรางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น ประเภทอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต การพัฒนาระบบเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมสู่ระดับภูมิภาค เพื่อคาดการณ์แนวโน้มรายพื้นที่ แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมก่อสร้างที่มีนวัตกรรม (Innovative Construction) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement : FTA) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทยภายใต้นโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การขับเคลื่อนความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับต่างประเทศส่งเสริมเครือข่ายสมรรถนะภาคอุตสาหกรรมภายในภูมิภาค เปิดโลกเศรษฐกิจอุตสาหกรรมด้วยการใช้ประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลกลาง และการยกระดับการพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อการให้บริการที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

สศอ. มุ่งมั่นพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ และพร้อมปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยจัดทำนโยบายเชิงรุกเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขาต่าง ๆ ให้แข่งขันได้ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน และขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพสูงเพื่อรักษาขีดความสามารถของภาคอุตสาหกรรมและสร้างความเจริญเติบโตให้กับเศรษฐกิจของประเทศ ไปสู่การเป็น “หน่วยงานที่มีวิสัยทัศน์ในการวิเคราะห์และกำหนดนโยบายเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเพื่อขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไทยให้แข่งขันได้ตามบริบทของเวทีโลกที่เปลี่ยนแปลงไป”

(นายภาสกร ชัยรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

01

ข้อมูลทั่วไป

- วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม จรรยาบรรณราชการ
- คณะผู้บริหาร สศอ.
- โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ สศอ.
- โครงสร้างและอัตรากำลัง
- งบประมาณ สศอ.

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรชั้นนำการพัฒนา

อุตสาหกรรม

ของประเทศสู่ความยั่งยืน

พันธกิจ/ภารกิจหลัก

1

จัดทำ บูรณาการ
ผลักดัน
และขับเคลื่อนนโยบาย
แผนยุทธศาสตร์
การพัฒนา
อุตสาหกรรม
สู่อุตสาหกรรม
เศรษฐกิจให้เติบโต
อย่างยั่งยืน

2

เสนอแนะนโยบาย
กำหนดทำที่ แนวทาง
ความร่วมมือ
ทางด้านเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรม
ระหว่างประเทศ

3

จัดทำ เชื่อมโยง
บูรณาการ
และให้บริการข้อมูล
การชี้แนะและการ
เตือนภัยเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรม
และระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศที่ทันสมัย
เชื่อถือได้

4

สร้างความเข้มแข็ง
ในการเป็นองค์กร
ที่เป็นเลิศ
ด้านเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรม

Originality ●
สร้างสรรค์สิ่งใหม่

Innovation ●
ประยุกต์ใช้นวัตกรรม

Excellence ●
นำสู่ความเป็นเลิศ

● Mastery
เชี่ยวชาญ
ด้านเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรม

● Integrity
มีคุณธรรม
เป็นพื้นฐาน

● Network
บูรณาการเครือข่าย

● Determination
มุ่งมั่นตั้งใจ
สู่ผลสัมฤทธิ์

อำนาจหน้าที่

1. เสนอแนะนโยบาย แนวทาง และมาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ
2. เสนอแนะนโยบาย กำหนดค่าที่ แนวทางความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ รวมทั้งประชุมเจรจากับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศด้านอุตสาหกรรม
3. ศึกษา วิเคราะห์เศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การพัฒนาอุตสาหกรรม และการแก้ปัญหาหรือพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
4. วิเคราะห์ วิจัย คาดการณ์แนวโน้ม และเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
5. ประสาน เร่งรัด ติดตาม จับคู่เคลื่อน และประเมินผลการพัฒนาอุตสาหกรรม
6. กำหนดนโยบายการสำรวจ การเก็บรักษา การใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม จัดทำดัชนีอุตสาหกรรม และทำหน้าที่เป็นศูนย์สารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

แผนปฏิบัติการราชการ

แผนปฏิบัติ ราชการที่ 1

กำหนดนโยบาย
แนวทาง แผน และ
มาตรการการพัฒนา
อุตสาหกรรมเศรษฐกิจ
สู่ความยั่งยืน

แผนปฏิบัติ ราชการที่ 2

ผลักดัน
และจับคู่เคลื่อน
การพัฒนา
อุตสาหกรรม
เศรษฐกิจ

แผนปฏิบัติ ราชการที่ 3

ยกระดับการพัฒนา
ข้อมูลสารสนเทศ
และระบบเตือนภัย
ด้านเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรม
ให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

แผนปฏิบัติ ราชการที่ 4

การพัฒนาองค์กร
สู่ความเป็นเลิศ
ด้านเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรม

วัฒนธรรมองค์กร

ยึดหลักวิชาการ บูรณาการรอบด้าน
ปฏิบัติงานสร้างสรรค์ ก้าวทันความเปลี่ยนแปลง

จรรยาข้าราชการ

ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ข้อพึงปฏิบัติของข้าราชการ

1

ความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น ไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ทรนถึกและสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง และต่อสังคม

2

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสมบูรณ์ ตามกำหนดเวลา ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย คำนึงถึงคุณค่า ด้วยความถูกต้อง ชอบธรรม โดยรักษาและใช้ทรัพยากร ให้เป็นประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ

3

การเคารพบุคคลและองค์กร

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม พึงเคารพสิทธิเสรีภาพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของตนเอง และผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน รักษาชื่อเสียงของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวมถึงพึงรักษาและใช้ ทรัพยากรอย่างประหยัด คำนึงถึงคุณค่า

4

การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม รวดเร็ว ประหยัด และถูกต้อง ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความมีน้ำใจ สุภาพ เอื้ออาทร

5

การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเปี่ยมด้วยศรัทธา โดยยึดมั่นในความถูกต้อง เทียบธรรม ยึดมั่นในหลักวิชาการและจริยธรรม

6

การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ควรดำรงชีวิตโดยยึดปรัชญาของหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างความเชื่อถือ ศรัทธาที่ดีแก่บุคคลทั่วไป

7

การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เปิดเผย พร้อมรับผิดชอบ และสามารถตรวจสอบได้

คณะผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

● นายภาสกร ชัยรัตน์
ผู้อำนวยการ
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

● นางสาวนิรดา วิสุทธิชาติธาดา
รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

● นายกิตติพล ลิ้มภักดี
รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

นางศุภิดา เสมมีสุข
เลขาธิการกรม
สำนักงานเลขาธิการกรม

นางนิอร สุธุม
ผู้อำนวยการ
กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

นางสาวพรุ กองจุล

ผู้อำนวยการ
กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1

นางพาราดา จินทร์สุวรรณ

ผู้อำนวยการ
กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

นายพุกฤษ์ ศิริรัตนเศรษฐ์
ผู้อำนวยการ
กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2

นายชาลี จินศิริ
ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

นายจักรพันธ์ เค่นดวงบริพันธ์
ผู้อำนวยการกองสารสนเทศ
และดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

นายอเนก จุฬินทร
ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

นางสาววิลาวัลย์ คำจตุ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการซื้อน้ำ
และเตือนภัยภาคอุตสาหกรรม

นางสาวสมานลักษณ์ ดัตติกุล
ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่ม
ความสามารถในการแข่งขัน
ภาคอุตสาหกรรม

นายอภิชิต บุญจันทร์คง
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

นางนาฏนดา จันทรสุต
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ส่วนราชการและหน้าที่ความรับผิดชอบ

สำนักงานเลขาธิการกรม

- 1) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป งานสารบรรณ งานช่วยอำนวยความสะดวก และงานเลขานุการของสำนักงาน
- 2) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงาน
- 3) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล การเสริมสร้างวินัย และรักษาระบบคุณธรรมของสำนักงาน
- 4) ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูล กิจกรรม ความรู้ ความก้าวหน้า และผลงานของสำนักงาน
- 5) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง งานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นใด และการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย รวมทั้งประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายบรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน
- 6) ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการใดของสำนักงาน
- 7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

นโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

- 1) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ และแผนการเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพของภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนการกำกับ ผลักดัน และพัฒนาปัจจัยสนับสนุนที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ
- 2) เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ ในระดับมหภาค ภูมิภาค และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
- 3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนที่จำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ
- 4) ติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ แผนการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ แผนการเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพด้านอุตสาหกรรม ตลอดจนแผนพัฒนาภูมิภาค และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
- 5) ส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการในการจัดทำ ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาอุตสาหกรรมในระดับ ภูมิภาคและจังหวัด ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 6) ประสานการดำเนินงานเพื่อให้ความช่วยเหลือและ แก้ไขปัญหาด้านอุตสาหกรรม
- 7) จัดทำแผนงานงบประมาณบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงบประมาณ แผนปฏิบัติการของสำนักงาน ให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวง
- 8) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ
- 9) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

นโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1 และ 2

- 1) เสนอแนะนโยบาย แนวทาง และมาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา
- 2) ศึกษา วิเคราะห์ และติดตามสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวมทั้งคาดการณ์แนวโน้มและเตือนภัยอุตสาหกรรมรายสาขา
- 3) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา
- 4) ประสานการดำเนินงานเพื่อให้ความช่วยเหลือและ แก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมรายสาขา
- 5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และเป็นหน่วยสารสนเทศเชิงลึกของกระทรวง รวมถึงการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 2) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยประเด็นทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ และติดตามสถานการณ์ รวมทั้งคาดการณ์แนวโน้ม และเตือนภัยด้านอุตสาหกรรม
- 3) พัฒนาเครื่องมือและแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อสนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- 4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

- 1) เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง มาตรการ และกำหนดท่าทีความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี
- 2) ดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมกับต่างประเทศ รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ
- 3) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ
- 4) ดำเนินการตามพันธกรณี อนุสัญญา พิธีสาร ข้อตกลงมาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศ และร่วมพิจารณากำหนดข้อตกลงระหว่างประเทศ ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศและที่เกี่ยวข้อง
- 5) เป็นศูนย์ให้บริการข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และความร่วมมือระหว่างประเทศของกระทรวง
- 6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

- 1) กำหนดนโยบาย และระเบียบในการสำรวจ การเก็บรักษาและการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- 2) ดำเนินการเกี่ยวกับการเป็นศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- 3) รวบรวมจัดทำ และพัฒนาดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในภาพรวมและรายสาขาอุตสาหกรรม
- 4) สร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐ และเอกชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
- 5) พัฒนา บริหารจัดการ และเชื่อมโยงระบบสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อรองรับรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
- 6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มตรวจสอบภายใน

- 1) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหารการเงิน และการบัญชีของสำนักงาน
- 2) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

- 1) เสนอแนะให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
- 2) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
- 3) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานภายในสำนักงาน
- 4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างและ กรอบอัตรากำลัง (ตำแหน่ง)

ข้าราชการ

รวม 136 ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	1	ตำแหน่ง
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	2	ตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญ	4	ตำแหน่ง
กลุ่มตรวจสอบภายใน	2	ตำแหน่ง
กลุ่มพัฒนาระบบราชการ	2	ตำแหน่ง
สำนักงานเลขาธิการกรม	22	ตำแหน่ง
กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค	18	ตำแหน่ง
กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1	18	ตำแหน่ง
กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2	18	ตำแหน่ง
กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	15	ตำแหน่ง
กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ	17	ตำแหน่ง
กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	17	ตำแหน่ง

ลูกจ้างประจำ
รวม 9 ตำแหน่ง

พนักงานราชการ
รวม 12 ตำแหน่ง

รวม
157
ตำแหน่ง

ข้าราชการ
136
ตำแหน่ง

พนักงานราชการ
12
ตำแหน่ง

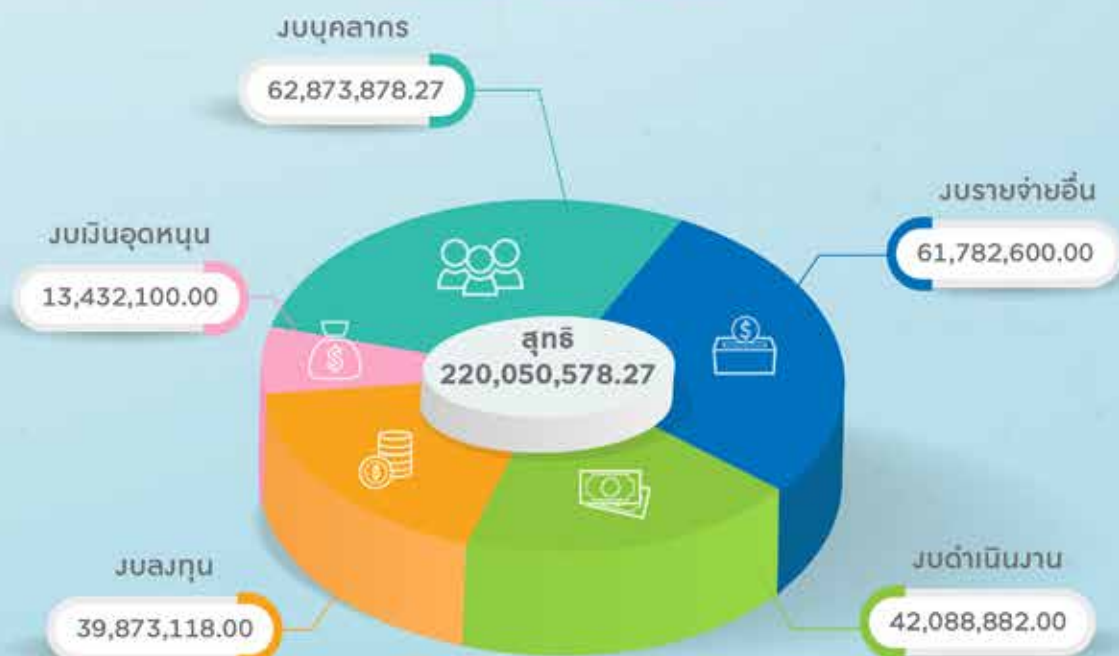
ลูกจ้างประจำ
9
ตำแหน่ง

งบประมาณสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

งบประมาณรายจ่าย ประจำปี พ.ศ. 2566

งบประมาณรายจ่าย ประจำปี พ.ศ. 2567

02

ผลการปฏิบัติงานราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

- การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- ผลการปฏิบัติราชการภายใต้งบประมาณ พ.ศ. 2567
- รายงานผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในปี 2567 (PMQA)
- รายงานผลการดำเนินงานการจัดการความรู้สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในปี 2567 (KM)

การดำเนินงาน ตามพระราชบัญญัติ

ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ 2567

สำนักงานเลขาธิการกรม

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน เพื่อให้มีผลใช้บังคับอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่กำหนดไว้ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ และจัดให้บริการข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่ประชาชนและผู้ขอรับบริการ โดยมีการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้

1. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สศอ.

สศอ. ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารขึ้นตั้งแต่ปี 2548 โดยได้จัดทำโครงสร้าง การจัดองค์กร ระบุอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน นอกจากนี้ ภายในศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สศอ. ยังมีการจัดทำแผนผังการดำเนินงาน (Flow chart) สำหรับขั้นตอนการขอรับบริการข้อมูลข่าวสารเพื่อไว้สำหรับให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ ณ ชั้น 2 ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สศอ. อาคารสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ 0 2430 6800

2. การดำเนินการจัดระบบข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 9

สศอ. ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางกายภาพสำหรับรวบรวมข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนสามารถเข้ามาใช้บริการได้โดยง่ายและสะดวก โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

- 2.1 จัดทำป้ายชื่อศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สศอ. ไว้หน้าห้อง พร้อมป้ายบอกทางไปศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สศอ.
- 2.2 จัดสถานที่อำนวยความสะดวกไว้ต้อนรับและบริการแก่ผู้มาใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สศอ.
- 2.3 จัดเก็บข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 (1), (2), (4), (5), (8) ไว้ให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สศอ.
- 2.4 จัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารไว้ให้บริการ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอย่างชัดเจน และสามารถสืบค้นได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว

3. การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สศอ. ได้มีการดำเนินการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลข่าว สศอ. อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- 3.1 มอบหมายรองหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นการเฉพาะ
- 3.2 ผู้บริหารให้ความสำคัญในการติดตาม ควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างเคร่งครัด เช่น มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 การจัดประชุมคณะกรรมการฯ อย่างสม่ำเสมอ

ผลสำรวจความพึงพอใจการใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสาร (สำหรับบุคคลภายนอก) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ตุลาคม 2566 ถึง กันยายน 2567)

หมายเหตุ : สรุปข้อมูลจากแบบสำรวจความพึงพอใจการใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ (ออนไลน์)

- 3.3 มีการจัดเก็บสถิติและจัดทำรายงานสรุปผลการมาใช้บริการของผู้ที่มาขอรับบริการข้อมูลข่าวสารของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สศอ. และได้นำเสนอผลรายงานต่อผู้บริหารของ สศอ. ทราบอย่างสม่ำเสมอ
- 3.4 ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของ สศอ. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร โดยมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง
- 3.5 มีการเผยแพร่งานบริการด้านการใช้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร คู่มือประชาชน และคลิปวิดีโอเพื่อประชาชน ลงผ่านช่องทางเว็บไซต์ของ สศอ. ที่ www.oie.go.th และผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย สศอ. ได้แก่ Facebook Fanpage, Youtube, Twitter, Instagram, Tiktok เป็นต้น

- 3.6 มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของ สศอ. ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ เว็บไซต์ของ สศอ. เว็บไซต์ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร Facebook Fanpage, Youtube, Twitter, Instagram, Tiktok, บอร์ดประชาสัมพันธ์, เสียงตามสาย, รายงานประจำปี เป็นต้น รวมทั้งมีการสำรวจความคิดเห็นจากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของประชาชนผู้ขอรับบริการ

4. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร

สศอ. ได้มีการดำเนินการจัดทำ จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของ สศอ. ดังนี้

- 4.1 มีการนำข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ของ สศอ. มาเผยแพร่บนเว็บไซต์ในศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สศอ.
- 4.2 มีการจัดทำสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือน จัดเป็นหมวดหมู่ชัดเจนไว้ในศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและมีการเผยแพร่บนเว็บไซต์สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมทุกเดือน

5. การพัฒนาการดำเนินงานศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สศอ. ประจำปี 2567

สำหรับปี พ.ศ. 2567 ได้ดำเนินการปรับปรุงการจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 7 และ มาตรา 9 ดังนี้

- 5.1 ปรับปรุงข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 5.2 ส่งผู้แทนเข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ และเข้าร่วมอบรมและทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- 5.3 กรอกแบบสอบถามเกี่ยวกับการตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการและเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการประเมินศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ พร้อมทั้งจัดทำข้อมูล คำนวณคะแนนและรวบรวมข้อมูลทำแฟ้มหลักฐานตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สศอ. ส่งสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
- 5.4 รายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

6. การดำเนินงานศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สศอ. ประจำปี 2567

สำหรับปี พ.ศ. 2567 ได้ดำเนินการปรับปรุงการจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 7 และ มาตรา 9 ดังนี้

- 6.1 ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงป้ายศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของ สศอ. ให้ทันเหตุการณ์และน่าสนใจต่อผู้มารับบริการข้อมูลข่าวสาร
- 6.2 รายงานผลการมาใช้บริการข้อมูลข่าวสารของ สศอ. ในปีงบประมาณ 2567 รวมทั้งสิ้น 24,825 รายเสนอต่อผู้บริหาร สศอ.
- 6.3 ปรับปรุงแฟ้มข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 (1), (2), (4), (5), (8) ให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ
- 6.4 จัดเตรียมกล่องรับความคิดเห็นเพื่อให้ผู้มารับบริการแสดงข้อคิดเห็น และได้นำข้อคิดเห็นของผู้มารับบริการนั้น ๆ มาปรับปรุงแก้ไขการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น

ผลการปฏิบัติงานราชการ

ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภายใต้งบประมาณปี พ.ศ. 2567

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ในฐานะองค์กรชั้นนำการพัฒนอุตสาหกรรมของประเทศสู่ความยั่งยืน มีภารกิจหลักในการเสนอแนะนโยบาย แนวทาง มาตรการ และแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนอุตสาหกรรมของประเทศ รวมทั้งการกำหนดค่าที่แนวทางความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ตลอดจนการวิเคราะห์ วิจัย คาดการณ์ แนวโน้มเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม โดยประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เชื่อมโยงได้ โดย สศอ. ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รวมทั้งสิ้น 218.9668 ล้านบาท ซึ่งมีผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการราชการดังนี้

1. กำหนดนโยบาย แนวทาง แผน และมาตรการการพัฒนอุตสาหกรรมเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน เพื่อพัฒนอุตสาหกรรมเศรษฐกิจให้สามารถแข่งขันและเติบโตได้อย่างยั่งยืน สศอ. ได้ดำเนินการดังนี้

1) จัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารกระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 255 เรื่อง (เป้าหมาย 117 เรื่อง) เช่น (ร่าง) แผนขับเคลื่อนระเบียบเศรษฐกิจพิเศษด้านการพัฒนาห่วงโซ่การผลิตและบริการ ประกาศสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เรื่อง กระบวนการผลิตที่เป็นสาระสำคัญของเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรหรือในเขตประกอบการเสรีตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 3) การกำหนดคุณสมบัติรองรับการชาร์จเร็ว (Quick Charge) ภายใต้มาตรการ EV3.5 มาตรการพัฒนอุตสาหกรรมเศรษฐกิจ การจัดทำแนวทางการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนอุตสาหกรรมฮาลาลเพื่อส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมฮาลาลในภูมิภาค การจัดทำข้อเสนอแนะการพิจารณา (ร่าง) กรอบเวลาบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ตามมาตรฐานยูโร 6 ใหม่ เป็นต้น

2) จัดทำโครงการพัฒนอุตสาหกรรมข้อมูลและระบบสารสนเทศเพื่อรองรับอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพมุ่งสู่อุตสาหกรรม 4.0 จำนวน 6 โครงการ โดยการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ และอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ตลอดจนจัดทำแนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และอุตสาหกรรมในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมก่อสร้างที่มีนวัตกรรม และส่งเสริมอุตสาหกรรมจัดการซากยานยนต์และแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้า

การกำหนดนโยบาย แนวทาง แผน และมาตรการการพัฒนอุตสาหกรรมเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืนของ สศอ. ข้างต้น สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริหารกระทรวงอุตสาหกรรม ร้อยละ 95.20 และความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละ 90.68

ระดับความเชื่อมั่นของผู้บริหารกระทรวงอุตสาหกรรม ต่อนโยบาย มาตรการ หรือข้อเสนอแนะ ที่บีค่อ สศอ.

ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่บีค่อ สศอ.

2. ผลักดันและขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรม เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรม

เศรษฐกิจให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สศอ. ได้ดำเนินการ ดังนี้

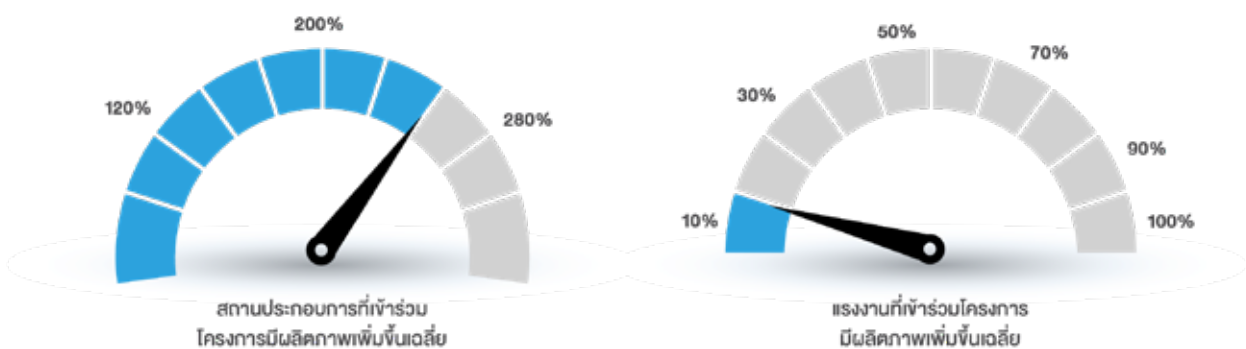
1) รายงานผลการดำเนินงาน มาตรการ แผนปฏิบัติการด้าน... ต่อคณะรัฐมนตรีคณะกรรมการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 สาขาอุตสาหกรรม ได้แก่ (1) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562-2570) (2) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566-2570) (3) มาตรการสนับสนุนการใช้น้ำมันไฟฟ้า (4) มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี พ.ศ. 2561-2570 (5) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2567-2570) และ (6) (ร่าง) แผนปฏิบัติการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลไทย ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2567-2571

2) ออกใบรับรองจากระบบ Eco sticker ในส่วนรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และยางรถยนต์ จำนวน 9,483 ป้าย การดำเนินงานดังกล่าวเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และยางรถยนต์ ยื่นขอ Eco Sticker เพื่อประกอบการชำระภาษีสรรพสามิต หรือตามข้อกำหนดกฎหมาย เพื่อให้เกิดการแข่งขันพัฒนาเทคโนโลยีลดการปล่อยมลพิษ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และความปลอดภัยบนท้องถนน ตลอดจนประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลคุณสมบัติ และสมรรถนะของยานยนต์สมัยใหม่ ในการเลือกซื้อยานยนต์ที่มีคุณสมบัติ สะอาด ประหยัด ปลอดภัย ให้เหมาะสมกับการใช้งาน และได้รรถประโยชน์สูงสุด

3) ดำเนินงานโครงการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การยกระดับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลแห่งอนาคต (Halal Food of the Future) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมอาหารและเกษตร ตลอดจนยกระดับผลิตภาพภาคอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนด้วยการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว(BCGModel) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมด้วย มาตรฐาน ผลิตภาพ และนวัตกรรม ในขณะเดียวกันยังช่วยทำให้ประชาชนได้ใช้สินค้าที่มีคุณภาพอีกด้วย นอกจากนี้ ยังมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

การดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในปี 2567 มีเป้าหมายในการขับเคลื่อนนโยบาย การพัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยการผลักดัน ขับเคลื่อน ติดตาม และประเมินผล นโยบาย แนวทาง แผน และมาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อน ระดับชาติ/ระดับกระทรวง รวมถึงดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมกับต่างประเทศ และองค์การระหว่าง ประเทศ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมด้วย มาตรฐาน ผลิตภาพ และนวัตกรรม ซึ่งจะมีการสร้างกลไก เครือข่าย และบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างผลลัพธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรม จากการดำเนินโครงการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) คือ สถานประกอบการมีผลิตภาพเพิ่มขึ้น (มูลค่า เพิ่มขึ้น/ต้นทุนลดลง) เฉลี่ยกว่า 2 เท่า และแรงงานมีผลิตภาพเพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.22

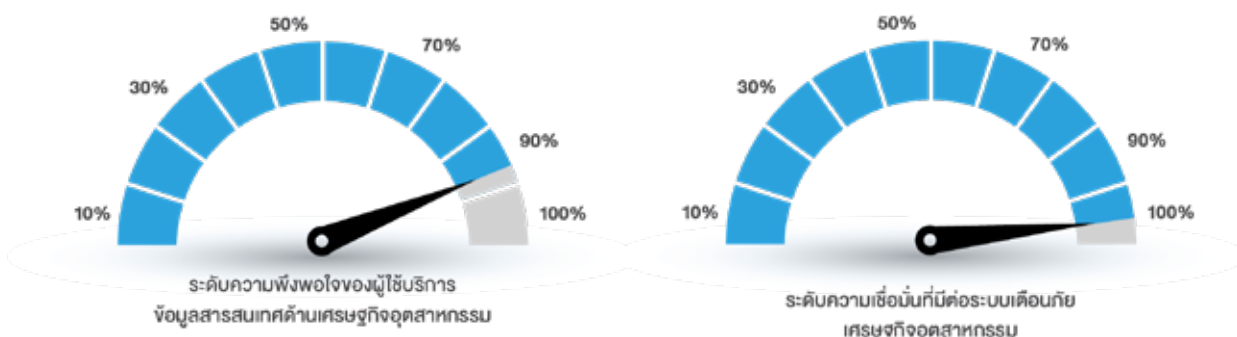
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ และระบบเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้มีระบบสารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่สามารถขึ้นนำและเตือนภัยภาคอุตสาหกรรม (ในภาพรวม รายสาขา และเชิงพื้นที่) ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ โดย สศอ. ได้ดำเนินการ ดังนี้

1) จัดทำข้อมูลสารสนเทศและระบบเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อยกระดับให้เป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพ นำไปสู่การขึ้นนำและเตือนภัยภาคอุตสาหกรรมได้อย่างรวดเร็ว ทันกับสถานการณ์ มีการจัดทำตัวชี้วัดที่สะท้อนภาคอุตสาหกรรมในภาพรวม รายสาขา และเชิงพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ เป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือ โดยดำเนินการผ่านโครงการ Intelligence Unit โครงการสำรวจตรวจสอบ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำสถิติและดัชนีอุตสาหกรรมรายเดือน และโครงการสำรวจข้อมูลและจัดทำรายงานผลิตภาพและผลประกอบการอุตสาหกรรม

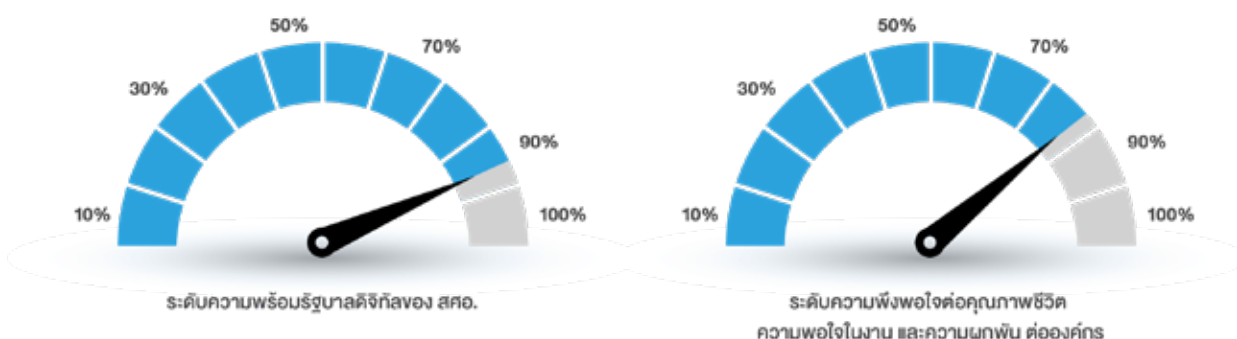
2) พัฒนาอุตสาหกรรม ข้อมูล และระบบสารสนเทศ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพมุ่งสู่อุตสาหกรรม 4.0 โดยดำเนินการผ่านโครงการพัฒนาศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกอุตสาหกรรม จำนวน 15 สาขาอุตสาหกรรม ซึ่งศูนย์วิเคราะห์เหล่านี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และทันต่อเหตุการณ์ ช่วยให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและเติบโตได้อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ การพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ และระบบเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม มีการเข้าใช้บริการข้อมูลสารสนเทศ จำนวน 7,117 ครั้ง และมีรายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม บทวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและรายงานเผยแพร่ระบบฐานข้อมูลอัจฉริยะ จำนวน 318 เรื่อง ซึ่งผู้รับบริการมีระดับความพึงพอใจต่อข้อมูลสารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ร้อยละ 86.06 และมีความเชื่อมั่นต่อระบบเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ร้อยละ 97.10

4. สร้างความเข้มแข็งสู่การเป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อเป็นองค์กรดิจิทัลที่สร้างสรรค์ โปร่งใส และมีธรรมาภิบาล โดย สศอ. ได้ดำเนินการบริหารจัดการความรู้ (KM) และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

ผลจากการสร้างความเข้มแข็งสู่การเป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ทำให้ สศอ. มีคะแนนประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (ITA) และคะแนนประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0) อยู่ที่ 92.73 คะแนน และ 466.44 คะแนน ตามลำดับ รวมทั้งมีความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล ร้อยละ 86.35 และระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิต ความพอใจในงาน และความผูกพันต่อองค์กร ร้อยละ 76.86

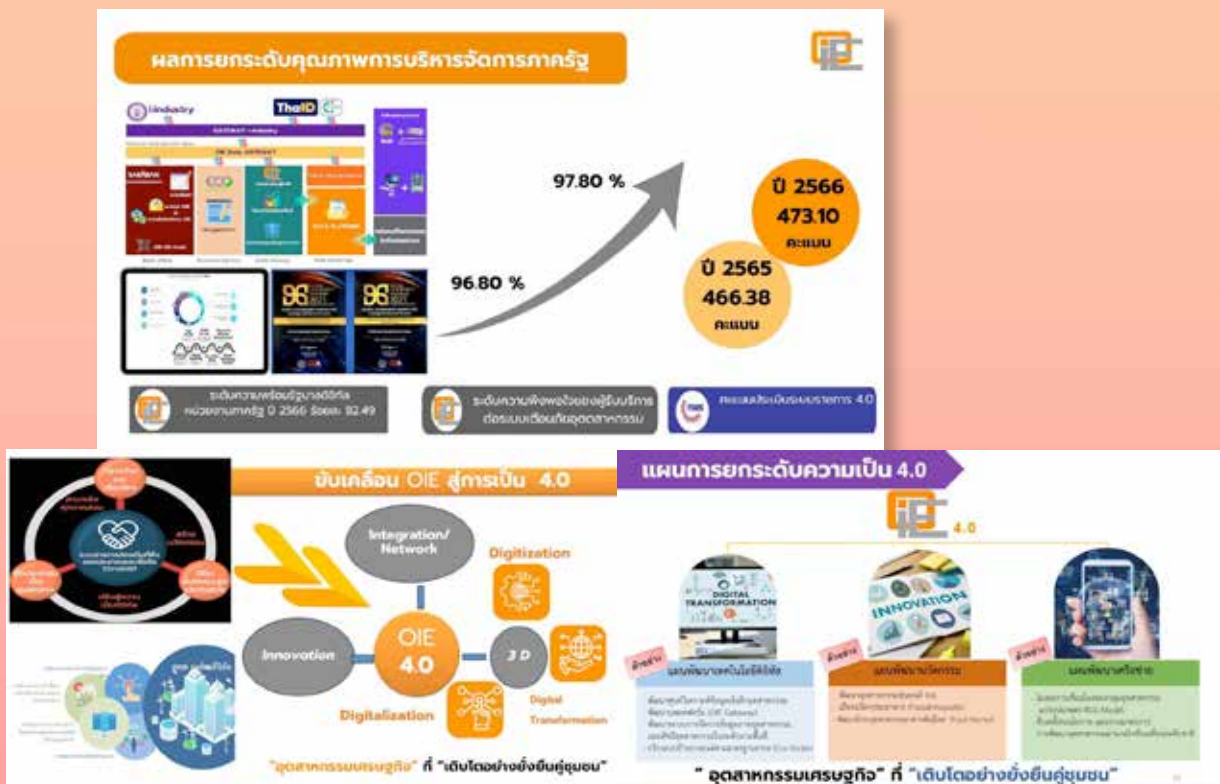
รายงานผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ตามนโยบายของรัฐบาลที่จะยกระดับหน่วยงานภาครัฐเข้าสู่ระบบราชการ 4.0 เพื่อให้สามารถรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงและการเป็นประเทศไทย 4.0 โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีการบริหารจัดการที่ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และรองรับยุทธศาสตร์ของประเทศไทย 4.0 และเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจ ตลอดจนเป็นที่พึงของประชาชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งมีปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ ในการพัฒนาระบบราชการไปสู่ระบบราชการ 4.0 ดังกล่าว ประกอบด้วย 1) การสานพลังทุกภาคส่วนระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม (Collaboration) 2) การสร้างนวัตกรรม (Innovation) และ 3) การปรับกระบวนการ/องค์กรเข้าสู่การเป็นดิจิทัล (Digitization) ซึ่งได้มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. พัฒนาเครื่องมือเพื่อส่งเสริมให้ส่วนราชการนำไปใช้ในการพัฒนาองค์กรเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0 หรือที่เรียกว่า เครื่องมือประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 หรือ PMQA 4.0 ขึ้น ซึ่งเป็นการต่อยอดจากเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการ

ภาครัฐ ที่มีการดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ทั้งนี้ที่ผ่านมาสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้ผ่านการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Certified Fundamental Level) รอบที่ 1 เมื่อ ปี พ.ศ. 2556 โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 94.90 และผ่านการตรวจประเมินรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2 (Certified FL) เมื่อปี พ.ศ. 2561 โดยมีคะแนนรวม 277 คะแนน ในปี พ.ศ. 2564 ได้คะแนนการประเมินสถานการณ์เป็นระบบราชการ 4.0 รวม 436.14 คะแนน ปี พ.ศ. 2565 ได้คะแนนรวม 466.38 คะแนน ปี 2566 ได้คะแนน 473.10 คะแนน และ ปี 2567 ได้คะแนนรวมทั้งหมด 466.44 คะแนน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้ยกระดับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินสถานะของหน่วยงานภายใต้เกณฑ์ PMQA 4.0 เพื่อการขับเคลื่อนสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สู่การเป็นระบบราชการ 4.0 สรุปได้ดังนี้

รูปที่ 1 แผนภาพการขับเคลื่อนสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สู่การเป็นระบบราชการ 4.0

1 กิจกรรมการยกระดับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) สศอ. เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินสถานะของหน่วยงาน ภายใต้เกณฑ์ PMQA 4.0

1.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) สศอ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (หมวด 1, 2, 4 และหมวด 3, 5, 6) เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินสถานะของหน่วยงาน ตามเกณฑ์ PMQA 4.0 จำนวน 2 ครั้ง

1.2 การประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) สศอ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประเภทรายหมวด เน้นเฉพาะหมวดที่ สศอ. จะเลือกสมัครรางวัล เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเกณฑ์หมวด 1 การนำองค์การและความรับผิดชอบต่อสังคม เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2567

1.3 การประชุมคณะทำงานพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ภาครัฐ (PMQA) สศอ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 หมวด 1, 2, 4 และ หมวด 3, 5, 6 เพื่อรวบรวม วิเคราะห์และจัดทำแบบประเมินตนเอง เพื่อสมัครขอรับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ รายนาม และ/หรือ รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 จำนวน 6 ครั้ง (ระหว่าง วันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2567 ถึงวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2567)

1.4 การประชุมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการตามเกณฑ์ คุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) สศอ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และ เกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงาน ภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 เพื่อให้ บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ PMQA 4.0 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2567

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2567

1.5 การประชุมคณะกรรมการบริหาร (PMQA Steering Committee) คณะกรรมการบริหาร สศอ. เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) สศอ. และรายงานผลการดำเนินงาน PMQA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ตลอดจนรายงานความคืบหน้าและสรุปผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 2 ครั้ง

2 กิจกรรมการประกวดต้นแบบการปรับปรุงกระบวนการ (OIE Improvement Award 2024) ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรในสำนักงานฯ ทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร ประกอบด้วย

1

รางวัลผลงานระดับยอดเยี่ยม

ได้แก่ ทีม Rising Star Creator ผลงานเรื่อง "International Industry OIE Articles สร้างสรรค์สื่ออุตสาหกรรมระหว่างประเทศด้วยอินโฟกราฟฟิก"

2

รางวัลผลงานระดับดีเยี่ยม

ได้แก่ ทีม OIE PR MIND ผลงานเรื่อง "OIE Google Form to Line Notify" และทีม Three Avengers ผลงานเรื่อง "การพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve)"

3

รางวัลผลงานระดับดีมาก และรางวัล Popular Vote ทีมขวัญใจมหาชน ได้แก่

ทีม ต้องก้าวหน้า Return ผลงานเรื่อง "Intelligence Macroeconomic Data system"

4

รางวัลผลงานระดับดีมาก

ได้แก่ ทีม D-SIP1 ผลงานเรื่อง "One Minute with Sector1"

3 กิจกรรมประกวด "คนคุณค่า สคอ." ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยการสร้างวัฒนธรรมองค์กรภายใต้ ค่านิยม "OIE MIND" ได้แก่

OIE MIND

- **Originality**
สร้างสรรค์สิ่งใหม่
- **Innovation**
ประยุกต์ใช้นวัตกรรม
- **Excellence**
นำสู่ความเป็นเลิศ
- **Mastery**
เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- **Integrity**
มีคุณธรรมเป็นพื้นฐาน
- **Network**
บูรณาการเครือข่าย
- **Determination**
มุ่งมั่น ตั้งใจ สู้ผลสัมฤทธิ์

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ผู้ที่ได้รับการโหวตรางวัลบุคคลควรยกย่อง "คนคุณค่า สคอ. ปี 2567" ได้แก่ นางศิริเพ็ญ เกียรติเฟื่องฟู รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

รายงานผลการดำเนินงาน การจัดการ ความรู้ (KM) ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร โดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 11 กำหนดให้ส่วนราชการ มีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอโดยต้องรับรู้ข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของการทำงาน เพื่อตอบสนองความคาดหวังของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน ภายใต้ ค่านิยม “OIE MIND” ประกอบด้วย

O - Originality สร้างสรรค์สิ่งใหม่

I - Innovation ประยุกต์ใช้นวัตกรรม

E - Excellence นำสู่ความเป็นเลิศ

M - Mastery เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

I - Integrity มีคุณธรรมเป็นพื้นฐาน

N - Network บุรณาการเครือข่าย

D - Determination มุ่งมั่น ตั้งใจสู่ผลสัมฤทธิ์

วัฒนธรรมองค์กร

“ยึดหลักวิชาการ
บูรณาการรอบด้าน
ปฏิบัติงานสร้างสรรค์
ก้าวทันความเปลี่ยนแปลง”

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานและกิจกรรมการจัดการความรู้ สศอ. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ภายใต้เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA 4.0) ประกอบด้วย 7 หมวดที่สำคัญ ได้แก่ 1) การนำองค์การ 2) การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ 3) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การจัดการกระบวนการ และ 7) ผลลัพธ์การดำเนินการ โดยที่หมวด 4 ข้อ 4.3 การใช้องค์ความรู้ของส่วนราชการในการแก้ปัญหา เรียนรู้ เพื่อพัฒนาส่วนราชการ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. ระดับพื้นฐาน (Basic) ข้อกำหนด: การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ และการรวบรวมองค์ความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการเรียนรู้พัฒนา และต่อยอด

ผลการดำเนินงาน: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและพัฒนาองค์กร เพื่อให้องค์กรมีความเป็นเลิศในการให้บริการด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและเป็นที่ยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้น สศอ. มีการจัดการความรู้ และใช้องค์ความรู้เพื่อเรียนรู้ พัฒนา แก้ปัญหา และสร้างนวัตกรรม โดยมีการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบ มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่สำคัญต่อการปฏิบัติภารกิจให้แก่ บุคลากร สศอ. และบุคลากรภายในกระทรวงอุตสาหกรรม ได้แก่

1) How to

สู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบ เป็นการถ่ายทอดความสำเร็จจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับรางวัลองค์กรคุณธรรมต้นแบบของกระทรวงอุตสาหกรรม

2) BCG Matrix

สะท้อนภาพอุตสาหกรรมไทยในอนาคต เป็นการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ภาคอุตสาหกรรมไทย สถานการณ์การส่งออกและนำเข้า และการใช้ BCG Matrix เพื่อวิเคราะห์อุตสาหกรรมไทยในอนาคต ซึ่งผลการถ่ายทอดความรู้ด้วยวิธีดังกล่าวทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานสามารถนำองค์ความรู้แนวคิด ไปต่อยอดพัฒนางานได้ในอนาคต ซึ่งเผยแพร่ผ่าน www.kpmax.com/webkm

2. ระดับก้าวหน้า (Advance) ข้อกำหนด: การวิเคราะห์เชื่อมโยงกับข้อมูลและองค์ความรู้ ส่วนราชการกับองค์ความรู้และสารสนเทศจากภายนอก เพื่อแก้ปัญหาและสร้างนวัตกรรม

ผลการดำเนินงาน: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการเชื่อมโยงองค์ความรู้กับองค์กรภายนอกผ่านการศึกษาฐานภายนอก ดังนี้

1) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคู่เทียบที่สำคัญ ที่มีภารกิจใกล้เคียงกับสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในด้านการจัดทำดัชนี ณ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้เชื่อมโยงองค์ความรู้กระบวนการจัดทำและเผยแพร่ดัชนีผู้ผลิต ดัชนีราคาผู้ผลิต (Producer Price Index: PPI) การเผยแพร่ดัชนี เครือข่ายต่างประเทศและการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในมิติการรักษาสิ่งแวดล้อม การกำจัดกากอุตสาหกรรมอันตรายอย่างถูกวิธี ซึ่งเป็นการบูรณาการให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงอุตสาหกรรม ภายใต้แนวคิด “MIND ใช้หัวและใจ บั่นอุตสาหกรรมคู่ชุมชน” ณ บริษัท อัครีปราการ จำกัด (มหาชน) ได้รับความรู้เรื่อง การกำจัดของเสียอุตสาหกรรมอันตรายทั้งในรูปของก๊าซ ของเหลว กากตะกอน ของแข็ง และขยะติดเชื้อ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ปลอดภัยด้วยกลไกทางเทคโนโลยีที่สมัยใหม่ รวดเร็ว ผนึกใจ เป็นมิตรและปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมในทุกกระบวนการให้บริการ นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมด้านการพัฒนาทักษะดิจิทัล เพื่อตอบโจทย์เรื่องการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในก้าวสู่ระบบราชการ 4.0 ซึ่งผลที่ได้คือ บุคลากรของสำนักงานฯ สามารถนำองค์ความรู้ไปประกอบการจัดทำนโยบาย มาตรการ สำหรับผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ระดับเกิดผล (Significance) ข้อกำหนด: การจัดการความรู้ที่มีประสิทธิผล สร้างองค์ความรู้ที่เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน ส่งมอบคุณค่าแก่ประชาชน และสร้างโอกาสทางนวัตกรรมที่ส่งผลต่ออนาคต

ผลการดำเนินงาน: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการนำองค์ความรู้จากการศึกษาฐาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปใช้ในการปรับปรุงการทำงาน/แก้ปัญหา จนเกิดเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) อาทิ เช่น การปรับปรุงกระบวนการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมรายเดือน เป็นต้น

รูปที่ 1 แสดงแผนภาพกระบวนการจัดการความรู้ และองค์กรแห่งการเรียนรู้

การยกระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สศอ. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการโดยผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการจัดการความรู้ร่วมกับคณะทำงานบริหารทรัพยากรบุคคลและองค์ความรู้ และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดย รศ.ดร.อรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง และอาจารย์กิงกาญจน์ มงกุฎกาญจน์ ที่ปรึกษาด้านการบริหารจัดการความรู้ สศอ. จำนวน 3 ครั้ง

ครั้งที่ 1
เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2567

ครั้งที่ 2
เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567

ครั้งที่ 3
เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2567

2. จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการศึกษาดูงานภายนอกกับคู่เทียบที่สำคัญที่มีภารกิจที่ใกล้เคียงกับสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม จำนวน 2 ครั้ง ประกอบด้วย

ครั้งที่ 1 การศึกษาดูงานการเทียบเคียง (Benchmark) ด้านการกระบวนการจัดทำดัชนี และการจัดทำผลการวิเคราะห์ โดย นางนุชพันธ์ กฤษณามระ ผู้อำนวยการกองดัชนีเศรษฐกิจการค้า และนางสาวกาญจนา โพทอง นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2567

ครั้งที่ 2 การศึกษาดูงานการเทียบเคียง (Benchmark) ด้านการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้และกากอุตสาหกรรม โดย นายวันชัย เหลืองวิริยะ กรรมการ/ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท อัครีปการ จำกัด (มหาชน) จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2567

3. จัดกิจกรรมเพื่อถ่ายทอดความรู้ นำองค์ความรู้ที่ได้มาขยายผลถ่ายทอดให้บุคลากรภายในสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม จำนวน 2 ครั้ง ประกอบด้วย

ครั้งที่ 1 กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับองค์กรคุณธรรม พร้อมศึกษารณีตัวอย่างจากหน่วยงานที่ได้รับคัดเลือกเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบของกระทรวงอุตสาหกรรม และนำไปปรับใช้ประโยชน์ต่อไป โดย นางสาวภคอร ก้องภพธนดล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ และผู้แทนจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2567

ครั้งที่ 2 กิจกรรมเพื่อถ่ายทอดความรู้ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาขยายผล ถ่ายทอดให้บุคลากรภายในสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม โดย นายศักดิ์ชัย สินโสมนัส นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2567

4. จัดประชุมคณะทำงานบริหารทรัพยากรบุคคลและองค์ความรู้ สศอ. เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และติดตามประเมินผล การบริหารจัดการความรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2567

5. กิจกรรมเรียนรู้รูปแบบการรับฟังบรรยาย และทดลองปฏิบัติจริง (KM Activity) เพื่อเรียนรู้ การใช้ AI มาใช้ในการจัดทำสื่อองค์ความรู้ต่าง ๆ รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ สศอ. โดย อาจารย์ กฤติกร ประโยชน์วนิช เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2567

03

สศอ. กับการขับเคลื่อน การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย สู่ความยั่งยืน

- ความตกลงการค้าเสรียุคใหม่กับมิติด้านสิ่งแวดล้อม:
บทบาทของ สศอ. ด้านต่างประเทศในการขับเคลื่อนการพัฒนา
อย่างยั่งยืน
- เพิ่มขีดความสามารถอุตสาหกรรมไทย ก้าวที่ท้าทาย
สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ภูมิทัศน์เศรษฐกิจโลกกับการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้ยั่งยืน

ความตกลง การค้าเสรียุคใหม่ กับมิติสิ่งแวดล้อม:

บทบาทของ สศอ. ด้านต่างประเทศในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

อนุวัตร จุลินทร

ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

ในปัจจุบัน ความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement - FTA) สมัยใหม่ได้มีความพยายาม ในการขยายขอบเขตเพิ่มเติมไปจากเป้าหมายหลักในการลดการบิดเบือนทางการค้าไปสู่การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีการบรรจุข้อบทเชื่อมโยงระหว่างการค้าและสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจและการรักษาสิ่งแวดล้อม อาทิ ข้อบทด้าน Climate Change ข้อบทด้าน Circular Economy โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการค้าในสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการผลักดันให้มีการยกเลิกการนำเข้าสินค้าในกลุ่มนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้สินค้าและบริการในกลุ่มนี้ได้ง่ายขึ้น ซึ่งข้อบทเหล่านี้กำลังเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์การค้าโลกและส่งผลโดยตรงต่อภาคอุตสาหกรรมของไทย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ใช้พลังงานและปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูง รวมถึงต่อผู้ผลิตที่ยังไม่มีการปรับปรุงสินค้าตามแนวทางสิ่งแวดล้อม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ซึ่งมีการกิจหลักในการส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลภาคอุตสาหกรรมของไทย จึงจำเป็นต้องมีบทบาทที่เข้มแข็งและเป็นเชิงรุกมากขึ้นในการกำหนดท่าทีของประเทศต่อการเจรจา FTA และขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรมให้ปรับตัวทันต่อมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในเวทีการค้าโลก ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของอุตสาหกรรมไทยให้สามารถใช้ประโยชน์จาก FTA สมัยใหม่ และตอบสนองต่อข้อบทด้านสิ่งแวดล้อมในเวทีการค้าโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

FTA ยุคใหม่กับบริบทด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่างสำคัญของการเชื่อมโยงการค้าเข้ากับสิ่งแวดล้อมของความตกลงการค้าเสรี สามารถเห็นได้จากความตกลงที่สำคัญ อาทิ ข้อตกลง CPTPP (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership) หรือความตกลงการค้าเสรีที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิกที่มีสมาชิก ได้แก่ ญี่ปุ่น, มาเลเซีย, เวียดนาม, ออสเตรเลีย, สิงคโปร์, บรูไน, นิวซีแลนด์, แคนาดา, เม็กซิโก, เปรู และชิลี ซึ่งเป็น FTA ที่ประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาเข้าร่วมในอนาคต ในข้อบท Environment ของ FTA นี้ได้กำหนดให้ภาคีไม่ลดทอนมาตรฐานสิ่งแวดล้อมเพื่อหวังผลทางการค้า พร้อมสนับสนุนการค้าในสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Goods and Services - EGS) เช่น ระบบพลังงานหมุนเวียน ระบบบำบัดน้ำเสีย และเทคโนโลยีสะอาด ซึ่งแม้ว่าในความตกลงแม้จะยังไม่มีบัญชีรายชื่อสินค้าที่ลดภาษีอย่างเป็นทางการ แต่ประเทศสมาชิกบางราย อาทิ ญี่ปุ่น แคนาดา ใช้ข้อบทนี้เป็นแนวทางในการเปิดตลาดภายใต้ตารางลดภาษีทั่วไปของความตกลง

สำหรับใน FTA สำคัญที่ไทยกำลังอยู่ระหว่างการเจรจา คือ FTA ไทย-สหภาพยุโรป (EU) ก็ได้มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้บทต่าง ๆ โดย EU เสนอให้มีการลดภาษีสินค้ากลุ่ม EGS โดยเฉพาะสินค้าที่สนับสนุนเป้าหมาย Green Deal และ Climate Neutrality และมีแนวโน้มสูงว่าข้อเสนอของ EU จะรวมรายการสินค้าด้านสินค้าสิ่งแวดล้อมและ Circular Economy เข้าสู่ตารางเจรจาภาษี ทั้งนี้ ในกรอบนี้ ยังมีการเจรจาข้อบทด้านพลังงานและวัตถุดิบ (Energy and Raw Materials: ERM) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวก ด้านการค้าและการลงทุนสนับสนุนความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือในสาขาพลังงานและวัตถุดิบโดยเฉพาะพลังงานทดแทน และข้อบทการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน (Trade and Sustainable Development: TSD) เพื่อส่งเสริมการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงสร้างความร่วมมือในประเด็นที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความหลากหลายทางชีวภาพ ป่า ประมง แรงงาน ความเท่าเทียมทางเพศ เป็นต้น

สำหรับความตกลงอื่น ความตกลง ASEAN-Australia-New Zealand FTA (AANZFTA) ฉบับ Upgrade ปี 2023 แม้ยังไม่บังคับลดภาษีสินค้าที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม แต่ก็มีกรอบขยายขอบเรื่อง Green Economy ที่มีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมการค้าในสินค้าและบริการสีเขียว (อาทิ พลังงานหมุนเวียน ระบบจัดการน้ำและขยะ เทคโนโลยีสะอาด) เพื่อให้ประเทศสมาชิกพิจารณาลดภาษีศุลกากรหรือออกข้อยกเว้นการกีดกันในกลุ่มสินค้าเหล่านี้ โดยเน้นไปที่ความร่วมมือในการจัดทำรายการสินค้า EGS และมาตรฐานที่สอดคล้อง รวมถึงการร่วมกันพัฒนากรอบการอำนวยความสะดวกทางการค้าและอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-tariff Barriers: NTMs) ที่อาจกีดกันต่อสินค้า Green Goods นอกจากนี้ ในความตกลง RCEP (Regional Comprehensive Economic Partnership) ที่ไทยเป็นสมาชิกและเพิ่งมีผลบังคับใช้เมื่อปี 2565 ที่ผ่านมา แม้ว่าจะไม่มีขอบทางด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน แต่ก็มีกรอบการรวมบัญชีรายการสินค้าสิ่งแวดล้อม (EGS) ที่พัฒนาจากแนวทางของ CPTPP และ APEC ตลอดจนมีการผลักดันให้มีการลดภาษีศุลกากรขึ้นสูงสำหรับสินค้า EGS เช่น แผงโซลาร์ เครื่องจักรพลังงานสะอาด และระบบกรองน้ำในข้อผูกพันการลดภาษีของสมาชิก

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นการลดภาษีสินค้าที่เกี่ยวข้องกับสินค้าสิ่งแวดล้อมที่น่าสนใจที่มีการบรรจุใน FTA ยุคใหม่ ไม่ว่าจะเป็น CPTPP FTA ไทย-EU ANNZFTA ที่กล่าวข้างต้น หรือความตกลงอื่น ๆ อาทิ ความตกลง USMCA (United States-Mexico-Canada Agreement) หรือความตกลงทางการค้าของ ASEAN Trade in Goods Agreement (ATIGA) ฉบับ Upgrade ที่กำลังอยู่ระหว่างการเจรจา ได้แก่ “สินค้าใช้แล้วที่นำมาผลิตใหม่” Remanufacturing Goods ซึ่งหมายถึงสินค้าเก่าหรือชิ้นส่วนที่ได้ผ่านการจำหน่าย ให้เช่า เสื่อมสภาพ หรือเสีย ที่ถูกปรับปรุงให้กลับสู่สภาพเหมือนสินค้าใหม่ (Like-new) หรือดีกว่าสินค้าเดิมทั้งในด้านคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งการใช้สินค้า Remanufacturing จะทำให้เกิดการประหยัดจากการลดการใช้วัสดุ ลดการปล่อยคาร์บอน และประหยัดพลังงานในการผลิตลงอย่างมากโดยกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องปฏิบัติต่อสินค้า Remanufacturing เช่นเดียวกับสินค้าใหม่ ห้ามกีดกันหรือจำกัดการนำเข้าเพียงเพราะเป็นสินค้า Remanufacturing ซึ่งถือเป็นการส่งเสริม Circular Economy และช่วยลดการใช้ทรัพยากรใหม่ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนมากขึ้น

บทบาทของ สศอ. ในการเจรจาการค้าสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน

ในบริบทการค้าระหว่างประเทศและความยั่งยืนนี้ สศอ. มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงขอบการค้าและสิ่งแวดล้อมโดยดำเนินการศึกษาผลกระทบของขอบที่เหล่านี้ออกอุตสาหกรรมไทย ทำการพิจารณาผลกระทบเชิงโครงสร้างจากการลดภาษีสินค้าในกลุ่มสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในกรณีที่สินค้าเหล่านี้อาจเข้ามาแข่งขันกับสินค้าภายในประเทศที่ยังไม่มีความพร้อมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเต็มที่ เสนอแนะทำให้การเจรจาการค้าในบางสินค้าให้ผู้ประกอบการไทยมีระยะเวลาผ่อนปรน (Transition Period) เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมไทยสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ไม่เสียเปรียบในการแข่งขัน พร้อมไปกับการจัดทำแผนในการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียว การส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการเตรียมการรองรับขอบต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อผลักดันอุตสาหกรรมไทยสู่การผลิตและการค้าที่ตอบโจทย์ความยั่งยืนในเวทีการค้าโลกอย่างแท้จริง นอกจากนี้ สศอ. ยังมีหน้าที่ในการคัดกรองสินค้าในกลุ่มที่ถูกระบุว่าเป็น “สินค้าเพื่อสิ่งแวดล้อม” แต่อาจไม่ใช่สินค้าที่มีวัตถุประสงค์หลักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หรือเป็นสินค้าแบบใช้งานหลายวัตถุประสงค์ (multiple-use goods) ซึ่งอาจนำมาบรรจุในรายการสินค้าสิ่งแวดล้อมเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าที่ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของขอบที่เพิ่มขึ้นส่วนทั่วไปที่อ้างว่าใช้ในระบบพลังงานสะอาด ทั้งที่จริงมีการใช้งานด้านอื่นเป็นหลัก พร้อมทั้งทำการศึกษาและแจ้งเตือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในเรื่องการปรับข้อความในขอบของความตกลง ซึ่งรวมถึงนิยามของสินค้าสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมและชัดเจน รวมถึงการเสนอแนะกลไกภายในประเทศเพื่อรองรับความตกลงทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ให้มีความครอบคลุมเพื่อป้องกันผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ต่าง อาทิ การแอบแฝงนำเข้าขยะอุตสาหกรรม การสวมสิทธิ์ด้านถิ่นกำเนิดสินค้า เป็นต้น

ความตกลงการค้าเสรีสมัยใหม่ได้กลายเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีขอบด้านสิ่งแวดล้อมและการสนับสนุนสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (EGS) ซึ่งเชื่อมโยงโดยตรงกับโครงสร้างการค้าโลกและภาคอุตสาหกรรม สศอ. ในฐานะหน่วยงานหลักด้านอุตสาหกรรม มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงขอบที่เหล่านี้นับว่าท้าทายของไทยในการเจรจา FTA การประเมินผลกระทบของการลดภาษีต่ออุตสาหกรรมในประเทศ รวมถึงการเสนอให้มีระยะเวลาปรับตัวที่เหมาะสม พร้อมทั้งผลักดันการพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียว และปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในเวทีการค้าโลกอย่างมีประสิทธิภาพ

เพิ่มขีดความสามารถ อุตสาหกรรมไทย ก้าวที่ท้าทายสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

สมานลักษณ์ ตันติกุล

ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม

เป็นที่ทราบกันดีว่า โลกทุกวันนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผันผวน และซับซ้อนมากขึ้น ทำให้ภาคเศรษฐกิจอุตสาหกรรมต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ ในหลากหลายมิติ ทั้งในมิติเศรษฐกิจจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังคงชะลอตัวและมีแนวโน้มเติบโตในอัตราที่ต่ำ ขณะที่ปัญหาหนี้สาธารณะพุ่งสูงขึ้น มิติดังคม ที่โลกเข้าสู่สังคมสูงอายอย่างสมบูรณ์ ขณะที่ปัญหาความเหลื่อมล้ำทวีความรุนแรงขึ้น มิติเทคโนโลยี เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมของนวัตกรรม/ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ส่งผลให้รูปแบบการดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไป มิติภูมิรัฐศาสตร์ ความขัดแย้งในหลายภูมิภาค รวมถึงการดำเนินนโยบายของสหรัฐอเมริกาภายใต้นโยบายทรัมป์ 2.0 จะเป็นปัจจัยเร่งปัญหาภูมิรัฐศาสตร์และการกีดกันทางการค้าให้รุนแรงขึ้น มิติสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแบบสุดขั้ว ที่ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศทั้งในเรื่องความมั่นคงทางอาหาร ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน รวมถึงมาตรการทางการค้าใหม่ ๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นจากประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม และส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประเด็นท้าทายเหล่านี้ทำให้ทั่วโลกต่างเห็นตรงกันถึงความสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่จะทำให้ประเทศเติบโตได้อย่างสมดุลและมีคุณภาพ มีความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันของทุกมิติ อันเป็นองค์ประกอบที่ทำให้ชีวิตของคนรุ่นปัจจุบันและรุ่นอนาคตอยู่ดี มีสุข อันประกอบด้วย 3 มิติหลัก คือ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ซึ่งการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจะเป็นคำตอบที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืนในทุกมิติด้วยเหตุนี้ นโยบายการพัฒนาทั้งในระดับมหภาคและจุลภาคจึงล้วนอยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งสิ้น สำหรับในบริบทของประเทศไทย การสร้างความสามารถในการแข่งขันได้ถูกกำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์หนึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี โดยมีการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตเป็นหนึ่งในประเด็นพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านนี้ด้วย เพราะการมุ่งสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่สอดคล้องกับโลกยุคใหม่ถือเป็นเรื่องที่ทำเป็นอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานของการสร้างความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในระยะยาว

ทั้งนี้ หากพิจารณาสถานะด้านขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทยในช่วงที่ผ่านมา พบว่ามีทิศทางที่ลดลงสะท้อนจากข้อมูลด้านการผลิตและการส่งออก โดยดัชนีผลผลิตของภาคอุตสาหกรรม หรือ MPI มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยหดตัวร้อยละ 0.01 ต่อปี ในช่วงปี 2556-2566 และหากเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน อัตราการเปลี่ยนแปลงของ MPI ของไทยอยู่ในแดนลบเป็นส่วนใหญ่ ต่างจากเวียดนาม มาเลเซีย และอินโดนีเซียที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของ MPI เป็นบวกและลบสลับกัน ในด้าน

การส่งออก พบว่า สินค้าที่ไทยมีศักยภาพ ส่วนหนึ่งเป็นสินค้าเกษตรหรืออุตสาหกรรมแปรรูปขั้นต้นซึ่งมีมูลค่าไม่สูง อีกส่วนหนึ่งเป็นสินค้าที่ได้านิสงส์จากฐานการผลิตในไทยที่มาจากการลงทุนในอดีต ซึ่งสินค้าเหล่านี้อาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของโลกในปัจจุบัน ขณะที่ประเทศอื่นในอาเซียน อย่างเวียดนามและมาเลเซียมีส่วนแบ่งตลาดในสินค้าที่โลกมีความต้องการมากกว่าประเทศไทยค่อนข้างมากในหลายสินค้า โดยเฉพาะสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และหากพิจารณาดัชนีสมรรถนะทางการแข่งขันด้านอุตสาหกรรม หรือ CIP Index ขององค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Industrial Development Organization: UNIDO) ในช่วงปี 2560-2565 แม้ว่าประเทศไทยจะมีอันดับดีกว่าหลายประเทศในกลุ่มอาเซียน แต่เริ่มมีทิศทางปรับตัวลดลง ขณะที่ประเทศอื่น เช่น เวียดนามและมาเลเซีย แม้จะมีอันดับต่ำกว่าไทย แต่มีทิศทางปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ จากผลการจัดอันดับของ International Institute for Management Development (IMD) ในปี 2567 ยังพบว่า บัณฑิตย้อยด้านประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) ซึ่งสะท้อนความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม แม้จะมีอันดับดีขึ้นเล็กน้อย แต่ยังมีประเด็นน่าเป็นห่วงด้านผลิตภาพในภาพรวมที่มีอันดับลดลงจากปีก่อนหน้า จากอันดับที่ 38 เป็น 42 โดยเป็นผลจากอันดับที่ลดลงของผลิตภาพในเกือบทุกภาค ทั้งในภาพรวมภาคแรงงาน ภาคเกษตร และภาคอุตสาหกรรม สอดคล้องกับรายงานผลิตภาพและผลประกอบการอุตสาหกรรม ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ปี 2566 ที่ระบุว่า ความสามารถในการผลิตหรือผลิตภาพการผลิตรวม (Total Factor Productivity: TFP) หดตัวลงร้อยละ 0.34 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า อีกทั้งเมื่อพิจารณาความพร้อมของอุตสาหกรรมไทยในการปรับตัวสู่อุตสาหกรรมยุคใหม่ จากข้อมูล Thailand i4.0 Index ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) พบว่า ผลการประเมินความพร้อมจากกลุ่มเป้าหมายเกือบ 300 รายที่เข้าร่วม มีค่าเฉลี่ยในแต่ละตัวชี้วัด โดยเฉพาะตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยี เช่น Production Automation Smart Production รวมถึงค่าเฉลี่ยในแต่ละอุตสาหกรรมสำคัญ ทั้งกลุ่มไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มยานยนต์และชิ้นส่วน กลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม ยังอยู่ในระดับ 2-3 (จาก 6 ระดับ) ข้อมูลเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทย และในขณะเดียวกัน ก็สะท้อนให้เห็นว่าภาคอุตสาหกรรมไทยยังมีโอกาสการพัฒนาในหลายด้าน โดยอาศัยจุดแข็งที่มีอยู่เป็นพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็นความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการมีห่วงโซ่อุปทานที่ค่อนข้างสมบูรณ์และเข้มแข็ง ที่สามารถต่อยอดสู่การพัฒนาภายใต้บริบทใหม่ ช่วงชิงโอกาสใหม่ที่เกิดขึ้น และมุ่งสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนได้ในระยะยาว

แน่นอนว่า การข้ามผ่านความท้าทายเหล่านี้ จำเป็นต้องอาศัย การบูรณาการของทุกภาคส่วน ภาคอุตสาหกรรมต้องเร่งปรับตัว ให้เท่าทันโลกยุคใหม่ โดยมุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มบนพื้นฐานการวิจัย และพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับ ผลผลิตภาพการผลิต โดยอาศัยทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้และคุณภาพ ขณะที่ภาครัฐโดยกระทรวงอุตสาหกรรม จะทำหน้าที่ในการวางนโยบาย กำหนดมาตรการ ปลดล็อกอุปสรรค และสร้างสภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวยต่อการปรับตัวของภาคอุตสาหกรรม ผ่านการขับเคลื่อน การพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้นโยบาย “การปฏิรูปอุตสาหกรรมไทย สู่อุตสาหกรรมยุคใหม่” โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวมถึงผู้ประกอบการทุกระดับ ตั้งเป้าให้ภาคอุตสาหกรรมไทยเป็นเครื่องยนต์สำคัญในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจของประเทศ มีส่วนผลักดัน GDP ของประเทศให้สูงขึ้น ที่สำคัญต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมและจัดการผลกระทบ ด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย การปฏิรูปอุตสาหกรรม ตามทิศทางดังกล่าวจะครอบคลุมทั้งกลุ่มอุตสาหกรรมศักยภาพ S-Curve เช่น ยานยนต์สมัยใหม่ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ หุ่นยนต์และระบบ อัตโนมัติ อาหารอนาคต อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ อุตสาหกรรม เครื่องมือแพทย์ กลุ่มอุตสาหกรรมเดิม เช่น อุตสาหกรรมเหล็ก สิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม ปิโตรเคมีและพลาสติก และเพิ่มเติมกลุ่มอุตสาหกรรม เศรษฐกิจใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ และตอบโจทย์กระแสการพัฒนาของโลก เช่น กลุ่มอุตสาหกรรม ฮาลาล กลุ่มอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กลุ่มอุตสาหกรรม ก่อสร้างที่มีนวัตกรรม (Innovative Construction) เป็นต้น

ภายใต้นโยบายการปฏิรูปอุตสาหกรรม จะให้ความสำคัญกับการปฏิรูป 3 เรื่องหลัก คือ สู่เพื่อจัดการกับภาคอุตสาหกรรม/ สารพิษ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน โดยการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและบังคับใช้อย่างเข้มงวด เพื่อส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมไทยให้มีความรับผิดชอบต่อ สังคมและประชาชน เซฟ (Save) SME ไทย ซึ่งเป็นรากฐานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมของประเทศ ด้วยการปกป้องและเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของผู้ประกอบการ เพื่อเติมเต็มห่วงโซ่การผลิตของ อุตสาหกรรมสำคัญ สร้างอุตสาหกรรมเศรษฐกิจใหม่ ยกกระดับ อุตสาหกรรมเดิมสู่อุตสาหกรรมอนาคตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาเกษตรอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมการทำเกษตรทันสมัย สร้างนวัตกรรมเกษตรอุตสาหกรรม รวมถึงการส่งเสริมอุตสาหกรรม ให้ก้าวทันกระแสโลก ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง Digital Transformation โดยส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตภาพ การเพิ่มขีดความสามารถด้วยระบบ อัตโนมัติ ดิจิทัล และ AI เรื่อง Energy and Food Security โดย ส่งเสริมการใช้พลังงานสีเขียว/ พลังงานสะอาดในภาคอุตสาหกรรม เดิมศักยภาพอุตสาหกรรมอาหารเพื่อคว้าโอกาสที่เกิดจาก Food Security เรื่อง Climate Change โดยขับเคลื่อนเป้าหมายการลด ก๊าซเรือนกระจกของภาคอุตสาหกรรม ส่งเสริมการผลิตที่ยั่งยืน พัฒนา และเชื่อมโยงตลาด Carbon Credit ให้ภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น นอกจากการปฏิรูปใน 3 เรื่องดังกล่าวแล้ว ยังให้ความสำคัญกับ การพัฒนาปัจจัยแวดล้อม (Enabling Factors) เพื่อสนับสนุนการ ปฏิรูปอุตสาหกรรม ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรทั้งในเชิงปริมาณและ คุณภาพเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเศรษฐกิจใหม่ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจ (Ease of Doing Business) ยกย่อง การเข้าถึงภาครัฐดิจิทัล ด้วยการให้บริการผ่านระบบออนไลน์แบบ One Stop Service ปรับปรุงการให้บริการโดยนำดิจิทัลเข้ามาช่วย รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ข้อกีดขวางในการ

ส่งเสริมและกำกับดูแล ให้แต่ตรงกับธุรกิจที่ประกอบการดี และ เข้มงวดกับโรงงานที่มีความเสี่ยงสูง

จะเห็นได้ว่า ทุกประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น มุ่งแก้ไขปัญหาคือ เป็นจุดอ่อนและเป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มผลผลิตภาพ การผลิต ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เท่าทันเทคโนโลยีและมีความยืดหยุ่น ต่อการเปลี่ยนแปลง การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบ เชิงลบและตอบโจทยักตึกาโลก นอกจากนี้ สำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการจัดทำนโยบาย พัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ ยังเห็นหน้าผลักดันนโยบายการปรับ โครงสร้างอุตสาหกรรม เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไทยให้สามารถ ปรับตัวและแข่งขันได้ในตลาดโลก อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความ สามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว โดยให้ความสำคัญ กับอุตสาหกรรมที่มีส่วนช่วยผลักดันการเติบโตทางเศรษฐกิจของ ประเทศ เช่น **อุตสาหกรรมยานยนต์** มุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป้าหมาย (Product Champion) ที่ประเทศไทยมีศักยภาพเป็น ฐานการผลิตอยู่เดิม เช่น รถกระบะ 1 ตัน และรถ ECO Car ควบคู่กับ การส่งเสริมการผลิตยานยนต์สมัยใหม่ เช่น รถยนต์ไฮบริด (HEV และ Mild HEV) ภายใต้เงื่อนไขการใช้ชิ้นส่วนสำคัญในประเทศ เพื่อให้เกิดการลงทุนและรักษาฐานการผลิตรถยนต์ในประเทศ **อุตสาหกรรม ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์** จะมุ่งดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมต้นน้ำ และเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น เซมิคอนดักเตอร์ แผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ และ Data Center รวมทั้งยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมเครื่องใช้ ไฟฟ้าเดิมให้มีมูลค่าเพิ่มและใช้เทคโนโลยีในระดับสูงขึ้น **อุตสาหกรรม เครื่องมือแพทย์** เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ไทยที่ใช้ กับกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCDs) ซึ่งมีผู้ป่วยจำนวนมากและมีค่าใช้จ่ายในการรักษาสูง พร้อมผลักดัน ให้เกิดการใช้งานจริง **อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ** โดยสร้างมูลค่าเพิ่มจาก วัตถุดิบทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ ต่อยอดสู่อุตสาหกรรม อนาคตในกลุ่มพลาสติกชีวภาพ เคมีชีวภาพ และโอลิโอเคมีคอล **อุตสาหกรรมอาหาร** มุ่งเน้นการพัฒนาทั้งกลุ่มสินค้าพื้นฐานที่เป็น ความมั่นคงทางอาหาร (Commodity Food) และกลุ่มสินค้าอนาคต (Future Food) เช่น อาหารสุขภาพและอาหารฟังก์ชัน อาหารที่สอดคล้อง กับโภชนาการส่วนบุคคล อาหารโปรตีนทางเลือก **อุตสาหกรรมเหล็ก** มุ่งสู่การผลิตเหล็กที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือ Green Steel เป็นต้น

ทั้งหมดนี้ เพื่อยกระดับศักยภาพของอุตสาหกรรมไทย ให้แข่งขันได้ สามารถเชื่อมโยงเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การผลิตโลก และ รับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทัน สร้างการเติบโตที่ยั่งยืน ให้กับประเทศได้ในระยะยาว แม้จะเป็นเรื่องที่ท้าทาย แต่หากทุกภาคส่วน ทุกระดับตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงระดับปฏิบัติร่วมกันขับเคลื่อน อย่างต่อเนื่องและจริงจัง มุ่งไปสู่วisionเดียวกัน ก็เชื่อได้ว่า ภาคอุตสาหกรรมไทยจะเป็นส่วนสำคัญที่นำพาประเทศไปสู่การพัฒนา ที่ยั่งยืนได้ในทั้ง 3 เสาหลัก คือ ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ ด้วยการมี ระบบเศรษฐกิจที่มั่นคง เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและสังคม ความยั่งยืนด้านสังคม คือการมีสังคมที่ เท่าเทียม เป็นธรรม ผู้คนมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีและสุดท้าย ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของความยั่งยืน ในภาพรวม ด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ลดผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม สร้างระบบนิเวศที่สมดุล มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายการ พัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งในระดับประเทศและระดับประชาคมโลกต่อไป

ภูมิทัศน์เศรษฐกิจโลก กับการพัฒนา อุตสาหกรรมไทยให้ยั่งยืน

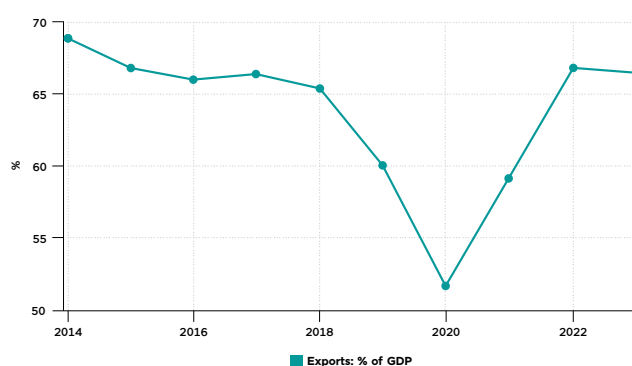

วิลาวัลย์ คำจุติ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการค้าและเตือนภัยภาคอุตสาหกรรม

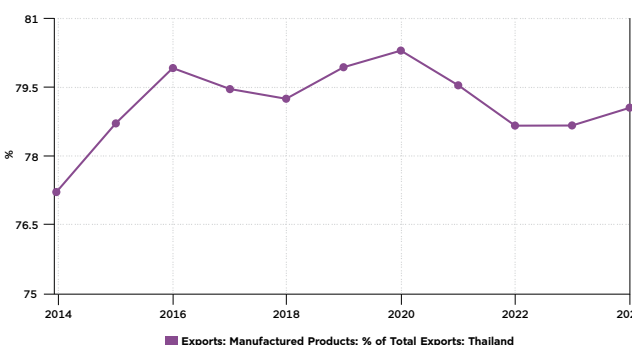
ภูมิทัศน์เศรษฐกิจโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ จากเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความเปลี่ยนแปลงทางสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม และในช่วงหลายปีที่ผ่านมาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์นับเป็นประเด็นที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการเผชิญหน้าทางภูมิเศรษฐศาสตร์ (Goeconomic Confrontation) ที่ก็สำคัญไม่แพ้กัน ผ่านการใช้กลไกหรือเครื่องมือทางเศรษฐกิจ เช่น การค้า การลงทุน มาตรการทางภาษีและมีใช้ภาษี และการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าเศรษฐกิจโลกในปัจจุบันเข้าสู่ยุคที่เปลี่ยนจากโลกาภิวัตน์แบบเปิดเสรีเต็มรูปแบบ มาสู่การลดระดับ หรือชะลอตัวลงของโลกาภิวัตน์ (Deglobalization/Slowbalization) มากขึ้นเรื่อย ๆ การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า และการเงิน ถดถอยหรือลดลง ประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ มีการแทรกแซงกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างจริงจังมากขึ้น อาทิ การใช้มาตรการกีดกันทางการค้า การขึ้นอัตราภาษีนำเข้า หรือการออกมาตรการควบคุมบริษัทต่างชาติ โดยเฉพาะการแข่งขันระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีน ช่วงยุค Trump 1.0 (ระหว่างปี 2560-2563) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของห่วงโซ่อุปทานโลก (Global Supply Chain Shift) นำไปสู่การเลือกแหล่งผลิตหรือแหล่งวัตถุดิบในประเทศพันธมิตรอื่น และเมื่อโดนัลด์ ทรัมป์ ขึ้นสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐฯ อีกครั้งในปี 2568 หรือ Trump 2.0 จึงเพิ่มความวิตกกังวลและแรงกดดันครั้งใหม่ต่อสถานการณ์เศรษฐกิจโลกรวมทั้งเศรษฐกิจไทย

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเป็นระบบเศรษฐกิจเปิดขนาดเล็ก (small open economy) มีความเชื่อมโยงการค้าและการลงทุนกับตลาดโลกค่อนข้างสูง เศรษฐกิจไทยย่อมได้รับผลกระทบหรือได้รับอานิสงส์จากพลวัตของเศรษฐกิจโลกมาโดยตลอด เมื่อพิจารณาสัดส่วนการส่งออกต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของไทย (GDP) ในช่วงระหว่างปี 2557-2566 มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 64 (ภาพที่ 1) โดยที่สัดส่วนการส่งออกสินค้าจากภาคการผลิตต่อการส่งออกรวมของไทย สัดส่วนสูงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 80 (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 1 สัดส่วนการส่งออกต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของไทย

ภาพที่ 2 สัดส่วนการส่งออกสินค้าต่อการส่งออกรวมของไทย

ที่มา: CEIC data

และเมื่อพิจารณาโครงสร้างเศรษฐกิจไทยจาก GDP ด้านการผลิต พบว่ามาจากภาคการเกษตร (Agriculture) ประมาณร้อยละ 10 ภาคนอกการเกษตร (Non-agriculture) ร้อยละ 30 และภาคบริการร้อยละ 60 โดยในส่วนของภาคการเกษตรก็จะพบว่าสาขาการผลิต (Manufacturing) กำลังมีบทบาทต่อเศรษฐกิจไทยลดลง โดยสะท้อนจากสัดส่วนของภาคการผลิตต่อ GDP หดตัวลงในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา จากประมาณร้อยละ 28 เมื่อปี 2557 ลดลงเป็นร้อยละ 24 ในปี 2567 อีกทั้งเมื่อสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 คลี่คลายลง พบว่าดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) ในช่วงสามปีที่ผ่านมาจะอยู่ที่ 2565-2567 MPI หดตัวเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับร้อยละ 1.14

จากข้อมูลเชิงสถิติดังกล่าวข้างต้น การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้ยั่งยืนและสอดคล้องกับพลวัตของเศรษฐกิจโลกจึงมีความท้าทายอย่างมาก การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยเพื่อมุ่งเน้นการส่งออกเพียงอย่างเดียว ก็อาจไม่ยั่งยืนอีกต่อไป จึงจำเป็นต้องพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้ครอบคลุมใน 3 มิติหลักดังนี้

มิติเศรษฐกิจ: การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy)

การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในสาขาอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีศักยภาพโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นพื้นฐาน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ไทยสามารถดึงดูดการลงทุนที่มีคุณภาพ และยกระดับการผลิตที่เชื่อมโยงสู่ห่วงโซ่อุปทานระดับโลกที่เน้นนวัตกรรมมากขึ้น โดยต่อยอดการพัฒนาสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ ได้แก่ เกษตรอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ เครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ และยานยนต์ไฟฟ้า โดยให้ความสำคัญในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี การคัดเลือกและพัฒนาสินค้าเป้าหมาย (Product Champion) ที่ตลาดโลกต้องการ ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา การกำหนดประเทศส่งออกเป้าหมาย การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานการผลิตอย่างยืดหยุ่น รวมทั้งการพัฒนาโมเดลธุรกิจใหม่ในลักษณะ Product as a Service ที่เปลี่ยนจากการซื้อหรือขายขาด เป็นบริการในรูปแบบการเช่า หรือการจ่ายเมื่อใช้งาน (pay for use) เพิ่มขึ้น

แหล่งที่มาข้อมูล

1. ฐานข้อมูล CEIC data
2. ธนาคารแห่งประเทศไทย (<https://www.bot.or.th/>)
3. สำนักงานสถิติแห่งชาติ (<https://www.nso.go.th/>)
4. สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (<https://www.nesdc.go.th/>)

มิติสังคม: การพัฒนาเศรษฐกิจผู้สูงอายุ (Silver Economy)

จากการสำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2567 ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Complete Aged Society) กล่าวคือ มีประชากรอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป สัดส่วนร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด จากโครงสร้างประชากรดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจผู้สูงอายุ (Silver Economy) เพื่อรักษากำลังซื้อในประเทศ โดยเน้นการผลิตสินค้าด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี หุ่นยนต์ ปัญญาประดิษฐ์ และนวัตกรรม อาทิ สินค้าเชิงป้องกันหรือดูแลสุขภาพ อาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ ตลอดจนวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

มิติสิ่งแวดล้อม: การพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)

โดยให้ความสำคัญกับการผลิตอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทาน การผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยการใช้เทคโนโลยีสะอาดหรือเทคโนโลยีประหยัดพลังงาน ตลอดจนการใช้พลังงานหมุนเวียน นอกจากนี้ การใช้นวัตกรรมสีเขียวยังช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นและเสริมสร้างศักยภาพให้กับภาคอุตสาหกรรมในการใช้ประโยชน์จากบริบทที่เปลี่ยนแปลงของห่วงโซ่มูลค่าโลก รวมทั้งการให้ความสำคัญต่อข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดหาวัตถุดิบหรือจัดซื้อสินค้าที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วซึ่งมักใช้เป็นข้อกำหนดทางการค้า

ในช่วงปี 2567 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในฐานะหน่วยงานที่กำหนดนโยบายและขึ้นนำการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย ยังคงมุ่งมั่นผลักดันแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผ่านการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย การขับเคลื่อนมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเป้าหมายต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา อาทิ การส่งเสริมการผลิตรถยนต์ไฟฟ้า การผลักดันการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตไปใช้ระบบอัตโนมัติ การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมฮาลาล การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ เพื่อทดแทนการนำเข้า รวมทั้งการจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบายอุตสาหกรรมเศรษฐกิจสำหรับยกระดับสินค้าอุตสาหกรรมไปสู่ภาคบริการสมัยใหม่ (Servitization) เพื่อมุ่งหวังให้ภาคอุตสาหกรรมไทยสามารถรับมือกับภูมิทัศน์เศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

04

ทิศทาง อุตสาหกรรมไทย กับความท้าทายในอนาคต

- ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมไทยก้าวข้ามความท้าทายในบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลง
- อุตสาหกรรมหลักไทย ต้องปรับตัวอย่างไรให้อยู่รอด
- ความท้าทายของ EUDR สู่ความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยในตลาดยุโรป
- 10 อุตสาหกรรมปรับกลยุทธ์เผชิญกับบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลง
- การเตรียมความพร้อมนโยบายเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศต่อทิศทางสู่การเปลี่ยนผ่านการใช้พลังงานสะอาดที่ยั่งยืน
- เจ็บทิศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม : ข้อมูลและเครื่องมือสู่การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

ปรับโครงสร้าง อุตสาหกรรมไทย ก้าวข้ามความท้าทาย ในบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลง

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญกับการต่อยอดการพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วยการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ (Industry Transformation) และพัฒนาเครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ (New Growth Engine) ที่จะปูพื้นฐานให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวอย่างแข็งแกร่ง โดยการสร้างโอกาสต่อยอดจากอุตสาหกรรมเดิม ควบคู่การส่งเสริมโอกาสในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เพื่อสนองตอบนโยบายรัฐบาล กระทรวงอุตสาหกรรมโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้มอบนโยบาย “ปฏิรูปอุตสาหกรรมสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ ทันสมัย สะอาด สะดวก โปร่งใส” สร้างอุตสาหกรรมเศรษฐกิจใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมอุตสาหกรรมให้ก้าวทันโลก ปฏิรูปอุตสาหกรรมรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่ ครอบคลุมทั้งอุตสาหกรรมดั้งเดิมและอุตสาหกรรมอนาคต ดังนั้น การจัดทำนโยบายหรือมาตรการของภาครัฐเพื่อรับมือกับบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี โครงสร้างประชากร ภูมิรัฐศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม และประเด็นท้าทายของภาคอุตสาหกรรม

เช่น ปัญหาด้านต้นทุนการผลิตจากการเพิ่มขึ้นของราคาวัตถุดิบ ค่าไฟฟ้า ค่าแรงขั้นต่ำ ราคาน้ำมันและค่าระวางเรือที่ส่งผลต่อต้นทุนโลจิสติกส์ รวมทั้งต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการลงทุนปรับเปลี่ยนเทคโนโลยี/การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต ปัญหาด้านแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมทั้งปัญหาด้านศักยภาพของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะด้านการวิจัยพัฒนาและการเข้าถึงแหล่งทุน การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพื่อที่จะทำให้อุตสาหกรรมไทยสามารถปรับตัว และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้รับมอบหมายให้จัดทำ “มาตรการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม” เพื่อเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งได้กำหนดกรอบแนวทางการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมไทยโดยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานใน 3 เรื่องหลัก ได้แก่

● **ปรับอุตสาหกรรมให้ตอบโจทย์ความต้องการโลก**
ซึ่งสินค้าที่ไทยมีศักยภาพ เช่น สินค้าเกษตรหรืออุตสาหกรรมแปรรูปขั้นต้นที่มีมูลค่าไม่สูง หรือสินค้าที่ได้านิสงค์จากการลงทุนในอดีต อาจจะไม่สอดคล้องกับความต้องการของโลกในปัจจุบัน ดังนั้นกระทรวงอุตสาหกรรม จึงเร่งการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ (S-Curve) ตามมาตรการ/แผนปฏิบัติการพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับการยกระดับอุตสาหกรรมเดิมปรับสู่อุตสาหกรรมเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับเทรนด์โลก

● **สร้างความเข้มแข็งเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน** โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพและประสิทธิภาพการผลิต (Productivity) เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Green Productivity) โดยส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมยกระดับประสิทธิภาพการผลิตสู่อุตสาหกรรมสีเขียว ด้วยการนำเทคโนโลยี ดิจิทัล และนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้

● **สร้างอุตสาหกรรมใหม่ที่โลกต้องการ** โดยส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมใหม่ยกระดับการพัฒนาตลอด Supply Chain ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มและตอบเทรนด์โลกบนพื้นฐานของศักยภาพที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบ

โดยภาครัฐมีบทบาทในการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานที่เอื้ออำนวย เช่น การปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค การดำเนินมาตรการส่งเสริมการลงทุนทั้งในรูปแบบภาษีและมีใช้ภาษี ผลักดันการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อมุ่งสู่อุตสาหกรรมยุคใหม่ที่มีการพัฒนาอย่าง

สมดุลในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

การกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายในการปรับโครงสร้างจะพิจารณาจากความสำคัญและบทบาทของอุตสาหกรรมที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจ พิจารณาจากมูลค่าเพิ่ม ด้านการจ้างงาน พิจารณาจากจำนวนการจ้างงานในแต่ละสาขาอุตสาหกรรม ด้านความสามารถในการแข่งขันและการสร้างรายได้ให้กับประเทศ พิจารณาจากมูลค่าการส่งออก ด้านการพึ่งพิงวัตถุดิบในประเทศ พิจารณาจากสัดส่วนการใช้วัตถุดิบในประเทศ เป็นต้น ประกอบกับการพิจารณาอุตสาหกรรมเป้าหมายตามนโยบายรัฐบาลและกระทรวงอุตสาหกรรม จึงนำมาสู่การกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายในการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม 9 สาขา ซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่สำคัญคิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 70 ของ GDP ภาคการผลิตได้แก่

1) **อุตสาหกรรมยานยนต์** จะมุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ประเทศไทยมีศักยภาพเป็นฐานการผลิต (Product Champion) เช่น รถกระบะ 1 ตัน และรถ ECO Car และในระยะต่อไปจะส่งเสริมการผลิตยานยนต์สมัยใหม่ เช่น รถยนต์ไฮบริด (HEV และ Mild HEV) เพื่อให้เกิดการลงทุน และรักษาระดับการผลิตรถยนต์ในประเทศ รวมทั้งการกำหนดเงื่อนไขการใช้ชิ้นส่วนสำคัญในประเทศ

การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม

MIND

การปฏิรูปอุตสาหกรรม สู่เศรษฐกิจยุคใหม่
สะอาด สะดวก โปร่งใส

9 กลุ่มอุตสาหกรรม

- ยานยนต์
- ปิโตรเคมีและพลาสติก
- ฐานชีวภาพ
- อาหาร
- เครื่องมือแพทย์
- เหล็กและโลหการ
- หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ
- ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

กรอบแนวทาง การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม

- ปัญหา อุปสรรค
- เป้าหมาย/ทิศทางในการปรับโครงสร้าง
- กลุ่มผลิตภัณฑ์เป้าหมาย
- มาตรการสนับสนุน
 - ระยะสั้น กลาง ยาว
 - มาตรการ/ โครงการระยะเร่งด่วน (Quick Win)

ขับเคลื่อนผ่านกลไกกับระดับชาติ

คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (กชช.)

หรือ

คณะกรรมการระดับชาติรายสาขา

▶ กกท. นโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติ
กกท. นโยบายอุตสาหกรรมหัตถกรรมและอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงแห่งชาติ

2) อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลาสติก จะมุ่งส่งเสริมการใช้และเชื่อมโยงมาสู่การผลิตพลาสติกชีวภาพ เช่น พลาสติกที่ผลิตจากพืช แป้ง โปรตีนจากถั่ว เป็นต้น รวมทั้งมุ่งเน้นการใช้พลาสติกรีไซเคิล เพื่อตอบโจทย์ Trend ด้านสิ่งแวดล้อม และตอบรับการเป็น Supply Chain ของอุตสาหกรรมยานยนต์และเครื่องมือแพทย์

3) อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ จะอาศัยเทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) ในการผลิตสินค้า เช่น เคมีภัณฑ์อาหาร ยา อาหารสัตว์ บรรจุภัณฑ์ เป็นต้น โดยใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบทางการเกษตรมาแปรรูปด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตร ซึ่งจะมุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในกลุ่มพลาสติกชีวภาพ เคมีชีวภาพ และโอเลโอเคมีคอล เช่น เชื้อเพลิงอากาศยานแบบยั่งยืน (SAF) ยาชีววัตถุ เพื่อต่อยอดเกษตรมูลค่าสูงสู่อุตสาหกรรมอนาคตที่ยั่งยืน

4) อุตสาหกรรมอาหาร จะมุ่งเน้นการพัฒนากลุ่มสินค้าอาหารพื้นฐานที่เป็นความมั่นคงทางอาหาร (Commodity Food) และกลุ่มสินค้าอนาคต (Future Food) เช่น อาหารสุขภาพและอาหารฟังก์ชัน (Healthy & Functional Food) หรืออาหารที่สอดคล้องกับโภชนาการส่วนบุคคล (Personalized Nutrition & Products) อาหารโปรตีนทางเลือก (Alternative Protein) เช่น แมลง โปรตีนจากพืช (Plant-based Protein) เป็นต้น

5) อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ จะมุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ที่ใช้กับโรคที่มีผู้ป่วยจำนวนมาก และมีค่าใช้จ่ายในการรักษาสูง โดยหากพิจารณาจากกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCDs) 5 อันดับแรกในประเทศไทย (ข้อมูลจากกรมควบคุมโรคและ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ) ได้แก่ 1. โรคหัวใจและหลอดเลือด 2. โรคเบาหวาน 3. โรคมะเร็ง 4. โรคความดันโลหิตสูง 5. โรคไตเรื้อรัง

6) อุตสาหกรรมเหล็กและโลหะการ จะสร้างความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเหล็กไทย และมุ่งสู่การผลิตเหล็กที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือ Green Steel โดยมุ่งผลิตเหล็กเส้น เหล็กแผ่นรีดร้อน เหล็กท่อ เหล็กกลวด และเหล็กโครงสร้างสำเร็จรูป

7) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ จะมุ่งส่งเสริมให้มีการนำหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติมาใช้ในภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น เพื่อลดต้นทุนการผลิต ลดต้นทุนแรงงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต รวมถึงส่งเสริมกิจการออกแบบและพัฒนา ระบบอัตโนมัติ

8) อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จะมุ่งดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมต้นน้ำและเทคโนโลยีขั้นสูง ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor: IC) และแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ (Printed Circuit Board: PCB) และ Data Center รวมทั้งยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าเดิมให้มี High Value/ High Technology มากขึ้น

9) อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม จะมุ่งเน้นการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและคำนึงถึงความยั่งยืน โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์ตั้งแต่ต้นน้ำ-ปลายน้ำ ต้นน้ำ (เส้นใย เส้นด้าย) เช่น Technical Fiber and Yarn กลางน้ำ (ผ้าผืน ฟอก ย้อม พิมพ์ ตกแต่งสำเร็จ) เช่น Technical Textile ปลายน้ำ (เครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง) เช่น Clothing for Silver Generation เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้จัดทำมาตรการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมธุรกิจ ที่เป็นส่วนสนับสนุนให้การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมในภาพรวม ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การพัฒนากำลังคน การวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรม/ กระบวนการผลิต การปรับปรุงกฎหมาย/ กฎระเบียบ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น

การจัดทำมาตรการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม ได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่ง สศอ. ได้จัดประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอย่างเป็นรูปธรรมภายใต้การบูรณาการของทุกภาคส่วน จะส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมไทยสามารถปรับตัวได้เท่าทันกับบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างสมดุลในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเป็นเครื่องยนต์หลักสำคัญที่จะเพิ่มแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระยะยาวต่อไป

อุตสาหกรรม เหล็กไทย ต้องปรับตัวอย่างไรให้อยู่รอด

นโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1

อุตสาหกรรมเหล็กเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมพื้นฐานที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ เนื่องจากเป็นวัตถุดิบหลักที่ใช้ในหลายอุตสาหกรรม ทั้งก่อสร้าง ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ไปจนถึงอุตสาหกรรมพลังงานและโครงสร้างพื้นฐาน อย่างไรก็ตาม ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา อุตสาหกรรมเหล็กไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน ทั้งจากเหล็กนำเข้าจากต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ไปจนถึงการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม บทความนี้จะจึงขอวิเคราะห์ความท้าทายหลัก ๆ ที่อุตสาหกรรมเหล็กไทยต้องเผชิญ และเสนอแนวทางการปรับตัวเชิงกลยุทธ์เพื่อให้อุตสาหกรรมสามารถอยู่รอดและเติบโตได้ในบริบทเศรษฐกิจใหม่

ภาพรวมอุตสาหกรรมเหล็กไทย

เป็นที่ทราบกันดีว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตเหล็กในระดับหนึ่ง เนื่องจากขาดอุตสาหกรรมเหล็กต้นน้ำ (upstream) คือ การนำแร่เหล็กมาถลุงและแปรสภาพให้เป็นเหล็กชั้นกลาง เหล็กไทยจึงเริ่มต้นจากการใช้เศษเหล็กทดแทนหรือนำเข้าเหล็กกึ่งสำเร็จรูปที่หลอมมาจากเหล็กดิบมาใช้เป็นวัตถุดิบในกระบวนการแปรรูป ซึ่งหมายถึงการยังต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณการบริโภคเหล็กในประเทศจะมีแนวโน้มเติบโตตามการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและการฟื้นตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ ในปี 2567 การบริโภคเหล็กของไทยอยู่ที่ประมาณ 16.3 ล้านตัน ไทยมีการผลิตเหล็ก 6.3 ล้านตัน และส่งออกเล็กน้อยเพียง 1.4 ล้านตัน แต่มีการนำเข้าเหล็กมากถึง 11.4 ล้านตัน สัดส่วนดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าไทยยังพึ่งพาการนำเข้าเหล็กเป็นจำนวนมาก ทำให้อุตสาหกรรมภายในแข่งขันกับเหล็กนำเข้าที่เข้ามาแย่งส่วนแบ่งตลาด และส่งผลให้อัตราการใช้กำลังการผลิต (Capacity Utilization) ในประเทศตกต่ำลงเรื่อย ๆ โดยในปี 2567 อุตสาหกรรมเหล็กไทยมีอัตราการใช้กำลังการผลิตอยู่เพียงร้อยละ 27.7

ความท้าทายหลักที่ต้องเผชิญ

นอกจากปัญหาเชิงโครงสร้างที่อุตสาหกรรมเหล็กของไทยต้องเผชิญ คือ ต้นทุนการผลิตสูงจากราคาพลังงานและวัตถุดิบนำเข้าที่มีภายในประเทศไม่เพียงพอและไม่สามารถเข้าถึงวัตถุดิบคุณภาพได้อย่างสม่ำเสมอ ขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีที่จำกัด และการขาดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานที่สายการผลิตของโรงงานส่วนใหญ่เป็นการผลิตไม่ต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ไม่สามารถควบคุมต้นทุนการผลิตให้ต่ำได้นั้น ยังมีความท้าทายที่สำคัญหลัก ๆ ได้แก่

การแข่งขันกับเหล็กนำเข้าจากต่างประเทศ: ผู้ผลิตเหล็กรายใหญ่ของโลก เช่น จีน อินเดีย เวียดนาม สามารถผลิตเหล็กในปริมาณมากและมีต้นทุนต่ำ ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและการสนับสนุนจากภาครัฐ โดยเฉพาะจีนที่เพิ่มกำลังการผลิตเหล็กเกินความต้องการบริโภคจนเกิดภาวะล้นตลาด (Overcapacity) และส่งออกเหล็กส่วนเกินออกไปท่วมตลาดจำนวนมาก โดยไทยเป็นประเทศปลายทางประเทศหนึ่งที่รับเหล็กจากจีนในปริมาณมากเข้ามาแย่งส่วนแบ่งตลาดอย่างต่อเนื่องจนปัจจุบันทำให้สัดส่วนของเหล็กนำเข้าต่อการบริโภคเหล็กเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 65.6 ในปี 2562 เป็นร้อยละ 69 ในปี 2567

เทคโนโลยีการผลิตเหล็กเกรดพิเศษ: เหล็กเกรดพิเศษ (Special Steel) หมายถึง เหล็กที่ได้รับการออกแบบและผลิตให้มีคุณสมบัติพิเศษเฉพาะตัว เพื่อตอบสนองต่อการใช้งานที่แตกต่างจากเหล็กทั่วไป เช่น มีความแข็งแรงสูง ทนต่อการสึกหรอ ความร้อน แรงกระแทก หรือทนการกัดกร่อนเป็นพิเศษ ซึ่งผู้ประกอบการหลายรายขาดการลงทุนด้านนวัตกรรม จึงยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้ใช้งาน เช่น เหล็กเกรดพิเศษที่ใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์ ยานยนต์ไฟฟ้า (EV) หรืออุตสาหกรรมพลังงานทดแทน ซึ่งจะเป็นที่ต้องการมากขึ้นในอนาคต

กระแสความเข้มงวดด้านสิ่งแวดล้อม: การใช้มาตรการเก็บภาษีคาร์บอน เช่น CBAM ของสหภาพยุโรป และความคาดหวังจากผู้บริโภคและประเทศคู่ค้าเรื่องความยั่งยืน ทำให้อุตสาหกรรมเหล็กต้องมีความตระหนักและต้องปรับปรุงกระบวนการผลิต เพื่อให้มีการเปลี่ยนผ่านไปสู่การผลิตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ ซึ่งเป็นภาระต้นทุนและเทคโนโลยีที่สูง

ภาวะชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและปัญหาภูมิรัฐศาสตร์: ความผันผวนของความต้องการเหล็กจากภาคการก่อสร้างและอุตสาหกรรมอื่น ๆ ประกอบกับวิกฤตการณ์ความขัดแย้งทั้งในตะวันออกกลางและรัสเซีย-ยูเครน ยังคงเป็นความเสี่ยงสำคัญของเศรษฐกิจโลกและกดดันราคาพลังงาน ทำให้ภาคการผลิตอุตสาหกรรมและการลงทุนต้องเผชิญกับความไม่แน่นอน

แนวทางการปรับตัวเพื่อความอยู่รอด

เพื่อให้อุตสาหกรรมเหล็กไทยสามารถปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาครัฐและเอกชนควรมียุทธศาสตร์ร่วมกัน เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมเหล็กเพื่อให้อยู่รอดและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยควรมีแนวทางเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมเหล็ก ทั้งในระยะสั้น-ยาว ดังต่อไปนี้

1. การยกระดับเทคโนโลยีการผลิต : โดยสนับสนุนการลงทุนในเทคโนโลยีที่ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าเตาหลอมไฟฟ้า (Electric Arc Furnace) เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ทำให้ได้เหล็กที่บริสุทธิ์ และมีคุณภาพสม่ำเสมอและควบคุมคุณภาพได้ดีกว่าการใช้เตาหลอมแบบ Induction Furnace โดยเป็นการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า จึงควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับประเทศไทย ควบคู่ไปกับการประยุกต์ใช้ระบบ AI ในการควบคุมคุณภาพ

2. การเสริมสร้างห่วงโซ่อุปทานในประเทศ: ส่งเสริมการผลิตเหล็กภายในประเทศ ลดการนำเข้าและเพิ่มความร่วมมือระหว่างผู้ผลิตเหล็กกับผู้ใช้ในอุตสาหกรรมปลายน้ำ เช่น การผลิตเหล็กเฉพาะทางสำหรับยานยนต์หรืออุตสาหกรรมพลังงาน

3. การปรับตัวสู่การผลิตคาร์บอนต่ำ: สนับสนุนมาตรการลดการปล่อยคาร์บอนในกระบวนการผลิต เช่น การใช้พลังงานสะอาด และเข้าร่วมโครงการคาร์บอนเครดิตหรือฉลากสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือในตลาดโลกที่เป็นกระแสสำคัญ

4. การวิจัยและพัฒนา (R&D): โดยส่งเสริมให้เกิดการลงทุนเพื่อการพัฒนาเหล็กชนิดใหม่ เช่น เหล็กแรงดึงสูง เหล็กทนการกัดกร่อน หรือเหล็กน้ำหนักเบาแต่แข็งแรง เพื่อตอบสนองความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์ อากาศยาน หรืออุตสาหกรรมก่อสร้างที่มีนวัตกรรม

อุตสาหกรรมเหล็กไทยยังมีศักยภาพและแข่งขันได้ หากสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนแบบบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการ เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนจะช่วยให้อุตสาหกรรมเหล็กมีแนวทางการดำเนินการเชิงรุก ซึ่งจะเป็นตัวแปรสำคัญในการรักษา ปรับตัวอุตสาหกรรมเหล็กไทยให้อยู่รอดและเติบโตได้ในทุกสภาวะ ทั้งนี้ ภาครัฐจะมีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดการปรับตัวข้างต้น ไม่ว่าจะเป็นการใช้มาตรการปกป้องและตอบโต้ทางการค้ากับสินค้าเหล็กจากต่างประเทศอย่างทันท่วงที เพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมกับอุตสาหกรรมภายใน การส่งเสริมการลงทุนอย่างมีคุณภาพในอุตสาหกรรมเหล็กโดยไม่สนับสนุนการลงทุนในผลิตภัณฑ์ที่มีการผลิตล้นความต้องการ การบังคับใช้มาตรฐานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เหล็ก เพื่อยกระดับความปลอดภัยและคุณภาพของผลิตภัณฑ์เหล็กต่อไป

ความท้าทายของ

EUDR

สู่ความสามารถในการแข่งขันของ
ผู้ประกอบการไทย
ในตลาดยุโรป

นโยบายอุตสาหกรรมสาขา 2

ความเป็นมา

ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า เป็นประเด็นสำคัญที่ทั่วโลกต่างให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นสาเหตุของการเกิดภัยธรรมชาติต่าง ๆ เช่น ภาวะโลกร้อน ปัญหาภัยแล้ง ภาวะน้ำท่วม การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้งจากรายงานขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) ระบุว่า พื้นที่ป่าไม้ลดลงเฉลี่ย 31 ล้านไร่/ปี (5 ล้านเฮกตาร์/ปี) ซึ่งการสูญเสียดังกล่าวส่วนหนึ่งมีสาเหตุจากกิจกรรมทางการเกษตร รวมไปถึงการนำผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูปเป็นสินค้า ด้วยเหตุนี้ สหภาพยุโรป (European Union: EU) ในฐานะประเทศที่มีการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารรายใหญ่ของโลก ซึ่งสินค้านี้มีความเกี่ยวข้องกับทางตรงกับปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าทั่วโลก ซึ่งนำไปสู่ปัญหาการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่จะส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้ร่วมหารือเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยคณะกรรมการยุโรป (European

Commission: EC) ได้จัดทำกฎหมายว่าด้วยการนำเข้าและส่งออกสินค้าที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดไม้ทำลายป่าและความเสื่อมโทรมของป่า (EU Deforestation-Free Product Regulation: EUDR) ขึ้น เพื่อประเมินความเสี่ยงของสินค้า และการจัดทำข้อมูลสินค้าที่ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก และผู้จัดจำหน่ายสินค้าที่เกี่ยวข้องใน EU ต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้มั่นใจว่าสินค้านำเข้าใน EU ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุดิบในพื้นที่ป่าควบคุม โดยกฎหมายดังกล่าวได้ระบุสินค้าทั้งสิ้น 7 ประเภท ได้แก่ 1) ข้าว 2) โกโก้ 3) กาแฟ 4) ปาล์มน้ำมัน 5) ยางพารา 6) ถั่วเหลือง และ 7) ไม้ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวจะบังคับใช้กับผู้ประกอบการทั่วไป เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2567 และบังคับใช้กับผู้ประกอบการรายย่อยในวันที่ 30 มิถุนายน 2569 โดยในอนาคตคาดว่าจะมีการขยายประเภทสินค้าเกษตรต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ตลอดจนครอบคลุมประเภทสินค้าอุตสาหกรรมปลายน้ำอย่างกว้างขวาง

ตารางที่ 1 มูลค่าการส่งออกของไทย (ล้านบาท)

สินค้า	การส่งออกของไทย (ล้านบาท) 		
	โลก	EU	สัดส่วนการส่งออก (EU/โลก)
ส่งออกทั้งหมด	10,546,319	849,452	8.05
ส่งออก 7 ประเภท	789,727	63,361	8.02
 วัว	22,561	263	1.17
 โกโก้	3,532	122	3.47
 กาแฟ	312	10	3.29
 ปาล์มน้ำมัน	44,110	647	1.47
 ยางพารา	549,379	58,755	10.69
 ก่อหลือง	11,528	1	0.01
 ไม้	158,305	3,561	2.25

ที่มา: Global Trade Atlas, คำนวณโดย กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2

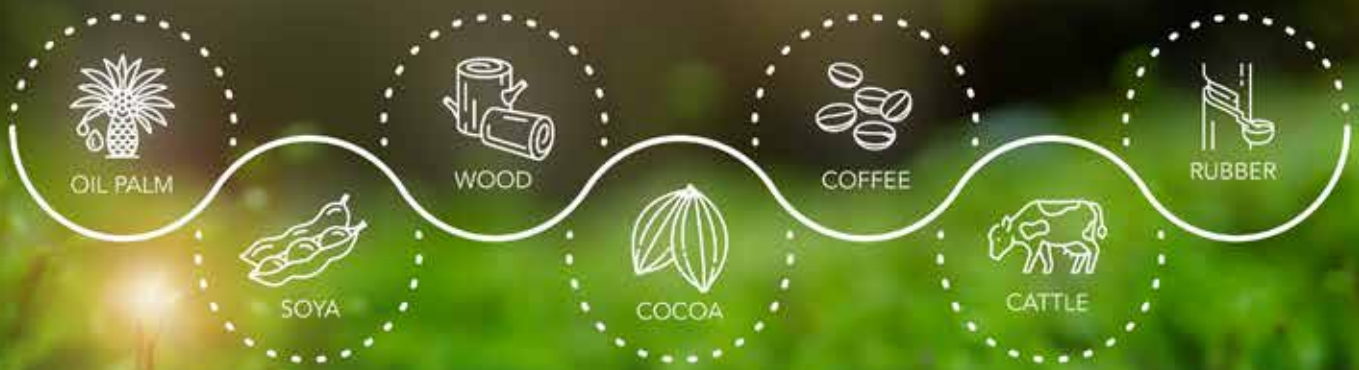
สถานการณ์การค้าของประเทศไทย และสหภาพยุโรป (European Union: EU)

ในปี พ.ศ. 2567 ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าไป EU มีมูลค่ารวม 849,452 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.05 เมื่อเทียบกับการส่งออกทั้งหมดของไทย (มูลค่า 10,546,316 ล้านบาท) และมีการส่งออกสินค้า 7 ประเภทภายใต้มาตรการ EUDR ไป EU มีมูลค่า 63,361 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.02 เมื่อเทียบกับการส่งออกสินค้า 7 ประเภทดังกล่าวของไทย (789,727 ล้านบาท) เมื่อพิจารณาจากสินค้า 7 ประเภท ไทยมีมูลค่าการส่งออกยางพารามากที่สุด รองลงมา คือ ไม้ ปาล์มน้ำมัน วัว โกโก้ กาแฟ และกั่วหลือง ตามลำดับ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1 มูลค่าการส่งออกของไทย (ล้านบาท)

ผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมของไทย

กฎหมายดังกล่าวมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญกับ EU เช่น ประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซียที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มรายใหญ่ที่สุดของโลก สำหรับประเทศไทยนั้น มีสัดส่วนมูลค่าส่งออกเฉลี่ยในสินค้านี้ดังกล่าวในตลาด EU คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.02 โดยเฉลี่ย เมื่อเทียบกับการส่งออกในกลุ่มสินค้านี้ดังกล่าวในตลาดโลก จึงอาจได้รับผลกระทบจากการส่งออกไปตลาด EU ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับประเทศอื่น แต่ประเทศไทยมีอุตสาหกรรมแปรรูปซึ่งเป็นห่วงโซ่อุปทานจากผลผลิตทางการเกษตรเป็นจำนวนมาก อาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการของไทย ดังนี้

1. ผู้ประกอบการมีต้นทุนสูงขึ้น: ผู้ประกอบการที่จะส่งออกสินค้าตามมาตรการ EUDR จะต้องผ่านเงื่อนไขสำคัญ ได้แก่ สินค้าต้องมีที่มาจากแหล่งที่ปลอดการตัดไม้ทำลายป่า ต้องมาจากกระบวนการผลิตที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎหมายของประเทศผู้ผลิต เช่น กฎหมายที่ดิน กฎหมายแรงงานและสิทธิมนุษยชน กฎหมายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และต้องได้รับการตรวจสอบและประเมินสินค้า (Due Diligence)

ตามขั้นตอนที่กำหนด ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องจัดเตรียม
ส่งรายงานการตรวจสอบ (Due Diligence Statement)
ก่อนส่งออกสินค้า ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนเพิ่มขึ้น
จากการจัดเก็บข้อมูลและจัดทำรายงานดังกล่าว เพื่อให้เป็นไป
ตามมาตรฐาน EUDR

2. ความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย
ลดลง: มาตรการ EUDR กำหนดให้สินค้าต้องสามารถ
ตรวจสอบย้อนกลับตลอดห่วงโซ่อุปทาน และ EU จะจัดกลุ่ม
ความเสี่ยงประเทศต้นทางที่ผลิตสินค้า ซึ่งหากผู้ประกอบการไทย
ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ EUDR กำหนด หรือมีผลการประเมินที่อยู่ใน
ในเกณฑ์ความเสี่ยงสูงกว่าคู่แข่งในด้านการทำลายป่าไม้
อาจส่งผลให้ EU ลดการสั่งซื้อสินค้าจากไทย หรือชะลอ
การเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในไทยได้ ทำให้
ความสามารถในการแข่งขันของไทยในตลาด EU ลดลง
เมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งที่ผ่านมาตรฐาน EUDR

แนวทางการเตรียมความพร้อมของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานต่าง ๆ ของไทยมีการประชุมหารือร่วมกับ
คณะผู้แทนกรมการ EU ด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง
เพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ ของฝ่ายไทยมีความสอดคล้องกับ
ข้อกำหนด EUDR อาทิ กรมป่าไม้ดำเนินการเตรียมความพร้อม
เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับให้ทราบถึงข้อมูลที่มาของวัตถุดิบ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ดำเนินการจัดทำ
แผนที่การปฏิรูปที่ดินเพื่อทำการเกษตรและรวบรวมข้อมูล
ของสินค้า 7 ประเภท หรือการหารือร่วมระหว่างฝ่ายไทย
(สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงบรัสเซลล์
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลล์ กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ และการยางแห่งประเทศไทย) และ EU จาก
การดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เห็นได้ว่า
ภาครัฐให้ความสำคัญต่อมาตรการ EUDR ที่จะส่งผลกระทบ

ต่อห่วงโซ่อุปทานของสินค้าที่จะถูกควบคุมตั้งแต่เกษตรกร
จนถึงโรงงานผู้ผลิตสินค้าปลายทาง ทั้งนี้ เรื่อง EUDR
มีหลายหน่วยงานที่ดำเนินการ เช่น สำนักงานมาตรฐาน
สินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) และการยาง
แห่งประเทศไทย (กยท.) สำหรับในส่วนของการตรวจสอบ
สต็อก และ สมอ. ได้รับมอบหมายให้ศึกษาข้อมูลและ
พัฒนาระบบสำหรับผู้ประกอบการในการรับรองตามมาตรการ
EUDR ซึ่งต้องเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบของหน่วยงานต่าง ๆ
เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มกอช. และ กยท.
เพื่อให้สามารถพัฒนาตลอดทั้ง Supply chain ตั้งแต่ต้นน้ำ
กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยการบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรมเศรษฐกิจ
ที่เติบโตอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับการปฏิบัติตามมาตรการ
EUDR ในปัจจุบันของสหภาพยุโรป

มาตรการ EUDR เป็นหนึ่งในความท้าทายของ
อุตสาหกรรมไทย ซึ่งในระยะข้างหน้าการนำหลักเกณฑ์และ
มาตรฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมาใช้เป็นเงื่อนไขหรือ
ข้อกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
ดังนั้น ในการที่ผู้ประกอบการไทยจะก้าวทันกับมาตรฐาน
และข้อกำหนดต่าง ๆ หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน
ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าทั้ง 7 ประเภท และผลิตภัณฑ์แปรรูป
จากสินค้านี้ควรเตรียมความพร้อมตามข้อกำหนดของมาตรการ EUDR
เช่น แหล่งที่มาของสินค้าที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดไม้
ทำลายป่า การตรวจสอบย้อนกลับตลอดห่วงโซ่อุปทาน และ
มาตรฐานและมาตรการทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม
ในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันและลดอุปสรรค
ทางการค้ากับ EU และพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้มีความ
ตลอด Supply chain เพื่อให้อุตสาหกรรมไทยเติบโตได้อย่าง
ยั่งยืนบนความท้าทายที่เปลี่ยนแปลงไป

แหล่งอ้างอิง:

1. <https://www.thailandplus.tv/archives/831188>
2. https://environment.ec.europa.eu/topics/forests/deforestation/regulation-deforestation-free-products_en
3. <https://connect.ihsmarkit.com>

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ระบบเศรษฐกิจโลกเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งจากปัจจัยด้านภูมิรัฐศาสตร์ การระบาดของโรค การเร่งเปลี่ยนผ่านด้านเทคโนโลยี และความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม ภาคอุตสาหกรรมของไทย ในฐานะหนึ่งในกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจจึงต้องเผชิญกับแรงกดดันรอบด้าน ส่งผลให้อุตสาหกรรมหลายกลุ่มจำเป็นต้องเร่งปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและความยั่งยืน ในขณะเดียวกัน บางอุตสาหกรรมกลับมีโอกาสดิบโตอย่างก้าวกระโดด จากปัจจัยหนุนทั้งภายในและภายนอกประเทศภายใต้บริบทที่เปลี่ยนแปลงนี้ สามารถแบ่งกลุ่มอุตสาหกรรมออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมดาวเด่นที่มีแนวโน้มเติบโต และกลุ่มอุตสาหกรรมที่ต้องเร่งปรับตัว

อุตสาหกรรมดาวเด่น ประกอบด้วย

1. อาหารและเครื่องดื่ม เช่น ปลาทูน่ากระป๋อง อาหารสัตว์สำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์นมและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และไม่มีแอลกอฮอล์ โดยไทยเป็นผู้ส่งออกหลักติดอันดับ 1 ใน 10 ในตลาดโลกหลายรายการ ประกอบกับอานิสงส์จากการท่องเที่ยวและมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐ หนุนให้การจับจ่ายใช้สอยปรับตัวเพิ่มขึ้น

2. ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม เช่น น้ำมันเครื่องบิน น้ำมันเบนซิน และแก๊สโซฮอล์ 91 เนื่องจากคนในยุคนี้นิยมเดินทางกันมากขึ้น ทั้งการเดินทางกลับภูมิลำเนาและการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว

3. บรรจุภัณฑ์ทั้งพลาสติก กระดาษ และโลหะ เนื่องจากอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับห่วงโซ่การผลิตทั้งต้นน้ำและปลายน้ำ

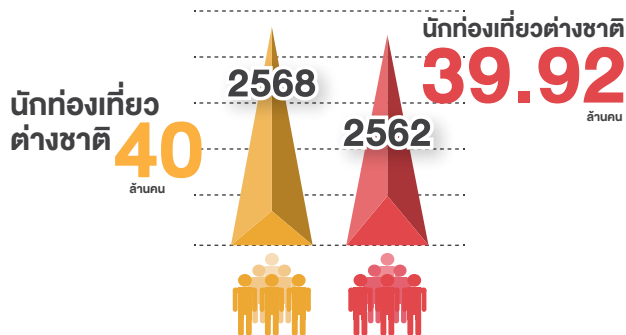

4. เครื่องใช้ไฟฟ้า โดยเฉพาะเครื่องปรับอากาศ ซึ่งปรับตัวเพิ่มขึ้นตามความต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ตามสภาพภูมิอากาศที่ปรับตัวสูงขึ้น รวมถึงเครื่องซักผ้าและตู้เย็นที่การผลิตยังคงมีแนวโน้มปรับตัวเป็นบวกต่อเนื่อง เนื่องจากไทยได้แต้มต่อจากการเป็นฐานการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าสัญชาติเกาหลีและญี่ปุ่น ซึ่งมาตรฐานของสินค้าได้รับการยอมรับระดับโลก

5. Hard Disk Drive ซึ่งผู้บริโภคมีความต้องการกลับมาอีกครั้ง เป็นไปตามโครงสร้างวัฏจักรของสินค้าที่เริ่มหมดอายุรับประกัน อีกทั้ง มีความต้องการเพิ่มขึ้นในกลุ่ม Data Centers ส่งผลให้คำสั่งซื้อปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการส่งออกไปตลาดหลักอย่างสหรัฐฯ ในปี 2567 ขยายตัวมากกว่าร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

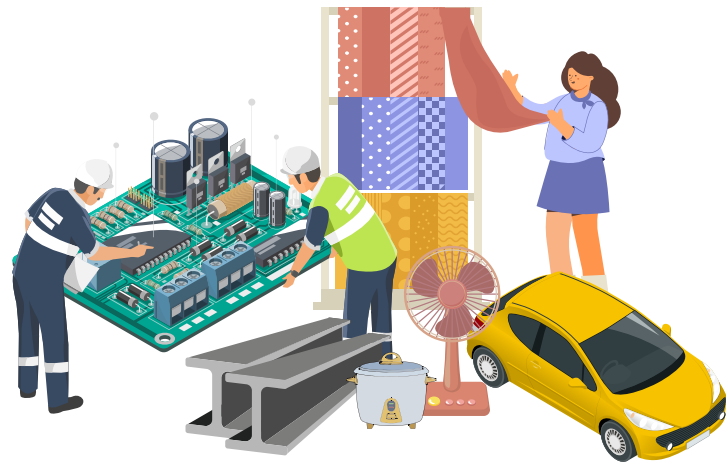
การเติบโตของอุตสาหกรรมดังกล่าวมาจาก 3 ปัจจัย ได้แก่

1. การท่องเที่ยวขยายตัวต่อเนื่อง โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยตั้งเป้าหมายผลักดันในปี 2568 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ที่ 40 ล้านคน (ซึ่งสูงกว่าช่วงก่อนเกิดโควิดในปี 2562 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ 39.92 ล้านคน)
2. มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ เช่น ภาครัฐให้เงินอุดหนุนค่าครองชีพ โครงการ Easy E-Receipt 2.0
3. การขยายตัวของภาคการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไทย สะท้อนได้จากมูลค่าการส่งออกที่ขยายตัวในเกณฑ์ดี

อุตสาหกรรมที่ต้องเร่งปรับตัว ประกอบด้วย

1. **ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์** โดยเฉพาะ IC สะท้อนจากการผลิตลดลงติดต่อกันถึง 19 เดือนนับตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2566 ถึงปัจจุบัน เนื่องจากรูปแบบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ของไทยบางส่วนผลิตโดยใช้เทคโนโลยีเดิม ซึ่งไม่ได้เป็นองค์ประกอบในผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมากนัก นอกจากนี้พบว่ามูลค่าการนำเข้าอุปกรณ์และส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ที่ซับซ้อนหรือมีประสิทธิภาพสูงปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง นับเป็นความท้าทายเชิงโครงสร้างที่ภาคการผลิตอยู่ระหว่างการปรับตัว
2. **รถยนต์สันดาป (ICE)** ได้รับผลกระทบจากความนิยมรถยนต์ไฟฟ้า (xEV) ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากกระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเพื่อลดภาระค่าพลังงาน
3. **สิ่งทอ** สะท้อนจากมูลค่าการนำเข้าสิ่งทอชนิดพิเศษที่ใช้เป็นวัตถุดิบประกอบการผลิตประเภทด้าย เส้นใย และผ้าผืน ยังคงมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น ในขณะที่ไทยผู้ประกอบการยังคงผลิตสิ่งทอประเภทนี้ได้ไม่มากนัก
4. **เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก** ผลกระทบจากประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ ที่เร่งระบายสินค้าออกสู่ตลาดโลกมากขึ้น ซึ่งอุตสาหกรรมเหล็กไทยส่วนหนึ่งนำเข้าเหล็กมาแปรรูปต่อ อาจเป็นช่องทางให้เหล็กจากต่างประเทศเข้ามาท่วมตลาด

5. เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดเล็กในครัวเรือน เช่น หม้อหุงข้าว เตอบไมโครเวฟ และกระติกน้ำร้อน ซึ่งราคาสินค้านำเข้าถูกกว่าสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ รวมทั้งการจำหน่ายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์เข้าถึงผู้บริโภคได้ง่าย

สรุปปัจจัยสำคัญที่ลดทอนความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตไทย

ปัจจัยกดดันของอุตสาหกรรมเหล่านี้มาจาก 3 ปัจจัย ได้แก่

1. ข้อจำกัดจากปัจจัยเชิงโครงสร้าง ซึ่งโครงสร้างการผลิตสินค้าในประเทศยังคงใช้เทคโนโลยีเดิม จึงอาจถูกทดแทนด้วยสินค้าที่ผลิตโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงกว่า
2. การเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยี โดยเฉพาะกระแสการมุ่งเน้นการผลิตสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. สินค้านำเข้าจากต่างประเทศทะลักเข้าไทย

ท่ามกลางความท้าทายข้างต้นและปัจจัยเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลกทั้งนโยบายทางการค้าและราคาพลังงานที่ผันผวน สภาพภูมิอากาศแปรปรวน และการพยายามแบ่งแยกห่วงโซ่อุปทาน อันเป็นผลต่อเนื่องมาจากการแย่งชิงความเป็นผู้นำของประเทศมหาอำนาจ อาจก่อให้เกิดการหยุดชะงักของสายการผลิตที่เชื่อมโยงกันในแต่ละภูมิภาคของโลก รวมถึงเงื่อนไขการค้าระหว่างประเทศเริ่มมีบทบาทมากขึ้น โดยเฉพาะการมุ่งเน้นการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ กดดันให้การผลิตสินค้าอุตสาหกรรมไทยต้องเร่งปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรม เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาช่วยยกระดับผลผลิตภาพการผลิต การพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น ทดแทนการนำเข้าและขยายฐานการตลาด ตลอดจนผลักดันกระบวนการผลิตตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ครบวงจรตั้งแต่การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การบริหารจัดการให้เกิดของเสียน้อยที่สุดหรือนำกลับมาใช้ใหม่ได้ และส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสร้างทักษะแรงงานที่สอดคล้องกับระบบดิจิทัล เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมไทยมีความยืดหยุ่นต่อผลกระทบเชิงลบ เอื้อต่อการเข้ามาลงทุนของผู้ผลิตรายใหญ่ในตลาดโลก และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับภาคการผลิตทั่วโลก

การเตรียมความพร้อม นโยบายเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ระหว่างประเทศ ต่อทิศทางการเปลี่ยนผ่าน การใช้พลังงานสะอาดที่ยั่งยืน

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate change) เป็นความท้าทายสำหรับทุกประเทศในการจัดทำนโยบายเพื่อการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วน ทั้งภาคการเกษตร ภาคการขนส่ง ภาคอุตสาหกรรมการผลิต รวมถึงภาคพลังงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. 2030 และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) ภายในปี ค.ศ. 2050 โดยสหภาพยุโรป ถือผู้นำที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาคความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับนานาชาติ

ประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. 2050 และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ (Net Zero Greenhouse Gas Emission) ภายในปี ค.ศ. 2065 โดยภาคอุตสาหกรรมถือเป็นหนึ่งในภาคส่วนหลักที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ นอกเหนือจากภาคพลังงาน การเกษตร ป่าไม้ และของเสีย ดังนั้น จำเป็นต้องกำหนดมาตรการในการลดคาร์บอน เพื่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาด ซึ่งถือเป็นต้นทางในการลดคาร์บอนในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกระบวนการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม และการขนส่งและโลจิสติกส์ รวมถึงการจัดการของเสีย โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม มีภารกิจหลักในการจัดทำนโยบายและมาตรการเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย เพื่อให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับประเด็นท้าทายต่าง ๆ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จึงมีการขับเคลื่อนการดำเนินนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องเพื่อความยั่งยืน ได้แก่ 1) การลด (Reduction) เช่น กิจกรรมที่ไม่จำเป็นเพื่อลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ การเพิ่มพลังงานสะอาดในภาคการผลิต 2) การชดเชย (Compensation) เช่น การลงทุนในพลังงานทดแทน การซื้อขายคาร์บอนเครดิต เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับสินค้าอุตสาหกรรมไทย โดยเฉพาะ

การส่งออกไปยังสหภาพยุโรปที่จะต้องรายงานการผลิตตามมาตรการภาษีข้ามพรมแดน Carbon Border Measure Adjustment หรือ CBAM ไทยมีส่วนร่วมในการเจรจาความตกลงการค้าเสรี (FTA) ไทย-สหภาพยุโรป ตั้งแต่กันยายน 2566 ขอบเขตพลังงานและวัตถุดิบ (Energy and Raw Materials) และเจรจาในปี 2567 รวม 3 รอบ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่ออำนวยความสะดวกกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนในสาขาพลังงานและวัตถุดิบต้นทาง เพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาด ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม สร้างความร่วมมือด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันระหว่างภาคอุตสาหกรรมไทยกับสหภาพยุโรป

ภายใต้แผนงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของสหภาพยุโรป หรือ European Green Deal กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดการเติบโตทางเศรษฐกิจ หรือ GDP ให้เพิ่มสูงขึ้นในขณะกำหนดให้ตัวชี้วัดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือ Emission ทายอยลดต่ำลง โดยแผนงานภายในปี ค.ศ. 2030 เป็นปีสำคัญของเป้าหมาย Emission ที่กำหนดให้การปล่อย Emission ลดลงต่ำกว่าร้อยละ 50 เรียกว่า นโยบาย Fit for 55 Package ครอบคลุมมาตรการ อาทิ การลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์

ของโรงงานผลิตไฟฟ้าและโรงงานอุตสาหกรรม การกำหนดสาขาเพิ่มเติมเพื่อเปลี่ยนผ่านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ขนส่ง ก่อสร้าง การเกษตร และของเสีย) การผลิตรถยนต์ของสหภาพยุโรปที่เปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาดภายในปี ค.ศ. 2035 การเพิ่มแหล่งพลังงานหมุนเวียนและมาตรการภาษีคาร์บอนข้ามพรมแดน หรือ Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) นอกจากนี้ จากพันธกรณีสากลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะ Paris Agreement และการประชุมว่าด้วยสภาพภูมิอากาศ หรือ COP-28 ในปี ค.ศ. 2023 ประเด็นที่สหภาพยุโรป กำหนดให้เป็นวาระสำคัญ คือ การเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนเพิ่มเติม การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคขนส่ง โดยเฉพาะการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งสหภาพยุโรปได้ริเริ่มร่วมกับสหรัฐอเมริกาตั้งแต่การประชุม COP-26 รวมทั้งการตั้งเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานให้มากขึ้นด้วย ทั้งนี้ เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายให้บรรลุผล สหภาพยุโรปจึงได้ออกกฎระเบียบ ได้แก่

- **REPowerEU** มาตรการด้านพลังงานหมุนเวียนและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) **Renewable Energy Directive (RED)** โดยมีเป้าหมายทยอยการเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนทดแทนฟอสซิล จากปี ค.ศ. 2018 ระดับร้อยละ 32, Fit for 55 ระดับร้อยละ 40 และปี ค.ศ. 2030 ระดับร้อยละ 45 และ 2) **Energy Efficiency Directive (EED)** เริ่มใช้ในปี ค.ศ. 2012 โดยมีเป้าหมายการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในทุกสาขา สำหรับการลดการใช้พลังงานในภาพรวมเพื่อนำไปสู่เป้าหมายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในขณะเดียวกัน เพื่อส่งเสริมความมั่นคงด้านพลังงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคตของสหภาพยุโรปด้วย โดยเป้าหมายจากปี ค.ศ. 2018 ต้องลดการใช้พลังงานระดับร้อยละ 32.50 Fit for 55 ระดับร้อยละ 9-36 และ ปี ค.ศ. 2030 ระดับร้อยละ 13 ทั้งนี้ ทั้งสองมาตรการดังกล่าวที่สหภาพยุโรปกำหนดไว้มีเป้าหมายหลักเพื่อลดการพึ่งพาพลังงานเชื้อเพลิงฟอสซิลจากแหล่งผู้ผลิตหลักคือ สหพันธ์รัฐรัสเซีย และต้องการเตรียมความพร้อมไปสู่การเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน ดังนั้น สหภาพยุโรปจึงวางนโยบายด้านพลังงานออกเป็น 3 แนวทางหลัก ได้แก่ 1) การประหยัดการใช้พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ 2) การเร่งลงทุนด้านพลังงานหมุนเวียน และ 3) การกระจายความเสี่ยงเพื่อแสวงหาผู้ผลิตพลังงาน

- **Net Zero Industry Act** กฎหมายด้านอุตสาหกรรมที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ โดยสหภาพยุโรปได้ออกมาตรการเพื่อส่งเสริมการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของห่วงโซ่อุปทานสำหรับเทคโนโลยีสะอาด และเพื่อกำหนดกลยุทธ์เทคโนโลยีสะอาดโดยมีขอบเขตในการกำหนดสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมด้านพลังงาน อาทิ การสนับสนุนด้านการเงิน หลักเกณฑ์การประมูล การยื่นประมูล และการอุดหนุน สำหรับสาขาเป้าหมายการผลิตพลังงานไฟฟ้า ได้แก่ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลมบนบก และนอกชายฝั่ง แบตเตอรี่และการจัดเก็บพลังงาน บั้มความร้อน พลังงานความร้อนใต้พิภพ อิเล็กโทรไลเซอร์และเซลล์เชื้อเพลิง ก๊าซชีวภาพและก๊าซไฮโดรเจน การดักจับและการจัดเก็บคาร์บอน และเทคโนโลยีโครงข่ายไฟฟ้า นอกจากนี้ ยังมีเป้าหมายขยายไปยังเทคโนโลยีจากกระบวนการเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ขนาดเล็ก (Small Modular Reactor: SMR) และเชื้อเพลิงหมุนเวียนที่ไม่มีแหล่งกำเนิดทางชีวภาพ (Renewable Fuels of Non-Biological Origin: RFNBO) อีกด้วย ในการนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว การดำเนินงานที่สำคัญของกฎหมาย Net Zero Industry Act ได้วางแนวทางเพื่อการอนุญาตที่เอื้อต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตเทคโนโลยีสะอาดให้มีความคล่องตัวสะดวกและรวดเร็ว การส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมสินค้าผ่านการจัดตั้ง Regulatory Sandbox หรือ สนามทดสอบนวัตกรรมการผลิตเทคโนโลยีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ การสร้างตลาดการเร่งการดักจับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ การเพิ่มทักษะแรงงานเพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่เทคโนโลยีพลังงานสะอาด นอกจากนี้ กฎหมายดังกล่าว ยังวางแนวทางการสร้างหุ้นส่วน (Partnership) โดยมีเป้าหมายเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนระหว่างสมาชิก ซึ่งรวมถึงการจัดสรรสิทธิประโยชน์ที่จำเป็นระหว่าง EU และประเทศที่สาม เสริมสร้างความยืดหยุ่นและความยั่งยืนของห่วงโซ่อุปทาน ตลอดจนการรับประกันระดับของความสามารถในการแข่งขัน

- **Critical Raw Material** มาตรการเพื่อส่งเสริมความมั่นคงและความยั่งยืนของห่วงโซ่อุปทานวัตถุดิบที่สำคัญของสหภาพยุโรป รวมทั้งการลดการพึ่งพาวัตถุดิบที่สำคัญจากภายนอก จึงมีความจำเป็นในการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริมเครือข่ายและบูรณาการการผลิตของห่วงโซ่มูลค่าของวัตถุดิบที่สำคัญ สร้างสมดุลและประโยชน์ระหว่างผู้บริโภคและสมาชิกแหล่งวัตถุดิบในอันที่จะนำไปสู่ความยั่งยืน ในการนี้ สหภาพยุโรปจึงเสนอให้มีการจัดตั้งเครือข่าย Critical Raw Material Club โดยมีแนวทางหลักคือ การแบ่งปันองค์ความรู้ และการเตรียมพร้อมรองรับเหตุวิกฤตการณ์ฉุกเฉินหรือการหยุดชะงัก การส่งเสริมการผลิตอย่างยั่งยืนและเพิ่มความสามารถของกระบวนการผลิต และสนับสนุนการค้าและการลงทุนของวัตถุดิบที่สำคัญที่น่าเชื่อถือได้

ดังนั้น การจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศต่อทิศทางการเปลี่ยนผ่านการใช้พลังงานสะอาดที่ยั่งยืน ร่วมกับเวทีการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เป็นภารกิจสำคัญในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้ยั่งยืนตามสากล

เพิ่มทิศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม: ข้อมูลและเครื่องมือสู่การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

โลกธุรกิจในปัจจุบันไม่ต่างจากการเดินเรือในมหาสมุทรที่เต็มไปด้วยพายุหมุนแห่งความผันผวน ทั้งจาก ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมที่เข้มข้น และพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป สำหรับผู้ประกอบการซึ่งเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ของประเทศ การตัดสินใจโดยอาศัยเพียงสัญชาตญาณหรือประสบการณ์ในอดีตอาจไม่เพียงพออีกต่อไป

การมีข้อมูลและเครื่องมือชี้วัดที่สำคัญจะเป็นเข็มทิศนำทาง ซึ่งจะช่วยให้สามารถ “อ่านทิศทางลม” และ “หยั่งถึงความรู้สึกของกระแสน้ำ” เพื่อนำพาธุรกิจให้อยู่รอดและเติบโตได้อย่างยั่งยืนท่ามกลางความท้าทาย โดยผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมจำเป็นต้องรู้จักเข็มทิศอย่างน้อย 3 ระดับ คือ เข็มทิศเศรษฐกิจมหภาค เข็มทิศ ธุรกิจองค์กร และเข็มทิศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

เข็มทิศเศรษฐกิจมหภาค

หมายถึง เครื่องมือชี้วัดเศรษฐกิจระดับมหภาค (Macroeconomic Indicators) เข็มทิศกลุ่มนี้ใช้ตรวจสอบ “ทิศทางลม” ที่ส่งผลกระทบต่อทุกอุตสาหกรรม การติดตาม อย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้เราเห็นแนวโน้มใหญ่และเตรียม พร้อมรับมือได้ทันที่ โดยข้อมูลที่ต้องติดตาม อาทิ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (จากผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ Gross Domestic Product หรือ GDP เพื่อประเมินสุขภาพทางเศรษฐกิจในภาพรวม) อัตราเงินเฟ้อ (จากดัชนีราคาผู้บริโภค Consumer Price Index หรือ CPI เพื่อสะท้อนทิศทางต้นทุนของวัตถุดิบ) อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Interest Rate เพื่อสะท้อนทิศทางต้นทุนทางการเงิน) อัตราแลกเปลี่ยน (Exchange Rate เพื่อสะท้อนต้นทุนการนำเข้าวัตถุดิบและส่งออกสินค้า รวมถึง การบริหารความเสี่ยงจากความผันผวน)

เข็มทิศธุรกิจองค์กร

หมายถึง เครื่องมือชี้วัดระดับจุลภาค (Micro-level Indicators) เข็มทิศกลุ่มนี้ใช้ตรวจสอบ “ห้องเครื่องของเรือ” หรือความพร้อมรับมือขององค์กร โดยอาจพิจารณาในด้านต่าง ๆ อาทิ

- 1) การบริหารจัดการ เช่น ตรวจสอบวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ โครงสร้าง และวัฒนธรรมองค์กร ตลอดจนตัวชี้วัดและผลการดำเนินงานขององค์กร
- 2) การตลาด เช่น ตรวจสอบเรื่องการวิเคราะห์ตลาด และลูกค้า กลยุทธ์ทางการตลาด (ผลิตภัณฑ์และการบริการ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการขาย
- 3) การผลิต เช่น การวางแผนและควบคุมการผลิต การจัดการคุณภาพ ประสิทธิภาพและเทคโนโลยี การจัดการห่วงโซ่อุปทานและสินค้าคงคลัง การบำรุงรักษาและความปลอดภัย
- 4) การเงิน/บัญชี เช่น การวางแผนการเงินและงบประมาณ ระบบบัญชีและการรายงาน การวิเคราะห์สถานะทางการเงิน การบริหารกระแสเงินสด และการบริหารต้นทุน และ
- 5) การบริหารทรัพยากรบุคคล เช่น การวางแผนกำลังคนและการสรรหา การฝึกอบรมและพัฒนา การบริหารค่าตอบแทนและสวัสดิการ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และแรงงานสัมพันธ์และความผูกพันของพนักงาน

เบ็ดเตล็ดเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

หมายถึง เครื่องมือชี้วัดเฉพาะอุตสาหกรรมเป้าหมาย (Industry-Specific Indicators) เข้มทิศกลุ่มนี้ใช้ตรวจสอบ “ความเร็วและทิศทางของเรือ” เป็นหัวใจของการติดตามชีพจรและสถานการณ์ในอุตสาหกรรมที่เราสนใจโดยตรง โดยเป็นผลรวมของธุรกิจของเรา พันธมิตร รวมถึงคู่แข่งภายในอุตสาหกรรม โดยมีเครื่องมือที่น่าสนใจ อาทิ

1) ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (Manufacturing Production Index: MPI) ซึ่งใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของปริมาณผลผลิตอุตสาหกรรมในแต่ละกลุ่มผลิตภัณฑ์ว่ามีแนวโน้มเป็นอย่างไร

2) ดัชนีการส่งสินค้า (Shipment Index) ซึ่งใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการส่งสินค้าอุตสาหกรรม (ยอดจำหน่าย) ในแต่ละกลุ่มผลิตภัณฑ์ บ่งชี้ระดับความต้องการสินค้าอุตสาหกรรมในตลาด ซึ่งแสดงถึงแนวโน้มการขยายตัวของธุรกิจ

3) ดัชนีสินค้าสำเร็จรูปคงคลัง (Finished Goods Inventory Index) ซึ่งใช้วัดแนวโน้มของระดับสินค้าสำเร็จรูปคงคลังของโรงงาน ใช้ในการวิเคราะห์การวางแผนการผลิต ความผันผวนของระดับสินค้าคงคลังสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์และการผลิตสินค้า

4) ดัชนีแรงงานอุตสาหกรรม (Labor Input Index) ซึ่งใช้วัดชั่วโมงการทำงานของโรงงานโดยเปรียบเทียบกับปีฐานว่ามีทิศทางอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้เห็นแนวโน้มการจ้างงานรวมถึงการนำเทคโนโลยีหรือระบบอัตโนมัติมาใช้ในแต่ละอุตสาหกรรม

5) ดัชนีอัตราส่วนสินค้าสำเร็จรูปคงคลัง (Inventory Ratio Index) ซึ่งใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนระหว่างปริมาณสินค้าสำเร็จรูปคงคลังกับปริมาณการส่งสินค้า ว่าผู้ผลิตมีประสิทธิภาพและสามารถปรับการผลิตตอบสนองต่อความต้องการของตลาดได้ดีขึ้นหรือไม่

6) ดัชนีผลิตภาพแรงงาน (Labor Productive Index) เป็นอัตราส่วนของดัชนีผลผลิตและดัชนีแรงงาน ซึ่งจะชี้ถึงทิศทางของผลิตภาพของแรงงานว่าในระยะเวลาที่เท่ากันนั้น แรงงานภาคการผลิตสามารถผลิตสินค้าได้จำนวนมากขึ้นหรือลดลง

7) อัตราการใช้กำลังการผลิต (Capacity Utilization Rate) เป็นเครื่องชี้ระดับการผลิตของภาคอุตสาหกรรม โดยเปรียบเทียบการผลิตจริงกับกำลังการผลิตสูงสุดหรือศักยภาพของโรงงาน อัตราการใช้กำลังการผลิตที่สูงอาจแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการผลิตที่ดีซึ่งอาจมีการขยายกำลังการผลิตในอนาคตต่อไป

โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้มีการพัฒนาเครื่องมือทั้ง 7 เครื่องมือนี้มาอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันมีรอบตัวอย่างประมาณ 4,200 โรงงาน ครอบคลุม 22 สาขาอุตสาหกรรม (ตามมาตรฐานการจัดประเภทอุตสาหกรรมประเทศไทย TSIC 2 หลัก) 75 อุตสาหกรรม (TSIC 4 หลัก) และ 285 ผลิตภัณฑ์ (TSIC 8 หลัก) โดยผู้ที่สนใจสามารถหาข้อมูลและศึกษาเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ i.index.oie.go.th ซึ่งสำนักงานฯ อยู่ระหว่างการศึกษาเพื่อเพิ่มข้อมูลให้มีความละเอียดเพื่อครอบคลุมผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนการเป็นตัวแทนระดับภูมิภาคและจังหวัดให้เพิ่มมากขึ้น โดยมุ่งหวังจะเป็นเพื่อนคู่คิดของผู้ประกอบการและนักลงทุนต่าง ๆ ให้มีเข้มนิศนำทางที่ครบถ้วน แม่นยำ สามารถก้าวผ่านมรสุมและคลื่นลมทางธุรกิจต่อไปได้ด้วยคามมั่นใจ เพื่อความอยู่รอดและความสำเร็จของธุรกิจอุตสาหกรรมไทยในอนาคต

05

ผลงาน โครงการสำคัญ ของ สศอ. ในรอบปีงบประมาณ 2567

- การจัดงานประจำปี OIE Forum 2567
- การก้าวข้ามความท้าทายด้าน
การบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืน
ด้วยการประยุกต์ใช้โมเดลเศรษฐกิจ
BCG
- การขับเคลื่อนการพัฒนาภาค
อุตสาหกรรมผ่านการประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย
- การจัดการซากรถยนต์และ
แบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้าอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกัน
ประเทศ : แนวทางและการขับเคลื่อน
สู่การเติบโตทางเศรษฐกิจและ
ความมั่นคงอย่างยั่งยืน”
- การยกระดับอุตสาหกรรม
อาหารฮาลาลแห่งอนาคต
(Halal Food of the Future)
ขับเคลื่อน Soft Power ไทยสู่สากล
- เกียรติยศรางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น
ประเภทอุตสาหกรรมและบริการ
แห่งอนาคต
- การพัฒนาระบบเตือนภัยเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรมสู่ระดับภูมิภาค
เพื่อคาดการณ์แนวโน้มรายพื้นที่
- แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรม
ก่อสร้าง
ที่มีนวัตกรรม (Innovative
Construction) เพื่อเพิ่มขีด
ความสามารถในการแข่งขัน
- การเจรจาจัดทำความตกลง
การค้าเสรี (Free Trade
Agreement : FTA)
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ
ในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม
ไทยภายใต้นโยบายเศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศ
- การขับเคลื่อนความร่วมมือด้าน
เศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างไทย
กับต่างประเทศส่งเสริมเครือข่าย
สมรรถนะภาคอุตสาหกรรม
ภายในภูมิภาค
- เปิดโลกเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ด้วยการใช้ประโยชน์จากการ
แลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลกลาง
- การยกระดับการพัฒนาระบบ
ศูนย์กลางข้อมูลด้านเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรม เพื่อการให้บริการที่เป็น
มาตรฐานเดียวกัน

Industrial Reform: ปฎิรูปอุตสาหกรรมไทย สู่เศรษฐกิจยุคใหม่

คณะทำงาน OIE Forum 2024 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม จัดงานประจำปี สศอ. (OIE Forum) ครั้งที่ 16 ภายใต้แนวคิด “Industrial Reform: ปฎิรูปอุตสาหกรรมไทย สู่เศรษฐกิจยุคใหม่” เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2568 โดยได้รับเกียรติจากนายเอกนิติ พร้อมพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานเปิดงานและกล่าวปาฐกถาพิเศษหัวข้อ “ปฎิรูปอุตสาหกรรมไทย สู่เศรษฐกิจยุคใหม่” และ ดร.ณัฐพล รังสิตพล ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กล่าวสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ณ ห้องประชุม 208-209 ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

สำหรับภายในงานประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ ได้แก่ เสวนาในหัวข้อ “ทิศทางการปฎิรูปอุตสาหกรรม ก้าวทันโลกยุคใหม่” โดย นายภาสกร ชัยรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นายเกรียงไกร เอียรานุกุล ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และนายแสงชัย ธีรกุลวาณิช ประธานสมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย นอกจากนี้ ยังมีการจัดแสดงนิทรรศการผลการดำเนินงานที่สำคัญของ สศอ. รวมถึงการจัดแสดงผลงานของสถานประกอบการที่ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมยอดเยี่ยม ประจำปี 2567 ได้แก่ บริษัท โตโยต้า มอเตอร์

ประเทศไทย (จำกัด) (โรงงานเกตเวย์) จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งจะเป็นทูตอุตสาหกรรมภาคเอกชน หรือ MIND Ambassador ของกระทรวงอุตสาหกรรม ในการเป็นต้นแบบการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรมที่อยู่คู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน โดยมีผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สมาคม มูลนิธิ สถาบัน นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ สื่อมวลชน ตลอดจนผู้สนใจเข้าร่วมงานกว่า 1,200 คน โดยสรุปเนื้อหาสำคัญของการจัดงานได้ดังนี้

“ปฏิรูปอุตสาหกรรมไทยสู่เศรษฐกิจยุคใหม่”

เพื่อปรับเปลี่ยนภาคอุตสาหกรรมไทยให้เร็วและแรงพอที่จะสามารถเก็บเกี่ยวประโยชน์จากโอกาสใหม่ที่เกิดขึ้นภายใต้การบูรณาการของภาครัฐ เอกชน รวมถึงภาคประชาชน โดยกระทรวงอุตสาหกรรมจะทำหน้าที่หลักในการปลดล็อกอุปสรรคและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การลดภาระต้นทุนการผลิต การจัดหาปัจจัยการผลิต เช่น พลังงาน ไฟฟ้า น้ำ ที่เหมาะสมและเพียงพอ ล่าสุดได้ลงนามในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อปลดล็อกเรื่องการจัดตั้งแผงโซลาร์เซลล์บนหลังคา (Solar Rooftop) ไปแล้ว อีกทั้งยังมีส่วนร่วมในการเสนอร่างกฎหมายเพื่อปลดล็อก Solar Rooftop แบบครบวงจร เป็นครั้งแรกของประเทศ ซึ่งจะเป็นการปลดล็อกแบบทะลุทะลวงกฎหมายทุกระดับ โดยหากร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้มีผลบังคับใช้ คริวเรือน/โรงงานจะสามารถสร้างระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ไว้ใช้เองได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากหน่วยงานใด ๆ (ดำเนินการจดทะเบียน แต่ไม่ต้องขออนุญาต) นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกับกระทรวงพลังงาน

จัดแพ็คเกจส่งเสริมด้านเงินทุนสำหรับการติดตั้งระบบฯ ด้วย จึงคาดหวังได้ว่า ต่อไปภาคครัวเรือน/โรงงานจะสามารถผลิตพลังงานสะอาดไว้ใช้เองได้ และเข้าถึงพลังงานสะอาดได้

ในด้านทุนที่ถูกลง ส่วนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องอย่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จะมีหน้าที่หลักในการพัฒนาสมรรถกิต และระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบกักเก็บพลังงาน เพื่อให้สามารถนำพลังงานแสงอาทิตย์ในช่วงกลางวันมาใช้ในช่วงกลางคืนได้ เป็นต้น การดำเนินการดังกล่าวจะมีส่วนช่วยลดค่าไฟให้ถูกลงเหลือ 3 บาทต่อหน่วย หรือต่ำกว่านั้นได้ในอนาคต ซึ่งจะเป็นแต้มต่อสำคัญให้กับภาคอุตสาหกรรมไทยสำหรับเรื่องน้ำ ได้บูรณาการผ่านคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อจัดหาน้ำให้เพียงพอสำหรับภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในพื้นที่อุตสาหกรรมสำคัญอย่างพื้นที่ EEC

ในส่วนของอุตสาหกรรมรายสาขา ก็จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อเก็บเกี่ยวประโยชน์จากความท้าทายที่เกิดขึ้นเช่นเดียวกัน ยกตัวอย่างอุตสาหกรรมยานยนต์ การเข้ามาของรถไฟฟ้าจากประเทศจีน เป็นโอกาสให้กระทรวงอุตสาหกรรมได้เจรจากับค่ายรถยนต์ญี่ปุ่นในการรักษาฐานการผลิตในประเทศไทยไว้ โดยมีผลเป็นที่น่าพอใจ นอกจากอุตสาหกรรมยานยนต์แล้ว ยังมีอุตสาหกรรมสำคัญอื่น ๆ อาทิ อุตสาหกรรมอาหารและชีวภาพ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่เติบโตได้จากจุดแข็งด้านปัจจัยการผลิตภายในประเทศ และกระทรวงอุตสาหกรรมได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญ เช่น การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ลดปัญหา PM 2.5 จากการเผาอ้อย และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้อุตสาหกรรมอ้อยฯ ทั้งระบบ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เช่น อุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ Data Center ซึ่งมีคณะกรรมการเซมิคอนดักเตอร์แห่งชาติที่นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เป็นกลไกขับเคลื่อนสำคัญ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาปัจจัยแวดล้อม เช่น พลังงานสะอาด การพัฒนากำลังคนทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมกลุ่มใหม่ ๆ อย่างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและป้องกันอุบัติภัยด้วย

นอกจากการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากการพัฒนาอุตสาหกรรมสำคัญแล้ว อุตสาหกรรมไทยจะต้องเติบโตอย่างยั่งยืน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและ

ชุมชน กระทรวงอุตสาหกรรมจึงให้ความสำคัญกับการปกป้องอุตสาหกรรมต้นน้ำ และยกระดับ SMEs เพื่อเติมเต็มห่วงโซ่การผลิตของอุตสาหกรรมสำคัญ การป้องกันการลักลอบนำเข้าสินค้าด้อยคุณภาพและไม่ได้มาตรฐาน การส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมไทยให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและประชาชน โดยขณะนี้ กระทรวงฯ ได้ยกร่าง พ.ร.บ. กากอุตสาหกรรม และขยะอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นกลไกบริหารจัดการเรื่องนี้ อย่างจริงจัง ควบคู่กับการจัดการกับโรงงานที่ทำผิดแบบเข้มข้นและเข้มงวด หากพบการกระทำผิดจะไม่มีการตอรองหรืออุทธรณ์ใด ๆ และเข้าสูการดำเนินคดีเพียงสถานเดียว การดำเนินการดังกล่าว แม้จะเหนื่อยและมีความเสี่ยง แต่กระทรวงฯ ยืนยันว่าจะเดินหน้าดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติ และประชาชนในระยะยาว และเป็นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

“นโยบายของกระทรวงอุตสาหกรรม “MIND” ปฏิรูปอุตสาหกรรมไทยสู่อุตสาหกรรม เศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน”

เพื่อตอบโจทย์บริบทด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรอบด้าน และปรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับทิศทางโลกในอนาคต การกำหนดนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมไทย จึงอยู่บนพื้นฐานแนวคิด

“เศรษฐกิจนำอุตสาหกรรม” โดยการพัฒนา “อุตสาหกรรมเศรษฐกิจ” ที่รองรับบริบททางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นด้านการท่องเที่ยว การใช้พลังงานสะอาด และด้านแรงงาน รวมทั้งรองรับบริบทของแต่ละพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมไทยเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้ให้ประชาชนและประเทศชาติ โดยมีการเติบโตอย่างยั่งยืนใน 4 มิติ ได้แก่

มิติที่ 1 ด้านความสำเร็จทางธุรกิจ

โดยเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมสู่ “อุตสาหกรรมเศรษฐกิจ” ครอบคลุมทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรม S-Curve 12 สาขา การยกระดับอุตสาหกรรมปัจจุบัน และการปรับธุรกิจให้เท่าทันกับโลกอนาคต เช่น อุตสาหกรรมกึ่งบริการในลักษณะ Product as a Service อุตสาหกรรมก่อสร้างที่มีนวัตกรรม (Innovative Construction) การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้พลัง Soft Power เป็นตัวขับเคลื่อน ตลอดจนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยมาตรฐาน ผลิตภาพ และนวัตกรรม เพื่อให้ธุรกิจอุตสาหกรรมไทยมีความเข้มแข็ง และสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพ

มิติที่ 2 ความอยู่ดีกับสังคมโดยรวม

ส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างสถานประกอบการ ชุมชน และสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นมิตร เพื่อให้อุตสาหกรรมมีการประกอบการที่ดี มีการปฏิบัติที่สอดคล้อง

ตามกฎหมาย ไม่สร้างมลพิษและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการตรวจกำกับโรงงานอย่างเข้มข้น และการปรับปรุงเกณฑ์มลพิษตามความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

มิติที่ 3 ความลงตัวกับกติกาสากล

การดูแลรักษาสีสิ่งแวดล้อมปรับสู่อุตสาหกรรมสีเขียว เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ มุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน ตอบโจทย์เป้าหมายทั้งในระดับประเทศและระดับประชาคมโลก โดยส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สากล เช่น Carbon Neutrality, Water Footprint มาตรฐานป่าไม้ยั่งยืน มาตรฐาน IUU Fishing รวมถึงการไม่สนับสนุนการเผาที่สร้างฝุ่นพิษ PM 2.5

มิติที่ 4 การกระจายรายได้สู่ชุมชนที่ตั้ง

และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยส่งเสริมการจ้างงานบุคลากรระดับสูง ส่งเสริมการใช้สินค้า/บริการจากชุมชน การพัฒนาชุมชนที่อยู่โดยรอบโรงงาน และการสร้าง Supply Chain อุตสาหกรรมกับชุมชน โดยนำศาสตร์ด้านอุตสาหกรรมมาประยุกต์ใช้ เพื่อกระจายประโยชน์จากการพัฒนาสู่เศรษฐกิจฐานราก เช่น การพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร การพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยว ที่เชื่อมโยงกับความต้องการของพื้นที่

“ทิศทางการปฏิรูปอุตสาหกรรม ก้าวทันโลกยุคใหม่”

- ประเด็นที่กลุ่มธุรกิจ SMEs ไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ สงครามภูมิรัฐศาสตร์ สงครามเศรษฐกิจการค้า สงครามสิ่งแวดล้อม สงครามเทคโนโลยี สงครามกำลังคน
- ประเด็นความท้าทายอื่นที่ภาคอุตสาหกรรมรวมถึงกลุ่มธุรกิจ SMEs ต้องให้ความสำคัญ ได้แก่ เศรษฐกิจนอกระบบ ภาวะโลกร้อน ความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาอุตสาหกรรมของจีน นโยบาย/มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ คู่ค้าคู่แข่ง

ทิศทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและ การปฏิรูปอุตสาหกรรมของไทย ให้ก้าวทันกับโลกยุคใหม่

- ในช่วงที่ผ่านมา หลายอุตสาหกรรมต้องเผชิญกับวิกฤตทางธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมเหล็ก ที่มีอัตราการใช้กำลังการผลิตค่อนข้างต่ำอยู่ที่ร้อยละ 30 เท่านั้น และอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยเฉพาะรถยนต์สันดาปภายใน (ICE) ที่มียอดขายลดลง เนื่องจากการปล่อยสินเชื่อจากสถาบันการเงินที่ลดลง และการถูกแย่งตลาดจาก

รถยนต์ไฟฟ้าของจีน ซึ่งภาครัฐและภาคเอกชนได้ร่วมกันเร่งแก้ปัญหาวิกฤตอุตสาหกรรมยานยนต์ของประเทศ โดยการรักษาให้ไทยเป็น Last Man Standing หรือฐานการผลิตยานยนต์สันดาปสุดท้ายของโลก ควบคู่กับการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้า นอกจากนี้ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์จำเป็นต้องมีการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจอุตสาหกรรมเช่นกัน

- ในส่วนของภาคเอกชนได้มีความพยายามในการปรับตัวเพื่อเอาชนะความท้าทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก โดยมุ่งเน้นทั้งการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเดิม (First Industries) ผ่านนโยบาย 4GO ได้แก่ Go Digital & AI Go Innovation Go Green และ Go Global และการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ (Next - gen Industries) ให้เป็นเครื่องยนต์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(New growth engines & Sustainability) ซึ่งครอบคลุมอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) และอุตสาหกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม (BCG & Climate Change)

- กลุ่มธุรกิจ SMEs ได้เสนอมาตรการเร่งด่วนสำหรับภาครัฐในการปฏิรูปอุตสาหกรรมของไทย ได้แก่ การกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากเพื่อกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น การแก้ไขปัญหาต้นทุนและค่าครองชีพสูง การเข้าถึงแหล่งทุนต้นทุนต่ำและฟื้นฟูหนี้ทั้งระบบ ผ่านการใช้ประโยชน์จากกองทุนต่าง ๆ การยกระดับทักษะแรงงานและดึงแรงงานเข้าสู่ระบบ โดยเน้นการสร้างแรงงานสร้างสรรค์ที่มีทักษะหลากหลาย (Multi - skilled) หรือทักษะแบบผสมผสาน (Fusion Skill) การแก้ไขกฎหมายกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค โดยการสร้าง “Digital Blockchain Platform SME OSS” หรือศูนย์กลางการให้บริการแบบครบวงจรสำหรับ SMEs การปกป้อง SMEs ไทยจากทุนข้ามชาติ โดยเฉพาะการเข้ามาของธุรกิจ E-Commerce ที่เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าต้นทุนต่ำจากจีน
- ประเทศไทยต้องรักษาความสัมพันธ์ทางการค้ากับสหรัฐอเมริกาอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันต้องเร่งลดการขาดดุลการค้ากับจีน ด้วยการส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economy) ของไทย โดยให้ผู้ประกอบการรายใหญ่เป็นผู้ผลิตสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้า และพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs เข้าสู่ Supply Chain เพื่อใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงธุรกิจกับรายใหญ่ และสร้างสมดุลทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ
- ทุกภาคส่วนต้องสร้างความร่วมมือกันในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการปฏิรูปอุตสาหกรรมของไทยให้ก้าวทันกับโลกยุคใหม่ โดยรัฐบาลเป็นผู้กำหนดนโยบาย ภาครัฐเป็นผู้สนับสนุนและส่งเสริม ขณะที่ภาคเอกชนและภาคแรงงานเป็นผู้ขับเคลื่อนการผลิตให้สินค้าของไทยมีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและสามารถเข้าสู่ตลาดได้ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นช่องทางการตลาดแบบออนไลน์ออฟไลน์ หรือรวมทุกช่องทาง (Omni channels)

การก้าวข้ามความท้าทาย ด้านการบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืน ด้วยการประยุกต์ใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG

กองนโยบายอุตสาหกรรมภาค

ภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาโดยตลอด ปัจจุบันภาคอุตสาหกรรมเผชิญกับความท้าทายด้านความยั่งยืนและสิ่งแวดล้อม เช่น การผลิตที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลกระทบการผลิตมีแนวโน้มคงที่และลดลง รวมถึงการเกิดของเสียจากภาคอุตสาหกรรม ซึ่งประเด็นปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของประเทศ ประกอบกับข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2565 พบว่า ผลการบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืน โดยวัดจากตัวชี้วัดดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม (Global) ไทยมีคะแนนเฉลี่ยที่ 38.1 ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ 55 คะแนน ในปี 2570 สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจยังอยู่ในระดับต่ำ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนระบบการผลิตที่คำนึงถึงด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

ภาคอุตสาหกรรมสามารถมีส่วนร่วมในการช่วยลดผลกระทบและก้าวข้ามความท้าทายดังกล่าวได้ โดยสนับสนุนให้เกิดการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิต และผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการประยุกต์ใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) เนื่องจากการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว ช่วยให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรตลอดห่วงโซ่คุณค่า ลดปริมาณของเสียลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ ซึ่งนับเป็นการยกระดับผลผลิตภาพการผลิตภาคอุตสาหกรรม

ควบคู่กับความยั่งยืนด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน อันจะนำไปสู่การปรับระบบเศรษฐกิจให้มีความสมดุลและมีขีดความสามารถในการแข่งขัน สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้ดำเนิน “โครงการยกระดับผลผลิตภาพภาคอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนด้วยแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model)” ในปี 2567 โดยมีแนวคิดและผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

1. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy)

ประเทศไทยเป็นแหล่งที่มีทรัพยากรฐานชีวภาพจากพืชที่มีความหลากหลายและมีคุณค่า โดยสามารถนำมาสกัดเป็นสารสกัดชีวภาพที่ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มสูง อีกทั้งสารสกัดชีวภาพยังสามารถต่อยอดกับอุตสาหกรรมอื่น เช่น อุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารได้อีกด้วย ดังนั้น สศอ. จึงได้ร่วมกับสถาบันอาหารดำเนินการนำสารสกัดชีวภาพสำคัญ

จากพืชท้องถิ่นที่สามารถหาได้ในประเทศ ได้แก่ เคอร์คูมินอยด์จากขมิ้นชัน (ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับระบบภูมิคุ้มกัน สามารถช่วยในการต้านเชื้อไวรัส เชื้อโรค และสารพิษ) และไตรเทอพีนจากบัวบก (ช่วยบำรุงประสาทและสมอง) มาใช้เป็นส่วนประกอบในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารต้นแบบที่สอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการของตลาด และเป็นไปตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาที่อนุญาตให้ใช้สารสกัดจากพืชเป็นส่วนประกอบ จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ น้ำผัก/ผลไม้ผสมสารสกัดจากขมิ้นชัน เจลลี่ผสมสารสกัดจากบัวบก และผลิตภัณฑ์เสริมอาหารชนิดเม็ดผสมสารสกัดจากบัวบก และถ่ายทอดองค์ความรู้ดังกล่าวให้สถานประกอบการได้ปรับใช้เพื่อผลิตเชิงพาณิชย์ ซึ่งจากการดำเนินงาน พบว่า สารสกัดจากขมิ้นชันและบัวบกสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มเฉลี่ยถึง 17.55 เท่า และ 9.71 เท่า ตามลำดับ ซึ่งเป็นโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรชีวภาพและสินค้าเกษตรของไทย นอกจากนี้ การนำสารสกัดจากขมิ้นชันและบัวบกไปเป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารยังทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มเฉลี่ย 1.22 เท่า ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว เป็นการยกระดับองค์ความรู้ให้กับผู้ประกอบการและส่งผลกระทบต่อการทำงาน สร้างรายได้ จากการพัฒนาทรัพยากรชีวภาพ

2. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

การนำวัสดุเหลือทิ้งจากการบริโภค เช่น ขวดน้ำพลาสติก หรือการผลิตในภาคอุตสาหกรรม เช่น เส้นใยในการผลิตสิ่งทอกลับมาใช้เป็นวัตถุดิบในระบบการผลิตด้วยกระบวนการที่เหมาะสม สามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุเหลือทิ้ง รวมทั้งหากเชื่อมโยงวัสดุรีไซเคิลไปสู่การเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมศักยภาพ เช่น การแพทย์และท่องเที่ยว จะเป็นโอกาสในการผลิตผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มสูงได้อีกทางหนึ่ง ในปี 2567 สศอ. จึงได้ดำเนินการ

ร่วมกับสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ พัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ใช้วัสดุพอลิเอสเตอร์รีไซเคิล ผสมกับเส้นใยที่มีการตกแต่งคุณสมบัติพิเศษ (เช่น ยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย/เชื้อรา ป้องกันรังสีอัลตราไวโอเล็ต/ไฟฟ้าสถิต สะท้อนน้ำ) หรือเส้นใย High Performance Yarn เพื่อเพิ่มความแข็งแรงและคงทนของผลิตภัณฑ์ จำนวน 5 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ผ้าขนหนู (จากวัสดุพอลิเอสเตอร์รีไซเคิลและเส้นใยฝ้าย) รองเท้า (จากวัสดุพอลิเอสเตอร์รีไซเคิลและเส้นใยถักทอ) สายกระเป๋าป้องกันการโจรกรรม (จากเส้นใย High Performance Yarn และวัสดุพอลิเอสเตอร์รีไซเคิล) และถุงกระสอบปลูกต้นไม้ (จากวัสดุพอลิเอสเตอร์รีไซเคิล) และชุดสกรับ (ผลิตจากวัสดุพอลิเอสเตอร์รีไซเคิล) ซึ่งผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ผลิตจากวัสดุรีไซเคิลข้างต้น มีมูลค่าเพิ่มเฉลี่ย 5.84 เท่า และสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้เฉลี่ยร้อยละ 9.5 เมื่อเทียบกับการใช้วัสดุ Virgin (PET: Poly Ethylene Terephthalate) ผลจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้างต้น นอกจากจะได้ผลิตภัณฑ์สินค้ามูลค่าเพิ่มสูงแล้ว การนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่โดยเน้นการเปลี่ยนของเสียให้เป็นวัตถุดิบ ยังช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการจัดการของเสียในวัฏจักรของผลิตภัณฑ์ให้เป็นศูนย์ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนอีกด้วย

3. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)

ประเทศไทยมีเป้าหมายมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน หรือ “Carbon Neutrality” ภายในปี 2593 และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ หรือ “Net Zero GHG Emissions” ภายในปี 2608 ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ภาคอุตสาหกรรมจะร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเป้าหมายดังกล่าว โดยต้องให้ความสำคัญกับการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization: CFO) เพื่อทราบถึงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและจุดปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีนัยสำคัญ (Hot Spot) อันจะนำไปสู่การลดก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ ในปี 2567 สศอ. จึงได้ดำเนินการร่วมกับสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ยกระดับสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมในปี 2567 จำนวน 6 แห่งเพื่อสร้างความเข้าใจและองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้สถานประกอบการสามารถประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรในแต่ละขอบเขต รวมถึงการวิเคราะห์ Hot Spot และขั้นตอนขอใช้เครื่องหมายรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) รวมทั้งดำเนินการเพื่อให้สถานประกอบการมีแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กรด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ในการสื่อสาร เก็บข้อมูล ประมวล/วิเคราะห์/แสดงผล หรือควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพนำไปสู่การบริหารการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและลดต้นทุนการผลิตของสถานประกอบการ ซึ่งการดำเนินงานของ สศอ. ในปี 2567 ส่งผลให้สถานประกอบการที่เข้าร่วม

ดำเนินงานสามารถลดก๊าซเรือนกระจกโดยรวม 174.42 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี หรือร้อยละ 10.39 ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

การดำเนินงานของ สศอ. ในการยกระดับผลผลิตภาคอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนด้วยแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) ส่งผลให้เกิดการพัฒนาสถานประกอบการ บุคลากรของสถานประกอบการ หรือผลิตภัณฑ์ต้นแบบมูลค่าเพิ่มสูง ที่ยกระดับศักยภาพการผลิตและผลิตภัณฑ์ไปสู่อุตสาหกรรมศักยภาพควบคู่กับการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการลดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมเกิดความตระหนักถึงการพัฒนาการผลิตอย่างสมดุลและยั่งยืน เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม และเป็นหนึ่งในภาคส่วนสำคัญของการส่งเสริมการบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืนของประเทศต่อไป

การขับเคลื่อนการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ผ่านการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

“การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย” เป็นกลไกหนึ่งในการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย และการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบททุกมิติที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปกฎหมายที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดไว้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมในฐานะผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้กำหนดให้สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้ “พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2530” และต้องประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฉบับดังกล่าว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 มาตรา 32 ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายฉบับใดเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฉบับนั้น โดยต้องดำเนินการภายในรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกรณีที่กฎหมายฉบับนั้นมีผลใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ 27 พฤศจิกายน 2562 หรือ

วันที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 มีผลบังคับใช้ ให้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งแรกไม่ช้ากว่า 5 ปี นับแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 หรือให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 1 มกราคม 2568

ที่มาและสาระสำคัญของ “พระราชบัญญัติ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2530”

หลังจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งแรกเมื่อประมาณ 200 กว่าปีที่ผ่านมา เทคโนโลยีการผลิตได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สินค้าเหล่านั้นสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด และเกิดผลตอบแทนสูงสุดจากการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ ส่งผลให้ภาคการผลิตก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญเพิ่มมากขึ้น

พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2530

ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติ และการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงมีการตรา “พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2530” เพื่อจัดตั้งสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในการประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน

“พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2530” ได้กำหนดรายละเอียดเพื่อบังคับใช้ภายใต้กฎหมาย ประกอบด้วย 6 หมวด 44 มาตรา ได้แก่ **หมวด 1 การจัดตั้งสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย** เป็นการกำหนดสถานะการเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายและอำนาจหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงการกำหนดข้อห้าม สถานที่ตั้งของสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขา และที่มาของรายได้ของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย **หมวด 2 สมาชิก กรรมการ และพนักงาน** เป็นการกำหนดประเภทและคุณสมบัติของสมาชิก ประเภทและจำนวนของคณะกรรมการ ลักษณะต้องห้ามของผู้แทนสมาชิกสามัญ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ การดำเนินการของคณะกรรมการกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ **หมวด 3 การดำเนินกิจการของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย** เป็นการกำหนดการจัดประชุมสามัญและวิสามัญ องค์กรประชุม และการดำเนินการในการประชุม รวมถึงการจัดทำรายงานประจำปี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี **หมวด 4 การควบคุมของรัฐ** เป็นการกำหนดอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งของรัฐมนตรีเพื่อควบคุมและกำกับดูแลสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยให้ดำเนินกิจการอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ **หมวด 5 บทกำหนดโทษ** เป็นการกำหนดโทษแก่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรรมการ หรือผู้ใดที่ได้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ หรือเป็นการผิดวัตถุประสงค์ของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย **หมวด 6 บทเฉพาะกาล** เป็นการยกเลิกสมาคมอุตสาหกรรมไทยเดิมเพื่อให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน

สิทธิ และหนี้ของสมาคมไปเป็นของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมถึงการดำเนินการอื่นใดในการเปลี่ยนผ่านจากสมาคมอุตสาหกรรมไทยเป็นสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย.. สู่การขับเคลื่อนการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

เพื่อให้การดำเนินการของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งไม่ก่อให้เกิดผลกระทบที่ไม่เป็นธรรม และไม่สร้างภาระทั้งต่อภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาชนเกินความจำเป็น ขณะเดียวกันยังสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหาหรือดำเนินการได้ตามภารกิจของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้ทำการประเมินผลสัมฤทธิ์ของ “พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2530” โดยวิธีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย และเว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และการสำรวจความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ได้ข้อสรุปว่าพระราชบัญญัตินี้ยังคงเป็นกฎหมายที่มีความจำเป็นเพื่อใช้บังคับและกำกับดูแลการดำเนินงานของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด

อย่างไรก็ดี เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้มาเป็นเวลานานจึงควรมีการแก้ไขปรับปรุงโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุคสมัย สภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงความคล่องตัวในการบริหารจัดการองค์กร ทั้งนี้ เพื่อให้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในฐานะตัวแทนของภาคเอกชนทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อถ่ายทอดนโยบายภาครัฐไปสู่การปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการยกระดับบทบาทของภาคการผลิตให้เป็นฟันเฟืองสำคัญที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนระบบเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืน อันจะนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนในประเทศในระยะยาวต่อไป

โครงการจัดการซากรถยนต์ และแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้าอย่างยั่งยืน

กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1

1. แนวคิด และการดำเนินงาน

ปัจจุบันทั่วโลกให้ความสำคัญกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและมีเป้าหมายร่วมกันที่จะลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะอย่างยิ่งก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) โดยประเทศไทยได้ประกาศจะบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral) ภายในปี ค.ศ. 2050 ทั้งนี้ การจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกัน ซึ่งอุตสาหกรรมยานยนต์ได้มีส่วนร่วมดำเนินการตลอดห่วงโซ่อุปทาน นอกจากการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีไปสู่ยานยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า (xEV) ประกอบด้วย ยานยนต์ไฮบริด (Hybrid electric vehicle: HEV) ยานยนต์ปลั๊กอินไฮบริด (Plugin hybrid vehicle: PHEV) และยานยนต์แบตเตอรี่ล้วน (Battery electric vehicle: BEV) แล้วเพื่อการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และลดการปล่อยคาร์บอน การจัดการยานยนต์เมื่อเลิกใช้งานแล้ว (End-of-life vehicle: ELV) ก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะของเสียที่สร้างมลพิษ

ทางสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องจัดการอย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งซากยานยนต์ยังมีชิ้นส่วนที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำ (Remanufacturing) หรือนำไปรีไซเคิล เพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบผลิตใหม่ ซึ่งจะช่วยสร้างมูลค่าเศรษฐกิจ ลดการใช้พลังงาน ตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular economy)

ข้อมูลจากกรมการขนส่งทางบก ระบุว่า ณ สิ้นปี 2565 ประเทศไทยมียานยนต์สะสม 43.4 ล้านคัน สามารถจำแนกเป็น รถยนต์ที่มีอายุ 11-20 ปี 6.2 ล้านคัน และอายุ 20 ปีขึ้นไป 3.9 ล้านคัน รถจักรยานยนต์ที่มีอายุ 11-20 ปี 6.0 ล้านคัน และอายุ 20 ปีขึ้นไป 1.0 ล้านคัน ซึ่งโดยทั่วไปยานยนต์ที่อายุมากจะมีการปล่อยมลพิษสูงกว่ายานยนต์ที่อายุน้อย เนื่องด้วยความเสี่ยงสภาพของเครื่องยนต์ตามระยะเวลาและเทคโนโลยีการจัดการมลพิษของยานยนต์ ดังนั้น ด้วยปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และปัญหาฝุ่น PM2.5 โดยยานยนต์ที่ปล่อย CO₂ สูง

จะต้องถูกเลิกใช้งาน ประกอบกับนโยบายส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านไปสู่ xEV ของคณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติ ทำให้คาดว่าในปี 2573 จะมียานยนต์ไฟฟ้าใช้งานสะสม 5.4 ล้านคัน ประกอบด้วย รถยนต์ 2.2 ล้านคัน และ รถจักรยานยนต์ 3.2 ล้านคัน ทำให้ในอนาคตยานยนต์ไฟฟ้าในระบบเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดแบตเตอรี่ และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่เสื่อมสภาพจำนวนมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชุมชน และสิ่งแวดล้อม หากไม่มีกระบวนการในการจัดการที่เหมาะสม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม โดยกองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1 ได้จัดทำโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมจัดการซากยานยนต์และแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้าอย่างยั่งยืน ในปีงบประมาณ 2567 โดยได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันยานยนต์ และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ดังนี้

- 1.1 ศึกษาและจัดทำแนวทางการจัดการซากรถยนต์ xEV ที่ถูกต้อง ตั้งแต่ (1) กระบวนการถอดแยก ให้เป็นชิ้นส่วนย่อย 3 ประเภท ได้แก่ ชิ้นส่วนสำหรับใช้ซ้ำ (Reuse) ชิ้นส่วนสำหรับรีไซเคิล (Recycle) และชิ้นส่วนที่ต้องถูกทำลาย (Dispose) ทั้งนี้ วัสดุที่เหลือจากการบด แยก และรีไซเคิลแล้ว จะถูกนำไปฝังกลบ หรือนำไปแปรรูปเป็นเชื้อเพลิง (Auto Shredder Residue: ASR)

- 1.2 การจัดทำคู่มือการจัดการซากรถยนต์ไฟฟ้า และสื่อการเรียนรู้ สำหรับผู้ประกอบการ รวมทั้ง การถ่ายทอดอบรมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดการซากยานยนต์และแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้าแก่ผู้ประกอบการ
- 1.3 การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมและบริหารอุตสาหกรรมจัดการซากยานยนต์และแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้าที่ยั่งยืนในประเทศไทย

2. บทสรุป และข้อเสนอแนะ

ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการจัดการซากรถยนต์และแบตเตอรี่ โดยการนำหลักขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (EPR) มาใช้ในรูปแบบภาคบังคับ และจัดตั้งองค์กรความรับผิดชอบของผู้ผลิต (PRO) ที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน หรือโดยภาครัฐ รวมทั้งการตราพระราชบัญญัติจัดการซากรถยนต์ ทั้งนี้ ตามหลัก EPR จำเป็นต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบการจัดการซากรถยนต์ ได้แก่ ผู้ผลิตรถยนต์ เจ้าของรถยนต์ และผู้ประกอบการ ในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ รวมไปถึงหากการดำเนินการจัดการซากรถยนต์ตามหลัก EPR เกิดค่าใช้จ่ายขึ้นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียผู้ใดจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น โดยบทบาทการดำเนินงานขององค์กรความรับผิดชอบของผู้ผลิต (PRO) สรุปได้ ดังนี้

- 2.1 การเก็บและบริหารจัดการเงินค่าธรรมเนียมการจัดการซากรถยนต์ในรูปของกองทุน เพื่อให้มั่นใจว่าค่าธรรมเนียมที่ได้รับจะถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการจัดการซากรถยนต์อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน กองทุนนี้จะต้องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม คำนึงถึงต้นทุนการจัดการซากรถยนต์ที่แท้จริง รวมถึงค่าใช้จ่ายในการเก็บรวบรวม การขนส่ง การรีไซเคิล และการกำจัดของเสียอันตราย
- 2.2 บริหารจัดการฐานข้อมูลรถยนต์ที่มีอยู่ในประเทศ เมื่อซากรถยนต์เข้าสู่ระบบการจัดการซาก รวมถึงระบบการติดตามกระบวนการกำจัดซากรถยนต์ในทุกขั้นตอน มีระบบการป้องกันการถูกโจรกรรมข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้ฐานข้อมูลมีความทันสมัย และเชื่อถือได้
- 2.3 จัดการซากรถยนต์ของบริษัทที่ปิดกิจการไปแล้ว เพื่อให้มั่นใจว่ารถยนต์ของผู้ผลิตรถยนต์ที่ปิดกิจการไปแล้ว จะถูกนำเข้ามาจัดการอย่างถูกต้อง และการป้องกันการถูกนำกลับไปใช้โดยผิดกฎหมาย
- 2.4 สร้างความรู้ และความตระหนักให้ผู้บริโภค ในการจัดการซากรถยนต์และแบตเตอรี่อย่างถูกต้อง
- 2.5 สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมจัดการซากรถยนต์และแบตเตอรี่

3. ข้อคิดเห็น และแนวทางดำเนินการต่อไป

ปัจจุบันในประเทศไทยยังไม่ได้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดการซากรถยนต์และแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้า ทั้งด้านค่าใช้จ่าย การจูงใจ และการเอื้ออำนวยให้การจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดการแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้า เช่น การออกแบบระบบที่คำนึงถึงการถอดแยกหรือรีไซเคิล การติดตามข้อมูล และการจัดเก็บที่ถูกต้องเหมาะสม ความท้าทายที่รออยู่ในอนาคตอันใกล้ คือ การจัดการแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้า (xEV) ที่หมดอายุการใช้งานจำนวนมากตามปริมาณการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า (xEV) ที่เพิ่มขึ้น โดยการแยกส่วนรถยนต์และแบตเตอรี่ มีความซับซ้อน ต้องใช้ความรู้และความระมัดระวังเพื่อความปลอดภัยในการถอด และการเก็บรักษา ซึ่งต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมและอุณหภูมิที่เหมาะสม ดังนั้น การส่งเสริมให้เกิดการจัดการซากรถยนต์และแบตเตอรี่ในประเทศ จำเป็นต้องมีการศึกษาความเป็นไปได้ กลไก และยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมจัดการซากแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศ ทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้เกิดบริหารจัดการแบตเตอรี่ และเกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมรีไซเคิลแบตเตอรี่ EV ที่มีมูลค่าสูง และเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตแบตเตอรี่ เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ แนวทางและการขับเคลื่อน สู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงอย่างยั่งยืน

กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เป็นการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศเพื่อป้องกันภัยคุกคามทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นอุตสาหกรรมในกลุ่มเทคโนโลยีสองทาง (Dual-use Technology) ที่สามารถมีการนำไปใช้งานได้ทั้งในภารกิจด้านความมั่นคง และสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดประยุกต์ใช้กับอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้ในเชิงพาณิชย์ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับประเทศ ดังนั้น จากความสำคัญดังกล่าว อุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ถูกยกให้เป็นวาระสำคัญที่บรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และถูกกำหนดให้เป็นหนึ่งใน 12 อุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve) และในปีงบประมาณ 2568 กระทรวงกลาโหมได้รับการจัดสรรงบประมาณ 200,923 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 5,179 ล้านบาท ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของความมั่นคงของประเทศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้ายุทโธปกรณ์จากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยอยู่ในระดับ Tier 3

คือ สามารถผลิตยุทโธปกรณ์ได้เพียงบางส่วน มีขีดความสามารถเพียงเพื่อการซ่อมบำรุง และสร้างยุทโธปกรณ์เพื่อสนับสนุนให้กองทัพเท่านั้น ดังนั้น หากไทยต้องการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในตลาดโลก ต้องมีการสนับสนุนให้ไทยก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้ผลิตยุทโธปกรณ์ชั้นนำและเป็นที่น่าเชื่อถือต่อไป

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร กระทรวงกลาโหม กรมศุลกากร กรมโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อผลักดันการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยมีผลิตภัณฑ์เป้าหมายที่มีศักยภาพ 4 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ 1) กลุ่มอาวุธปืน และกระสุนปืนสำหรับการป้องกันประเทศและกีฬา 2) กลุ่มยานพาหนะรบ/ยานพาหนะช่วยรบ 3) กลุ่มอากาศยานไร้คนขับ (UAV) และ 4) กลุ่มอุตสาหกรรมต่อเรือ โดยแนวทางในการขับเคลื่อน แบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

- 1) **ระยะเร่งด่วน ในเวลา 1 - 2 ปี** (ขจัดอุปสรรค ให้ผู้ประกอบการดำเนินงานได้อย่างคล่องตัว สามารถพัฒนาไปสู่ OEM) โดยมีการผลักดันให้เกิดเขตประกอบการเสรี (Free Zone) มาตรการส่งเสริมการลงทุนจากภาครัฐ พัฒนาระบบข้อมูลผู้ประกอบการ และกระตุ้นอุปสงค์ภายในประเทศ
- 2) **ระยะกลาง ในเวลา 3 - 5 ปี** (เพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรมจาก OEM ไปสู่ระดับผู้รับจ้างที่ออกแบบและผลิตสินค้า หรือ ODM (Original Design Manufacturer) โดยพิจารณาจัดตั้งนิคมสำหรับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่ออำนวยความสะดวกผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การพัฒนาบุคลากร และสนับสนุนงบประมาณในการวิจัยและพัฒนา
- 3) **ระยะยาว ในเวลา 5 - 10 ปี** (ยกระดับจาก ODM เป็น OBM คือ การมีสินค้าที่เป็นของไทย หรือยี่ห้อไทย) โดยกำหนดนโยบายภาครัฐ ให้นำภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสู่ห่วงโซ่อุปทานโลกเพื่อสร้างอุปสงค์ให้กับผู้ประกอบการไทย และสนับสนุนงบประมาณในการวิจัยเพื่อยกระดับการพัฒนาวิจัย

การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในระยะเร่งด่วน สศอ. ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรม ได้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาและข้อจำกัดของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย โดยเห็นว่าการพัฒนาฐานข้อมูลอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้มีความถูกต้อง ทันสมัย ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จึงได้ดำเนินโครงการศูนย์สารสนเทศอัจฉริยะอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ (Defense Industry Intelligence Unit: DIIU) โดยมีสถาบันบันยนาทเป็นพี่เลี้ยง โดยรวบรวมข้อมูลที่เป็นที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เช่น ข้อมูลด้านการผลิต การนำเข้า ส่งออก และการติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหว ด้านมาตรฐานและกฎระเบียบ รวมทั้งปัจจัยและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อให้ภาครัฐมีข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายที่เหมาะสมและภาคเอกชนมีข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนธุรกิจที่มีประสิทธิภาพผ่านช่องทางเว็บไซต์ <https://diiu.thaiauto.or.th/> และเพื่อให้ศูนย์สารสนเทศอัจฉริยะอุตสาหกรรมป้องกันประเทศมีข้อมูลที่สมบูรณ์มากขึ้น ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้เป็นสักขีพยานในพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านวิชาการ ระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม และสถาบันยนาท ซึ่งเป็นการแสดงถึงการบูรณาการการทำงานของทั้ง 3 ฝ่าย ในการดำเนินโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์และวิจัยอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

นอกจากนี้ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมยังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตาม ผลักดัน การแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยมีความคืบหน้าในการดำเนินการ ดังนี้

- 1) ผลักดันการปรับปรุงกรอบระยะเวลาการส่งออกให้มีความกระชับมากขึ้น โดยความคืบหน้าการดำเนินงาน จะมีการเสนอระบบโควตารายปีสำหรับการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ โดยกระทรวงกลาโหม (ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร)
- 2) ผลักดันการจัดตั้งเขตปลอดอากร (Free Zone) สำหรับ อุตสาหกรรม ป้องกัน ประเทศ เพื่อลดต้นทุนด้านภาษีนำเข้าสำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก ภายใต้ความรับผิดชอบของกรมศุลกากร โดยกรมศุลกากรกำลังพิจารณา ดำเนินการแก้ไขประกาศกรมศุลกากรที่ 112/2561 ในส่วนซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการดำเนินการในเขตประกอบการเสรี (Free Zone) และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 3) ผลักดันการปรับปรุงกฎหมายของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยปรับปรุงกฎหมายการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์เครื่องจักรสำหรับผลิตภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนการลงทุนและการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของผู้ประกอบการ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการยื่นขออนุมัติหลักการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติม

พ.ร.บ. จดทะเบียน เครื่องจักร พ.ศ. 2514 ตลอดจนการแก้ไขปัญหาในการขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง. 4) สำหรับโรงงานผลิตเครื่องจักรสำหรับผลิตภัณฑ์

- 4) การสนับสนุนการพิจารณาจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการพัฒนาของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง โดยสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ได้พื้นที่เหมาะสมในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ณ ตำบลแก่งเสี้ยน อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เรียบร้อยแล้ว โดยอยู่ระหว่างการปรับปรุงพื้นที่ ดัดตั้งสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะส่งผลในการลดการพึ่งพาหรือนำเข้าอาวุธยุทโธปกรณ์จากต่างประเทศ ทำให้ไทยมีเสถียรภาพความมั่นคงภายในเพิ่มขึ้น สามารถแข่งขันสร้างรายได้และงานให้กับไทย เกิดเศรษฐกิจอุตสาหกรรมใหม่ตามแนวนโยบายกระทรวงอุตสาหกรรม อีกทั้ง ยังสนับสนุนอุตสาหกรรมเดิมของไทย เช่น อุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมพลาสติก เป็นต้น

ในระยะต่อไป การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้งานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้ จะผลักดันให้ไทยเปลี่ยนจากผู้ซื้อไปเป็นผู้พัฒนาและผลิต มีส่วนร่วมกับห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโลกเป็นผู้ส่งออกต่อไป

โครงการศูนย์สารสนเทศอัจฉริยะ-อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

พิธีลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านวิชาการ ระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม และสถาบันยานยนต์ ภายใต้โครงการศูนย์สารสนเทศอัจฉริยะ-อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

โครงการยกระดับอุตสาหกรรม อาหารฮาลาลแห่งอนาคต (Halal Food of the Future)

ขับเคลื่อน Soft Power ไทยสู่สากล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม โดยกองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2 ได้จัดทำโครงการยกระดับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลแห่งอนาคต (Halal Food of the Future) ขับเคลื่อน Soft Power ไทยสู่สากล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อกระตุ้นให้เกิดการปรับตัวของธุรกิจแปรรูปอาหารฮาลาลไปสู่การยกระดับมาตรฐานการผลิตในระดับสากล มุ่งเน้นการจัดทำต้นแบบแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความพร้อมในการขอรับรองมาตรฐานฮาลาลตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้จุดแข็งของอัตลักษณ์อาหารไทย (Soft Power) ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน จนสามารถผลิตสินค้าที่ดีต่อสุขภาพ ปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค และเป็นไปตามหลักการศาสนาอิสลาม เพื่อส่งออกสู่ตลาดสากล และผลักดันให้ประเทศไทยสามารถเป็น 1 ใน 10 ของประเทศผู้ส่งออกอาหารของโลกได้ภายในปี พ.ศ. 2570 ทั้งนี้ โครงการดังกล่าว ประกอบด้วย 5 กิจกรรม ดังนี้

- (1) กิจกรรมสำรวจและประเมินศักยภาพตลาดอาหารฮาลาลในต่างประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย และซาอุดีอาระเบีย เพื่อให้ทราบศักยภาพตลาดอาหารฮาลาลในภูมิภาคต่าง ๆ รองรับ การส่งออกอาหารฮาลาลแห่งอนาคตของไทย
- (2) กิจกรรมยกระดับมาตรฐานฮาลาลเพื่อการส่งออก โดยการให้คำปรึกษาเชิงลึกตลอดห่วงโซ่อุปทานแก่สถานประกอบการไทย ทั้งหมด 32 สถานประกอบการ
- (3) กิจกรรมจัดทำ Role Model แนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความพร้อมในการขอรับรองมาตรฐานฮาลาลตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) แบ่งออกเป็น 3 แนวทาง ได้แก่ คู่มือสำหรับอาหารสำเร็จรูป คู่มือเครื่องปรุง และซอสปรุงรส และคู่มือโรงเชือดสัตว์และชำแหละเนื้อสัตว์

- (4) กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาล
แปรรูปต้นแบบ รูปแบบ Future Food ทั้งหมด
10 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ เส้นโปรตีนไข่ผ่า
ซอสแกงคั่วเห็ดแครง เครื่องดื่มรังกาแพลนท์เบส
ผสมสมุนไพรรากแฟมลิติอินทผลัมผสม
คาเคานิบัส ซีสแพลนท์เบส สูตรคีโต แกงเลียง
ซูเปอร์ฟู้ด ซอสไก่กอบและผง สูตรลึงกาสะ
แกงมัสมั่นเนื้อโคขุน สูตรปักซี่ได้ แครกเกอร์
สำหรับผมนาง ซูเปอร์โปรตีนเข้มข้นจาก
ปลากระพงสามน้ำ และขนมบดิน สูตร Low-GI
- (5) กิจกรรมการเชื่อมโยงตลาดทั้งในและ
ต่างประเทศ จำนวน 2 ครั้ง คือ งาน WORLD
HAPEX THAILAND 2024 ณ ศูนย์ประชุม
นานาชาติฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา เกิดมูลค่าการสั่งซื้อภายในงาน
5 ล้านบาท จำนวนการจัดคู่เจรจาธุรกิจ 40 คู่
สำหรับในต่างประเทศ ได้เข้าร่วมงานแสดง
สินค้า (Malaysia International Halal
Showcase) หรือ MIHAS 2024 ณ ศูนย์
นิทรรศการและการค้าระหว่างประเทศของ
มาเลเซีย กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย
มีมูลค่าการค้ารวม 191 ล้านบาท

นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินโครงการภายใต้ (ร่าง)
แผนปฏิบัติการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลไทย ระยะที่ 1
(พ.ศ. 2567 - 2570) ในปี พ.ศ. 2567 ซึ่งประกอบด้วย

- (1) กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม
ฮาลาลไทย (Kick Off) ในงาน Halal Inspirium
มีการจัดกิจกรรมเจรจาจับคู่ธุรกิจ โดยเชิญ
คู่ค้าที่สนใจเข้าร่วมงานทั้งหมด 37 บริษัท

เกิดการจับคู่ธุรกิจ 139 คู่เจรจา รวมมูลค่า
การค้าทั้งสิ้น 88.7 ล้านบาท

- (2) กิจกรรมการขยายตลาดสินค้าและบริการ
ฮาลาลไทยภายในประเทศ โดยเข้าร่วมงาน
THAIFEX-Anuga Asia 2024 มีมูลค่า
การซื้อขายเกิดขึ้น รวมทั้งสิ้น 47.62 ล้านบาท
จากผู้ซื้อหลายประเทศ
- (3) กิจกรรมการเจรจาภายใต้กรอบความร่วมมือ
ในการขยายตลาดสินค้าและบริการฮาลาลไทย
ในการประชุมคณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วย
ความร่วมมือทวิภาคีไทย-บรูไน ณ ประเทศบรูไน
มีผู้เข้าร่วมงานจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
มียอดสั่งซื้อสินค้าแล้ว 3.2 ล้านบาท
ประมาณการว่าจะมีมูลค่าการค้าภายในปีนี้
ทั้งสิ้นราว 16.9 ล้านบาท
- (4) กิจกรรมการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงาน
การพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-
มาเลเซีย-ไทย (The IMT-GT Ministerial
Meeting) ณ ประเทศมาเลเซีย

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักงานเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรม โดยกองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2
จะมีการดำเนินโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
อุตสาหกรรมอาหารฮาลาลไทย สู่ครัวฮาลาลโลก (Halal Kitchen
of the World) เพื่อต่อยอดการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลไทย
ให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดฮาลาลโลก โดยประกอบด้วย
กิจกรรมสำรวจและประเมินศักยภาพตลาดอาหารฮาลาล
ในต่างประเทศเพื่อการส่งออก กิจกรรมสร้างมูลค่าเพิ่ม
ผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลแปรรูป กิจกรรมให้คำปรึกษาเชิงลึก
ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลแปรรูป ตลอดจนกิจกรรม
การเชื่อมโยงตลาดทั้งในและต่างประเทศ

เกียรติยศรางวัล อุตสาหกรรมดีเด่น ปี 2567 ประเภทอุตสาหกรรม และบริการแห่งอนาคต

นโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2

รางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น ดำเนินการโดย
กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นรางวัลแห่งเกียรติยศสูงสุด
ที่กระทรวงได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2536
เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและประกาศเกียรติคุณให้กับ
ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพ
และคุณภาพ มีความคิดริเริ่มในการสร้างสรรค์สิ่งที่เป็น
ประโยชน์ต่อการพัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรม ตลอดจน
เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกระทรวง
อุตสาหกรรมกับผู้ประกอบการ และสถานประกอบการ
ภาคการผลิตที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดในระดับ
ที่สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีของประเทศ

ในปี 2567 ที่ผ่านมา กระทรวงอุตสาหกรรม
ได้มอบ “รางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น” (The Prime
Minister’s Industry Award 2024) เพื่อเชิดชูเกียรติ 41
สถานประกอบการที่มีความเป็นเลิศด้านอุตสาหกรรม
ตามแต่ละประเภทรางวัล ซึ่งยังเน้นอุตสาหกรรม
เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืนคู่ชุมชน เน้นให้ความสำคัญ
กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคม
และกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุน

ภาคอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการไทยทุกกลุ่มให้เติบโต
อย่างมีคุณภาพ เป็นฟันเฟืองขับเคลื่อนคู่กับการพัฒนา
เศรษฐกิจของประเทศสู่ความสำเร็จ 4 มิติ (MIND)
ในการเปลี่ยนผ่านสู่อุตสาหกรรมเศรษฐกิจ ที่เน้น
การทำงานร่วมกันระหว่างสถานประกอบการ ชุมชน
และสังคม ให้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นมิตร ตลอดจนการรักษา
สิ่งแวดล้อมสู่อุตสาหกรรมสีเขียว ตามกติกาสากล และ
สามารถช่วยสังคมชุมชนรายรอบโรงงาน

สำหรับ “รางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น ประเภท อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต” เป็น 1 ใน 9 ประเภท รางวัล ดำเนินการโดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนา อุตสาหกรรม 4.0 จากอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ สู่อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ในสองขวบปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมมีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม อย่างเข้มข้นและมีความสามารถในการเติบโตในอนาคตสูง โดยเน้นการสร้างรากฐานของอุตสาหกรรมและบริการใน ระยะแรก และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาองค์กร ทั้งบุคลากร นวัตกรรม เทคโนโลยี กฎระเบียบต่าง ๆ ซึ่งมี แนวทางของเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกสถานประกอบการ เพื่อเข้ารับรางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น 6 ด้าน โดยองค์กร ต้องมีวิสัยทัศน์ในการกำหนดนโยบายและแผนธุรกิจที่ ชัดเจน มีนวัตกรรมการผลิตใหม่ (Process Innovation) หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ (Product Innovation) นำไปสู่การเพิ่ม

ผลิตภาพหรือมูลค่าในเชิงพาณิชย์ เพื่อให้มีมาตรฐาน ในการยกระดับกระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ ให้สินค้าได้รับการยอมรับและความเชื่อมั่นจากผู้บริโภค และสามารถเพิ่มผลิตภาพจากการพัฒนากระบวนการ หรือนำเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และระบบการบริหารจัดการ สมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการตามแนวคิด Industry 4.0 และยกระดับผลิตภาพแรงงานให้มีทักษะนำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพ และขยายผลไปสู่ Supply Chain และสามารถขับเคลื่อนธุรกิจ โดยมุ่งเน้นการจำหน่ายสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกิดการเติบโตทางการค้า การลงทุน การสร้างงาน การขยาย การใช้วัตถุดิบในประเทศเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชน และสังคม ตลอดจนองค์กรต้องมีการพัฒนาบุคลากรและ องค์กรความรู้ทางเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนา กระบวนการผลิตหรือผลิตภัณฑ์ รวมถึงการถ่ายทอด องค์กรความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับ Supply Chain

ในปี 2567 มีสถานประกอบการที่สมัครเข้ารับการคัดเลือกรางวัลอุตสาหกรรม รวมทุกประเภทรางวัลทั้งสิ้น 162 ราย แบ่งเป็นรางวัลอุตสาหกรรมยอดเยี่ยมจำนวน 4 ราย รางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น 9 ประเภทรางวัล รวม 99 ราย และรางวัลอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมดีเด่น 4 ประเภทรางวัล รวม 59 ราย โดยเฉพาะรางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น ประเภทอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต มีเกณฑ์การคัดเลือกที่เข้มข้น ต้องผ่านหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดทั้ง 6 ด้าน รวม 16 ตัวชี้วัด ต้องไม่เคยถูกร้องเรียน และไม่เกิดอุบัติเหตุถึงขั้นเสียชีวิตในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา และมีศักยภาพในการผลิตครอบคลุมเกณฑ์ทั้ง 6 ด้าน ซึ่งผู้ได้รับรางวัลผ่านเกณฑ์สุดท้าย จำนวน 6 ราย ดังนี้

1

บริษัท เดลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) จ.สมุทรปราการ ดำเนินธุรกิจด้านการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์พาวเวอร์ซัพพลายและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ผลิตและออกแบบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ บริษัทมีการพัฒนา Production Innovation ที่สำคัญที่เกิดจากวิศวกรและช่างเทคนิคคนไทย เช่น Resonant power converter และ Leakage transformer ซึ่งมีการจดสิทธิบัตรที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และประยุกต์ใช้ในระบบ Power supply ของอุตสาหกรรมไฟฟ้าทั่วโลก นอกจากนี้ยังมี Process Innovation ที่มุ่งสู่การเป็น Smart Factory หรืออุตสาหกรรม 4.0

2

บริษัท ฮานา เซมิคอนดักเตอร์ (อยุธยา) จำกัด จ.พระนครศรีอยุธยา เป็นบริษัทประกอบธุรกิจให้บริการด้านการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ บริษัทมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและสร้างนวัตกรรมโดยวิศวกรคนไทย โดยนวัตกรรมโดดเด่นที่จดสิทธิบัตร คือ Proximity sensor for smartphone ปัจจุบันเป็น smartphone ชั้นนำของโลก เช่น iPhone และ Samsung นอกจากนั้นยังมีการนำ Digital Technology มาใช้ในโรงงานจนได้มาซึ่ง smart Manufacturing System เช่น Automatic Die Bond Inspection, Equipment Mangement System (EMS), HANA Server (Database System), Automatic Inspection Machine

3

บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด (โรงงานเกตเวย์) จ.ฉะเชิงเทรา เป็นบริษัทประกอบยานยนต์สมัยใหม่ มีการพัฒนาองค์ความรู้ด้าน Smart Factory หรืออุตสาหกรรม 4.0 และนำมาใช้ทั่วทั้งองค์กร เพื่อมุ่งสู่การเป็น Process Automation เต็มรูปแบบ เช่น การพัฒนาห้องพ่นสีเป็น Water Bond Painting & Dry paint booth การสร้างนวัตกรรมในการเคลื่อนย้ายชิ้นงาน โดยนำหลักการ Karakuri Over bridge supply, Robot connecting with virtual datam และมีโครงการ AJITO = Gateway Plant activities that have set goal to gain massive competitiveness

4

บริษัท สยามคูโบต้าคอร์ปอเรชั่น จำกัด (โรงงาน อมตะซิตี้ ชลบุรี) เป็นบริษัทขนาดใหญ่ในการผลิต และจัดจำหน่ายเครื่องจักรกลการเกษตร มีการพัฒนา นวัตกรรม เครื่องจักร อุปกรณ์ต่อพ่วงแอปพลิเคชัน

และอื่น ๆ ช่วยในการส่งเสริมภาคเกษตร การจัดการเกษตร แบบใหม่ที่เรียกว่าสมาร์ทฟาร์มมิ่ง (Smart Farming) มีทีมงานวิศวกรที่นำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการผลิต เช่น รถช่วยลำเลียงอัตโนมัติ (Automated Guided Vehicles: AGV) ระบบป้องกันการ ลื่น และขั้นตอนการทำงาน (Inter-lock system) ระบบหุ่นยนต์ช่วยยกชิ้นงานแทนพนักงาน (Robot) มีการนำเอาระบบ Image Processing มาประยุกต์ใช้ กับระบบ Roller ขนส่งอัตโนมัติเพื่อทำระบบ Scan QR Code รับชิ้นส่วนอัตโนมัติ การนำเอา Robot และ ระบบ Image Processing มาประยุกต์ใช้หยิบจับ ขนส่ง ชิ้นงานแทนการหยิบด้วยคน การนำเอาระบบ Computer Vision มาช่วยตรวจจับชิ้นงานที่เป็น Defect

5

บริษัท อนาล็อก ดีไวเซส จำกัด จ.ชลบุรี เป็นบริษัทขนาดใหญ่ “การทดสอบชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์” โดยทำการทดสอบและวิเคราะห์ การปฏิบัติการทางกายภาพและเคมี” ADTH ประสบความสำเร็จในการริเริ่มการออกแบบ พัฒนา และสร้างเครื่องจักรเพื่อปรับปรุง และยกระดับ กระบวนการผลิตเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทาง การพัฒนาเทคโนโลยี ช่วยขับเคลื่อนการผลิตด้วย ระบบอัตโนมัติ (Factory Automation) อาทิ Wafer Sorter, Auto Wafer Loading, Contact checker machine - The pin resistance checking, Water Mapping และ Laser Marking Tube เป็นต้น ส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันกับบริษัท ในเครือ ADI ได้อันดับหนึ่งในระดับโลก ทั้งในด้าน ราคา ราคาต้นทุนต่อชั่วโมง (\$/Hour) และคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์ (PPB) ส่งผลให้มีการเติบโตของ ยอดขายอย่างก้าวกระโดด

6

บริษัท โปรลอก ไทเทเนียม คอร์ปอเรชั่น จำกัด จ.ระยอง เป็นบริษัทผลิตและจัดจำหน่าย สินค้าในรูปแบบของงานแปรรูปโลหะไทเทเนียม และโลหะพิเศษ เป็นอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการผลิต ให้กับอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั้งในประเทศและ การส่งออกต่างประเทศ ออกแบบเชิงวิศวกรรม (Engineering Design) ของอุปกรณ์ที่มีอยู่ในสถานะ ที่มีการกักตุนสูงของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี แปรรูปสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมเคมี และมี นวัตกรรมในการแปรรูปไทเทเนียม (Titanium Fabrication) โดยเฉพาะกระบวนการเชื่อมไทเทเนียม ด้วยพลาสมา และ Special Welding Robot ทำให้ เกิดความคุ้มค่ามากกว่าการใช้วัสดุแบบเดิม เช่น สแตนเลส และการหุ้มฉนวนแบบเดิม ส่งผลให้ เกิดการลดต้นทุนการดำเนินการให้กับลูกค้าและ อุตสาหกรรมเป้าหมาย

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ขอแสดงความยินดีกับสถานประกอบการที่ได้รางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น ประจำปี 2567 ประเภทอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตทุกราย และหวังว่าจะเป็นแรงบันดาลใจในการปรับปรุง หรือประยุกต์ใช้ในส่วนต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อพัฒนาต่อยอดให้สถานประกอบการสามารถเพิ่มศักยภาพจนยกระดับ ชีตความสามารถในการแข่งขันได้สูงขึ้น และเมื่อสถานประกอบการอื่น ๆ เริ่มเห็นความสำคัญและนำต้นแบบที่ดี ไปปฏิบัติและพัฒนาต่อยอด จากสถานประกอบการหนึ่งไปยังสถานประกอบการรายอื่นเป็นวงกว้าง จะนำไปสู่การพัฒนา อุตสาหกรรมของประเทศในภาพรวมให้สูงขึ้น รองรับบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และการเติบโตของ ยุคอุตสาหกรรม 4.0 สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบัน

การพัฒนาระบบเตือนภัย เศรษฐกิจอุตสาหกรรมสู่ระดับภูมิภาค เพื่อคาดการณ์แนวโน้มรายพื้นที่

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

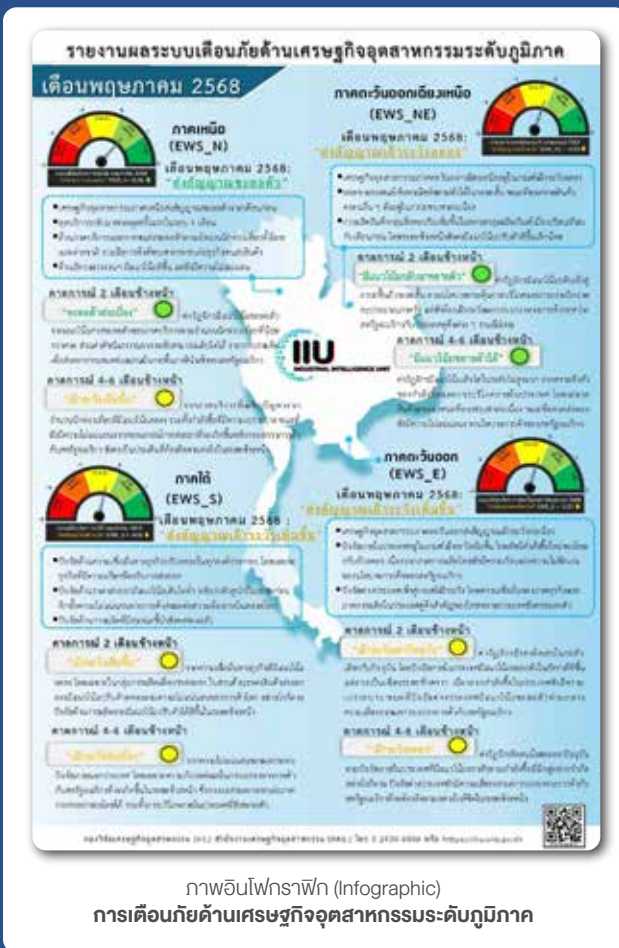
การขึ้นและเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเป็นหนึ่งในภารกิจสำคัญของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ภาคอุตสาหกรรมในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบัน สศอ. มีการจัดทำระบบเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเพื่อเป็นเครื่องชี้วัดสถานการณ์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมในระยะข้างหน้าทั้งในภาพรวมของประเทศและรายสาขาอุตสาหกรรมที่สำคัญ โดยแนวคิดการจัดทำระบบเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมจะเป็นการจัดทำเครื่องวัดแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่ทำการศึกษาหรือตัวแปรอ้างอิง (Reference Series) โดยใช้ข้อมูลตัวแปรสำคัญทางเศรษฐกิจที่เป็นอนุกรมเวลาและมีความสัมพันธ์ในการขึ้นและการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอ้างอิงมาเป็นตัวแปรชี้นำ (Leading Indicators) เพื่ออธิบายตัวแปรอ้างอิงที่ทำการศึกษาดังกล่าว โดยระบบเตือนภัยดังกล่าวจะใช้ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (Manufacturing Production Index: MPI) ที่จัดทำโดย สศอ. เป็นตัวแปรที่ทำการศึกษาหรือตัวแปรอ้างอิง และใช้ตัวแปรทางเศรษฐกิจที่มีคุณสมบัติชี้้นำการเปลี่ยนแปลง MPI เป็นตัวแปรชี้นำ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันการติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจในระดับภาพรวมทั้งประเทศหรือรายกลุ่มอุตสาหกรรมยังไม่เพียงพอสำหรับการเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจหรือการจัดทำแนวทาง มาตรการ หรือนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมที่อาจแตกต่างกันในแต่ละ

พื้นที่ ดังนั้น สศอ. จึงมีแนวคิดการจัดทำเครื่องมือชี้วัดและติดตามเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงในระดับรายพื้นที่ โดยการจัดทำการเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคตะวันออก เป็นพื้นที่นำร่อง และในปีงบประมาณ 2567 ได้มีการขยายขอบเขตการเตือนภัยรายพื้นที่เพิ่มเติมจำนวน 3 พื้นที่ ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ซึ่งจะทำให้การเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมมีความชัดเจนและแม่นยำมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ สศอ. มุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการให้บริการข้อมูลเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเชิงลึก ทั้งในระดับภาพรวมเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของประเทศ รายสาขาอุตสาหกรรม และรายพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระบบการเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (The Early Warning System of Regions Industrial Economics) ในระดับภูมิภาคที่จัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในปัจจุบันจำนวน 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออก ดำเนินการโดยศึกษาและคัดเลือกตัวแปรเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่สำคัญทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในแต่ละภูมิภาคและมีความสามารถในการชี้นำเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม (Leading Indicator) เปรียบเทียบกับดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมหรือดัชนีปริมาณการผลิตภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และ

ภาคตะวันออก ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และนำมาประมวลผลหาระดับการส่งสัญญาณการเตือนภัย โดยใช้สัญลักษณ์มาตรวัดเป็นเครื่องมือชี้้นำการเตือนภัยล่วงหน้า ในระยะสั้น 1 เดือนข้างหน้า ระยะกลาง 2-3 เดือนข้างหน้า โดยแบ่งระดับการส่งสัญญาณเตือนภัยเป็น 5 ระดับ ระดับปกติ : สีเขียว ระดับปกติเบื้องต้น : สีเขียวอ่อน ระดับเฝ้าระวัง : สีเหลือง ระดับไม่ปกติเบื้องต้น : สีส้ม และระดับไม่ปกติรุนแรง : สีแดง

จากนั้น นำค่าการเตือนภัยที่ได้มาทำการวิเคราะห์และจัดทำรายงานผลระบบเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในระดับภูมิภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออก ซึ่งจะดำเนินการในรูปแบบของบทวิเคราะห์การเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในรูปแบบอินโฟกราฟิก (Infographic) เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ในแต่ละเดือน ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ไลน์ เฟสบุ๊ก เพื่อเป็นข้อมูลให้กับภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ รวมถึงผู้ที่สนใจ โดยรูปแบบรายงานจะเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบที่สั้น กระชับ และเข้าใจง่าย โดยมีตัวอย่างอินโฟกราฟิก (Infographic) การเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระดับภูมิภาค แสดงได้ดังภาพ

ภาพอินโฟกราฟิก (Infographic)
การเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระดับภูมิภาค

การดำเนินงานในระยะต่อไป

สศอ. อยู่ระหว่างเตรียมการจัดทำระบบการเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในระดับภูมิภาคเพิ่มเติม ได้แก่ ภาคกลาง และภาคตะวันตก เพื่อให้การเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมครอบคลุมทุกรายพื้นที่ รวมทั้งมีการวางแผนพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการประมวลผลและเผยแพร่ข้อมูลเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในรูปแบบการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลการเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สามารถเยี่ยมชมการเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ผ่านเว็บไซต์ <http://iui.oie.go.th/> และผ่านช่องทางให้บริการเผยแพร่อื่น ๆ ได้แก่ เว็บไซต์ IUI, Facebook IUI รวมถึง Line ID IUI เป็นประจำทุกเดือน

ช่องทางให้บริการการเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

แนวทางการพัฒนา อุตสาหกรรมก่อสร้างที่เป็นนวัตกรรม (Innovative Construction) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ในฐานะองค์กรชั้นนำ และจัดทำนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ ได้จัดทำแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมก่อสร้างที่มีนวัตกรรม (Innovative Construction) โดยอุตสาหกรรมก่อสร้างเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นอุตสาหกรรมที่สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะสาธารณูปโภค ซึ่งนอกจากจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนแล้ว ยังช่วยอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมอื่น ๆ รวมถึง

มีความเกี่ยวพันและเชื่อมโยงกับอีกหลายภาคเศรษฐกิจ เช่น อุตสาหกรรมการผลิตวัสดุอุปกรณ์ ไม่ว่าจะเป็นปูนซีเมนต์ เหล็ก วัสดุก่อสร้างต่าง ๆ เครื่องจักรกล อุตสาหกรรมพลังงาน การขนส่ง ธุรกิจการเงิน การประกันภัย การบริหารจัดการ และการจ้างงาน เป็นต้น ทั้งนี้ แนวโน้มการพัฒนาในระยะข้างหน้าควรมุ่งเน้นไปที่ “อุตสาหกรรมก่อสร้างที่มีนวัตกรรม (Innovative Construction)” หมายถึง อุตสาหกรรมก่อสร้างใหม่ที่ผสมผสานนำเทคโนโลยีใช้ก่อสร้าง และการพัฒนานวัตกรรมด้านวัสดุศาสตร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มูลค่าเพิ่มลดค่าใช้จ่าย การทำงานซ้ำซ้อน ลดเวลา ของเสีย

และตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งจะ
เป็นอุตสาหกรรมใหม่ที่เกิดจากการผสมผสานกันระหว่าง
การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการก่อสร้าง (Building
Information Modeling: BIM) และการพัฒนานวัตกรรม
ทางด้านวัสดุศาสตร์ (Modular Concept) โดยแนวทาง
การพัฒนาครอบคลุมอาคารที่พักอาศัย อาคารเชิงพาณิชย์
สาธารณูปโภคภายในอาคาร อาคารโรงงานอุตสาหกรรม
อาคารคลังสินค้า (Depot) และนวัตกรรมด้านการก่อสร้าง

จากข้อมูล GDP ของอุตสาหกรรมก่อสร้าง (เฉพาะ
สิ่งก่อสร้างที่เป็นอาคาร ไม่รวมสาธารณูปโภคพื้นฐานต่าง ๆ)
ย้อนหลัง 10 ปี ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ พบว่า ในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015)
GDP ของอุตสาหกรรมก่อสร้าง (เฉพาะสิ่งก่อสร้างที่เป็นอาคาร)
มีมูลค่า 268,505 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2567
(ค.ศ. 2024) ค่า GDP (คาดการณ์) ของอุตสาหกรรมก่อสร้าง
(เฉพาะอาคาร) มีมูลค่า 303,558 ล้านบาท หรือเติบโตขึ้น
เฉลี่ยประมาณร้อยละ 1 ต่อปี จากการวิเคราะห์ข้อมูลในอดีต
ของอุตสาหกรรมก่อสร้างทั้งภายในและภายนอกประเทศ
พบว่า แรงผลักดันที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ได้แก่
ภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ และนวัตกรรมของอุตสาหกรรม
ก่อสร้าง

ปัจจุบันอุตสาหกรรมก่อสร้างของไทยมีการนำ
นวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาวัสดุก่อสร้างที่เป็นมิตรต่อ
สิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการทรัพยากรที่ถูกนำมาใช้
และการจัดการของเสียที่เกิดขึ้นทั้งระบบของอุตสาหกรรม
ก่อสร้างตลอดห่วงโซ่อุปทานตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน
การเพิ่มผลผลิตการทำงาน การเพิ่มความถูกต้องและ
ความแม่นยำมากขึ้นโดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ใน
กระบวนการก่อสร้าง (Building Information Modeling: BIM)
หากได้รับการสนับสนุนผลักดันจากภาครัฐด้านนวัตกรรม
จะส่งผลต่อมูลค่าเศรษฐกิจไทยที่สูงขึ้น จากการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น
ต้นทุนที่ลดลง ผลประกอบการดีขึ้นจากการส่งออกที่มากขึ้น
ซึ่งจะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ หรือ GDP ที่สูงขึ้น
ส่งผลให้ประเทศไทยเพิ่มศักยภาพมากขึ้น เกิดความได้เปรียบ
ทางการแข่งขันในระดับสากล แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าถึงแม้
รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมก่อสร้างมาโดยตลอด
แต่ยังขาดความชัดเจน ขาดหน่วยงานกลางและแผนแนวทาง
การพัฒนาที่ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมอุตสาหกรรมก่อสร้าง
โดยตรง ซึ่งในปัจจุบันการออกกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ
สภาวิชาชีพภาคเอกชนเป็นผู้ผลักดัน เป็นผู้เสนอข้อเสนอแนะ
แก่รัฐบาล เพื่อกำหนดนโยบายมาตรการต่าง ๆ

นอกจากนั้น ปัญหาและอุปสรรคที่พบการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอุตสาหกรรมก่อสร้างในไทย คือ 1) ความล่าช้าทางเทคโนโลยีและการบริหารจัดการ 2) การขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะ องค์ความรู้ และการยอมรับการเปลี่ยนแปลง 3) ต้นทุนในการลงทุนสูง 4) การขาดมาตรฐานและกฎระเบียบที่ชัดเจน 5) โครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลที่ไม่เพียงพอ 6) ปัญหาด้านการเงินและการลงทุน 7) การขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ 8) ปัญหาด้านความปลอดภัยและความเชื่อถือ 9) การแข่งขันการนำเข้าวัสดุก่อสร้างจากต่างประเทศที่มีราคาถูกเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากไม่ต้องเสียภาษี ซึ่งส่งผลต่อ GDP การนำเข้าที่สูงขึ้น

ดังนั้น ภาครัฐเล็งเห็นความสำคัญและปัญหาในเรื่องดังกล่าว จึงได้จัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมก่อสร้างนวัตกรรมขึ้น โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0 มาใช้ในการก่อสร้าง และใช้วัสดุเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงความจำเป็นพัฒนาและปรับปรุงทักษะแรงงานในอุตสาหกรรมก่อสร้างเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ อาทิเช่น BIM หรือระบบบริหารจัดการงานก่อสร้าง

เป็นต้น ในด้านโครงสร้างพื้นฐานสมัยใหม่ โดยการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart Cities) และโครงสร้างพื้นฐานที่ทนทานต่อภัยพิบัติและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งนโยบายและมาตรการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมก่อสร้างภายในประเทศให้สามารถแข่งขันกับบริษัทข้ามชาติเงินทุนมากได้ เช่น การศึกษาและเจรจาข้อตกลงทางการค้าการเก็บภาษีนำเข้าสินค้ารวมทั้งการจัดตั้งหน่วยงานหรือสถาบันกลางของรัฐที่มีบทบาทส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมในอุตสาหกรรมก่อสร้างที่ร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมก่อสร้างได้ทุกภาคส่วน โดยมีการลงทุนงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างจากความร่วมมือระหว่างภาควิชาการ ภาคอุตสาหกรรม และภาครัฐในการพัฒนานวัตกรรม หากได้รับการผลักดันสู่การปฏิบัติก่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมก่อสร้างที่มีนวัตกรรมของประเทศไทยที่เห็นผลเป็นรูปธรรม และนำไปสู่การผลักดันและขยายผลการพัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจในสาขาอื่น ๆ ที่มีศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทยต่อไป

การเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทย ภายใต้นโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

ประเทศไทยได้มีการจัดทำพันธกรณีข้อผูกพันกฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศภายใต้นโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ในรูปแบบของสิทธิพิเศษทางการค้ากับประเทศสมาชิกภาคีเป็นการเฉพาะ คือความตกลงการค้าเสรี หรือ Free Trade Agreements: FTA กับหลายประเทศทั่วโลก ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ความตกลง FTA ถือเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้ประกอบการไทยในการแสวงหาโอกาสด้านสิทธิประโยชน์ทางการค้าและอุตสาหกรรม โดยเฉพาะด้านภาษีศุลกากรสำหรับการยกเลิกและลดอัตราอากร

ศุลกากรขาเข้าของรายการสินค้าอุตสาหกรรม ด้วยเงื่อนไขหลักเกณฑ์การผลิตกฎถิ่นกำเนิดสินค้า เพื่อลดภาระต้นทุนด้านการผลิตและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาคในลักษณะของการแบ่งการผลิต (Production Network) รวมถึงผลในการปรับโครงสร้างการผลิตและการลงทุนของไทยที่จะก่อให้เกิดกลยุทธ์และนโยบายในการวางแผนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมได้ในระยะต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้เข้าร่วมองค์ประกอบคณะผู้ไทย โดยมีกระทรวงพาณิชย์เป็นหัวหน้าคณะในการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement : FTA) จำนวนหลายกรอบความตกลง FTA กับคู่ภาคี ได้แก่ ไทย-ศรีลังกา ไทย-ภูฏาน ไทย-สาธารณรัฐเกาหลี ไทย-สมาคมการค้าเสรียุโรป ไทย-สหภาพยุโรป อาเซียน-แคนาดา และ การเจรจาเพื่อทบทวนความตกลง FTA ฉบับเดิม ได้แก่ อาเซียน อาเซียน-จีน อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ โดย สศอ. ได้ร่วมสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ผสมกับนโยบายด้านเศรษฐกิจมหภาคของไทยที่สำคัญคือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันและด้านการต่างประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขาต่าง ๆ ของไทย เพื่อร่วมดำเนินงานให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ. 2560 มาตรา 178 รวมถึงระเบียบของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของไทย

โดยมีนโยบายด้านภาษีศุลกากร หรือ Custom Duty ซึ่งเป็นกำแพงภาษีในการทำหน้าที่เป็นปราการรักษาคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ เป็นแหล่งรายได้ของรัฐ เป็นมาตรการต่อรองทางการค้าหรือใช้ในการตอบโต้เมื่อมีการละเมิดความตกลงทางการค้า ขณะเดียวกัน เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล หรือใช้จำกัดการบริโภคสินค้าที่ไม่จำเป็นที่ดำเนินการจัดเก็บบนฐานการบริโภคสินค้าที่นำเข้า ทั้งนี้ ภายใต้ความตกลง FTA ทุกฉบับ สศอ. ได้มีส่วนร่วมดำเนินการจัดทำข้อเสนอการผูกพันการยกเลิกหรือลดภาษีศุลกากรขาเข้า หรือ Import Custom Duty บนฐานอัตราอากรศุลกากรขาเข้าสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันในการให้สิทธิประโยชน์ด้านอากรตามความตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศ ภายใต้หลักเกณฑ์ขององค์การการค้าโลก (WTO) บนอัตราฐานตั้งต้น หรือ Based Rate ของรายการสินค้าตามระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนิซ์ (HS Code) ทั้งนี้ ภาษีอื่น ๆ ภายในประเทศยังคงปฏิบัติตามระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามปกติ อาทิ ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต เป็นต้น

ภารกิจของ สศอ. ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทยภายใต้นโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ได้ให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์พัฒนาอุตสาหกรรมของไทยและมาตรการด้านภาษีอื่น ๆ เทียบเคียง สนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการ ทั้งเชิงปริมาณด้านโครงสร้างอัตราอากรขาเข้าของไทย สถิติมูลค่าการค้า

ระหว่างไทยและคู่ภาคในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมสาขาต่าง ๆ สถิติอัตราการใช้ประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรของไทยที่ผ่านมา และข้อมูลเชิงคุณภาพด้านเศรษฐกิจมหภาค การค้า การลงทุน รวมถึงโครงสร้างการผลิตของสินค้าอุตสาหกรรมไทยและคู่ภาค เพื่อรักษาประโยชน์ให้กับภาคอุตสาหกรรมไทยผ่านการศึกษาวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอสิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าอุตสาหกรรมไทย โดยเข้าร่วมเป็นผู้แทนหน่วยงานในกลไกภาครัฐเพื่อร่วมการเจรจา ติดตามสถานะ ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ความสามารถทางการแข่งขันของสินค้าอุตสาหกรรมไทยในแต่ละรายการสินค้าทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งประสบการณ์ที่ผ่านมาของภาคอุตสาหกรรมไทยตามรูปแบบที่กำหนดของผลการเจรจาข้อเสนอตารางการลดและยกเลิกภาษีศุลกากร (Tariff Rate Schedule: TRS) ภายใต้พันธกรณีข้อผูกพันของแต่ละความตกลง FTA ที่จะให้สิทธิประโยชน์กับคู่ภาค โดยดำเนินงานเป็นไปตามแนวทางของกรอบการเจรจาที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ในการรักษาระดับความสมดุลระหว่างสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตรของไทย และการป้องกันผลกระทบกับสินค้าอุตสาหกรรมที่อาจเกิดขึ้นจากนโยบาย

การเปิดตลาด รวมถึงนโยบายต่อการกำหนดหลักเกณฑ์ กฎถิ่นกำเนิดสินค้า หรือ Rule of Origin: ROO ซึ่งถือเป็นหลักเกณฑ์หลักในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม เพื่อจะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากร ตลอดจนข้อเสนอหลักเกณฑ์การผลิตรูปแบบใหม่ที่อาจจะส่งผลกระทบกับภาคอุตสาหกรรม อาทิ กระบวนการอย่างง่าย (Minimal Operation) การสะสมถิ่นกำเนิดสินค้าแบบเต็มส่วน (Full Cumulation) การจัดทำกฎเฉพาะรายสินค้า (Product Specific Rules: PSRs) เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การผลิตกลางร่วมกันสำหรับสินค้าอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับกระบวนการผลิตและความสามารถของภาคอุตสาหกรรมไทยที่เป็นเงื่อนไขและหัวใจหลักของเกณฑ์การผลิตสินค้าในความตกลง FTA แต่ละฉบับ เพื่อรับรองการใช้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรนำเข้า ณ ประเทศนำเข้า ตามบัญชีรายการสินค้าของตารางการลดและยกเลิกภาษีศุลกากร (Tariff Rate Schedule: TRS) ของแต่ละประเทศภาคีสมาชิก รวมถึงรูปแบบของการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หรือ Certificate of Origin: C/O อีกด้วย โดยนอกเหนือจากผลกระทบเชิงบวกจากการเพิ่มโอกาสทางการค้า อันเนื่องจากการลดภาระต้นทุนทางภาษีศุลกากรระหว่างกันแล้ว อย่างไรก็ตาม ความตกลง FTA ก็อาจส่งผลกระทบเชิงลบจากการที่ภาคเศรษฐกิจโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมมีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้นจากประเทศคู่ภาคี จนอาจส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยไม่สามารถปรับตัวและแข่งขันได้ จึงจำเป็นต้องมีการกำกับดูแล ติดตามและประเมินผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทยในภาพรวมและรายสาขาตามช่องทางต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด และสม่ำเสมอ

พันธกรณีข้อผูกพันความตกลง FTA ฉบับต่าง ๆ จะทำให้ไทยได้รับโอกาสและประโยชน์จากการพึ่งพาขนาดของตลาดการค้าของแหล่งวัตถุดิบภาคอุตสาหกรรมและการลงทุน ส่งผลให้สินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมของไทยมีโอกาสเข้าสู่ตลาดและสามารถแข่งขันได้มากขึ้นตามหลักเกณฑ์การผลิตของกฎถิ่นกำเนิดสินค้า สอดคล้องกับความต้องการของวัตถุดิบและกระบวนการผลิตที่แท้จริงที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเลือกใช้แหล่งวัตถุดิบที่หลากหลายมากขึ้นทั้งจากภายในสมาชิกภาคี ช่วยส่งเสริมให้สินค้าอุตสาหกรรมไทย ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เชื่อมโยงเข้ากับห่วงโซ่อุปทาน ด้วยการลดต้นทุนภาระด้านภาษีศุลกากร ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของ สศอ. ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทย นอกจากนี้ สศอ. ยังได้ร่วมเพิ่มศักยภาพให้กับผู้ประกอบการผ่านกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ วิทยากรนำเสนอ การเข้าสัมภาษณ์ผู้ประกอบการและหน่วยงาน การจัดทำบทความเผยแพร่ในสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแนวทางการใช้ประโยชน์ให้กับภาคอุตสาหกรรมเพื่อการเตรียมความพร้อม สร้างความเข้าใจต่อสิทธิประโยชน์และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งรูปแบบการเปิดตลาดสินค้าอุตสาหกรรม อัตราอากรศุลกากรนำเข้า กฎถิ่นกำเนิดสินค้า และระเบียบวิธีปฏิบัติ ตลอดจนเพื่อการวางแผนและพัฒนาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมให้ตอบสนองกับความต้องการของตลาดในภูมิภาค และสอดคล้องต่อนโยบายของไทยในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันและด้านการต่างประเทศของภาคอุตสาหกรรมไทยได้อย่างแท้จริง

การขับเคลื่อนความร่วมมือ ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ระหว่างไทยกับต่างประเทศ ส่งเสริมเครือข่ายสมรรถนะ ภาคอุตสาหกรรมภายในภูมิภาค

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกของความตกลงการค้าเสรีและความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศ รวมถึงการดำเนินงานระหว่างประเทศบนเวทีการประชุมระดับต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือและกลไกในการแสวงหาการใช้ประโยชน์จากความร่วมมือของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้ขับเคลื่อนความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับต่างประเทศ ในการแสวงหาโอกาสและกระชับความร่วมมือเพื่อส่งเสริมเครือข่ายสมรรถนะภาคอุตสาหกรรม ในอันที่จะเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทยและขับเคลื่อนไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมระหว่างประเทศร่วมกัน

องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ
United Nations Industrial Development Organization:
UNIDO - การประชุมสมัชชาสามัญ ครั้งที่ 20 (General
Conference: GC) ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน -
1 ธันวาคม 2566 ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย
ภายใต้แนวคิด “Fair Globalization: Innovative

Solutions for the Industry of Tomorrow” เพื่อเป็นเวที
นำเสนอนวัตกรรม และการอภิปรายต่อการมีส่วนร่วม
สากลเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
ของสหประชาชาติ รวมทั้งยุทธศาสตร์ของ UNIDO
เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
โดยผู้แทนไทยได้ร่วมกล่าวถ้อยแถลงของประเทศไทย
ให้คำมั่นว่าจะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรม
ที่ยั่งยืนและครอบคลุมร่วมกับสากล ที่ผ่านมามีไทยกับ
UNIDO มีการส่งเสริมความร่วมมือโดยมีแผนงานและ
โครงการเป็นจำนวนเงินกว่า 19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
ซึ่งครอบคลุมสาขา อาทิ พลังงานสะอาดและสังคม
คาร์บอนต่ำ อุตสาหกรรมสีเขียว เศรษฐกิจหมุนเวียน
การเปลี่ยนผ่านสู่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
รวมทั้งการขยายความร่วมมือในรูปแบบไตรภาคีกับ
สมาชิกประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อร่วมพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมให้มีความยั่งยืนควบคู่กัน

กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอินโด-แปซิฟิก Indo-Pacific Economic Framework: IPEF เสาคความร่วมมือที่ 2 ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) - การลงนามความตกลงกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อินโด-แปซิฟิก เพื่อความเจริญรุ่งเรืองว่าด้วยความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน ในห้วงการประชุมระดับรัฐมนตรี IPEF เดือนพฤศจิกายน 2566 ณ นครซานฟรานซิสโก สหรัฐอเมริกา โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เป็นผู้แทนประเทศไทย ลงนามความตกลงฯ ร่วมกับสมาชิกอีก 13 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย บรูไน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลี มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และ เวียดนาม โดยความตกลงฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและขับเคลื่อนการดำเนินงาน ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทานภายใน ภูมิภาคอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งไทยได้ดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรี เห็นชอบร่างความตกลงฯ การเข้าร่วมเป็น ภาคีความตกลงฯ และอนุมัติให้รองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้แทนที่ได้รับ มอบหมายลงนามความตกลงดังกล่าว โดยเสาคความร่วมมือ

ที่ 2 ห่วงโซ่อุปทาน นับเป็นความสำเร็จเสาคแรกของการเจรจา จัดทำกรอบความร่วมมือ IPEF ตลอดในห้วงปี 2567 สศอ. เป็น หน่วยงานหลักของไทยในการขับเคลื่อนกลไกความร่วมมือ คณะมนตรีห่วงโซ่อุปทาน เครือข่ายรับมือวิกฤต การจัดทำ รายการสาขาสำคัญและสินค้าหลัก ที่สอดคล้องกับนโยบายการ พัฒนาอุตสาหกรรมไทย ได้แก่ เซมิคอนดักเตอร์ เคมีภัณฑ์ แร่สำคัญ และสาธารณสุข

APEC Public-Private Dialogue: Best Practices for the Transition of Economic Actors from Informal to Formal Economy ในห้วงการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปค ครั้งที่ 2 ณ สาธารณรัฐเปรู - เพื่อเสริมสร้างความสามารถและ แนวทางความร่วมมือของสมาชิกเอเปค ในการจัดทำนโยบาย เพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านของผู้ประกอบการจากเศรษฐกิจ นอกระบบไปสู่เศรษฐกิจในระบบ ตามแนวคิด Empower

Include Grow ของสาธารณรัฐเปรูในฐานะเจ้าภาพเอเปค 2024 ในครั้งนี้ สศอ. ในฐานะวิทยากรรับเชิญหน่วยงานภาครัฐ เขตเศรษฐกิจไทย ได้เป็นตัวแทนบนเวทีเสวนาร่วมกับ UNDP ภาคเอกชนเปรู และภาคเอกชนเอเปค-แคนาดา โดยไทยได้นำเสนอปัจจัยความท้าทายในการเปลี่ยนผ่าน ของผู้เล่นเศรษฐกิจนอกระบบ ได้แก่ การเข้าถึงและบริหารจัดการ ข้อมูลการผลิต รวมถึงฐานข้อมูลขนาดใหญ่ หรือ Big Data และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยเฉพาะเศรษฐกิจดิจิทัล รวมทั้งการสานต่อแนวนโยบาย ของไทยบนเวทีเอเปคเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามปณิญา Bangkok Goal on BCG ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน ในการ สร้างโอกาสทางธุรกิจ โดยยกกรณีศึกษาอุตสาหกรรม รีไซเคิลของกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อสร้างโอกาสให้กับ ผู้ประกอบการเศรษฐกิจนอกระบบ หรือ Informal Sector ในกระบวนการเก็บรวบรวม ซากผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-waste เพื่อเปลี่ยนผ่านเป็น ผู้ประกอบการเศรษฐกิจในระบบ ผ่านการสนับสนุนโดย มาตรการของภาครัฐที่จำเป็น อย่างครอบคลุม อาทิ ภาษี การเสริมสร้างสมรรถนะพัฒนาทรัพยากรบุคคล

โครงการพัฒนาความร่วมมือด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ระหว่างประเทศในสาขาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตระดับอนุภูมิภาคและประเทศหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาสู่อุตสาหกรรม 4.0 - โครงการ Flagship ด้านการต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายองค์ความรู้และประสบการณ์ด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ในสาขาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป รวมถึงผลิตภัณฑ์ฮาลาล ระหว่างไทย อนุภูมิภาค และหุ้นส่วนเพื่อพัฒนาร่วมกับผู้เข้าร่วมนานาชาติจากภาครัฐ เอกชน และสถาบันวิชาการจาก 8 ประเทศ ประกอบด้วย ไทย กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา เวียดนาม อินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐเกาหลี ผ่านกิจกรรมประกอบด้วย การบรรยายโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากไทย จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี รวมถึงกิจกรรมการนำเสนอ การจัดทำรายงาน การสร้างเครือข่าย

และการศึกษาสถานประกอบการของไทยที่มีนวัตกรรมด้านเกษตรแปรรูปแบบอัจฉริยะรวมถึงอุตสาหกรรมฮาลาล

โครงการจัดฝึกอบรมนานาชาติ หลักสูตร “Training to Enhance Environmental Sustainability on Reuse and Recycle for Electrical and Electronic Waste Industry” - สร้างสมรรถนะและเครือข่ายเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมสาขาอุตสาหกรรมรีไซเคิลจากซากขยะอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้ Annual International Training Courses (AITC) สาขาสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของกระทรวงการต่างประเทศ โดยมีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมจากนานาชาติ จำนวน 19 ราย จากกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา

ได้แก่ ภูฏาน กัมพูชา อินโดนีเซีย ตมอร์เลสเต เนปาล ศรีลังกา คูเกอร์แลนด์ ซามัว อียิปต์ แกมเบีย กานา เคนยา ไนเจอร์ คีร์กีซสถาน และมอนเตเนโกร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนถ่ายทอดและเชื่อมโยงองค์ความรู้ ประสบการณ์ รวมทั้งการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของไทยให้กับกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาต่อแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมรีไซเคิลเพื่อการจัดการซากขยะอิเล็กทรอนิกส์ แนวทางของอุตสาหกรรมรีไซเคิลภายใต้นโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียน และข้อเสนอการพัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจด้านการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ของไทยกับบริบทความร่วมมือระหว่างประเทศ

โครงการเสริมสร้างเครือข่ายสมรรถนะด้านความมั่นคงทางอาหาร “Capacity Building on Food Security in Agro- Processing Industry among Mekong Countries and People’s Republic of China” สนับสนุนโดยกองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง สาธารณรัฐประชาชนจีน ดำเนินงานร่วมกับสถาบันอาหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีด้านความมั่นคงทางอาหารในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป กิจกรรมหลักประกอบด้วย การศึกษาทบทวนวรรณกรรมด้านความมั่นคงทางอาหารของประเทศสมาชิกแม่โขง-ล้านช้าง การสัมภาษณ์เชิงลึก

หน่วยงานใน 5 ประเทศสมาชิก และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการนานาชาติ ณ ประเทศไทย โดยผลการดำเนินงานพบว่าแต่ละประเทศของอนุภูมิภาค มีความมั่นคงทางด้านอาหารค่อนข้างสูงสามารถปลูกพืชเกษตรได้หลากหลายชนิดเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศและส่งออก สำหรับเทคโนโลยีพบบ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มประเทศที่มีเทคโนโลยีการแปรรูปเกษตรขั้นสูง และกลุ่มประเทศเน้นการบริโภคสดหรือแปรรูปขั้นต้น ดังนั้นไทยจึงสามารถขยายโอกาสความร่วมมือได้ทั้งสองระดับทั้งในการรับและการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม

เปิดโลกเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ด้วยการใช้ประโยชน์ จากการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลกลาง (OIE Gateway)

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) มีวิสัยทัศน์เป็นองค์กรชั้นนำการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศสู่ความยั่งยืน โดยมีพันธกิจสำคัญในการจัดทำ เชื่อมโยงบูรณาการ และให้บริการข้อมูล การขึ้นและการเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เชื่อถือได้ สร้างความเข้มแข็งในการเป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สศอ. มีการให้บริการข้อมูลเศรษฐกิจอุตสาหกรรมแก่หน่วยงานด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ภาครัฐ เอกชน สถาบันการเงิน สถาบันการศึกษา ตลอดจนภาคประชาชน โดยที่ผ่านมา สศอ. มีการพัฒนาระบบรายงานข้อมูลกลางของกระทรวงอุตสาหกรรม (iSingleForm) ระบบป้ายแสดงข้อมูลรถยนต์ตามมาตรฐานสากล (Eco-Sticker) เพื่อให้เกิดการประสานเชื่อมโยงและเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ พร้อมให้บริการข้อมูลแก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ และประชาชน สศอ. จึงได้จัดทำโครงการแพลตฟอร์มการบริหารจัดการการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง (OIE Gateway) ให้บริการ

ข้อมูลจากจุดเดียวขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแพลตฟอร์มการบริหารจัดการการเชื่อมโยงระบบงานของ สศอ. กับระบบงานของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงอุตสาหกรรมด้วย API และเพื่อบริหารจัดการการเข้าใช้งานระบบด้วยความสะดวกและปลอดภัย โดยโครงการมีการดำเนินการดังนี้

- การออกแบบและพัฒนาระบบเชื่อมโยงระบบบูรณาการกับระบบสารสนเทศภายใน สศอ.
- การออกแบบและพัฒนาระบบเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลกับระบบทะเบียนลูกค้ากระทรวงอุตสาหกรรม (i-Industry) เพื่อรองรับการเข้าใช้งานแบบ Single-Sign-On ในรูปแบบ Application Programming Interface (API)
- การออกแบบและพัฒนาระบบการเข้าใช้งาน (Authentication) รวมทั้งเชื่อมโยงกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนรูปแบบดิจิทัลของประเทศไทย

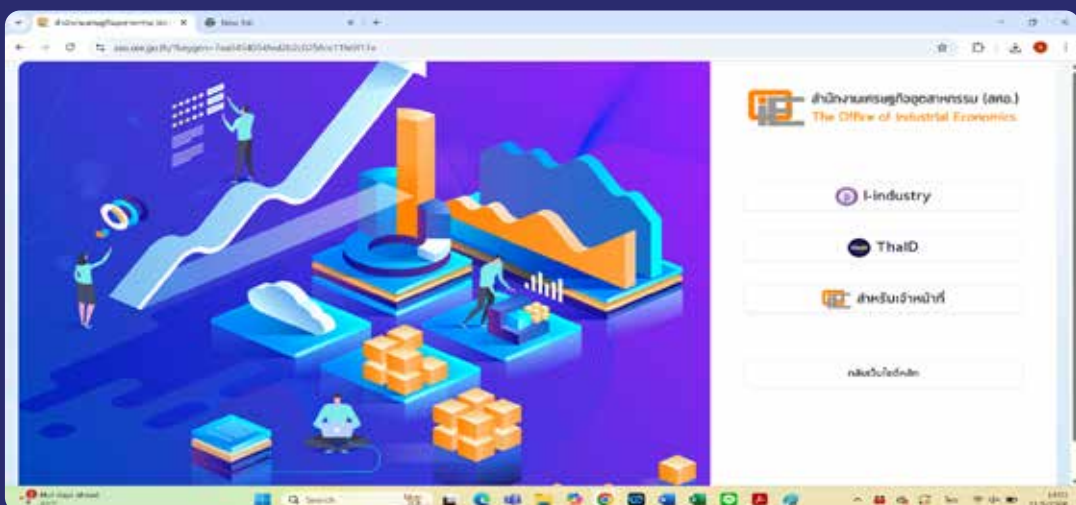
- การนำเข้าข้อมูลมี 2 ขั้นตอน คือ การนำเข้าข้อมูลในรูปแบบไฟล์ CSV และอัปโหลดเข้าสู่ตารางในระบบฐานข้อมูล
- การออกแบบและพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลสำหรับบริหารจัดการและให้บริการข้อมูลได้แก่ ระบบเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ระบบการรักษาความปลอดภัยให้กับเอกสารที่จัดเก็บ มีหน้ารายงาน (Dashboard)
- การพัฒนาระบบการแสดงผลและแจ้งเตือนเมื่อเกิดปัญหาการใช้งาน โดยการออกแบบและพัฒนาระบบรักษาความปลอดภัย ประกอบด้วย อุปกรณ์ป้องกันการบุกรุกเว็บไซต์ (Web Application Firewall) โดยจะทำงานร่วมกับโครงข่ายและระบบป้องกันการบุกรุก (Firewall) ของ สศอ. และมีระบบจัดเก็บข้อมูล สำรองข้อมูล และกู้คืนข้อมูล

รูปแสดงเว็บไซต์ OIE Gateway

สำหรับการเข้าใช้งานแพลตฟอร์มผ่าน OIE Gateway เข้าใช้งานได้ที่เว็บไซต์ <https://gateway.oie.go.th> โดยสามารถพิสูจน์ตัวตน หรือยืนยันตัวตนได้ 3 วิธีดังนี้

1. การแสดงตัวตนผ่านระบบทะเบียนลูกค้ากระทรวงอุตสาหกรรม (i-Industry) ที่เว็บไซต์ <https://i.industry.go.th>
2. การแสดงตัวตนผ่านระบบ Digital ID (ThaID) ของกรมการปกครอง
3. การแสดงตัวตนของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมผ่านทาง Active Directory ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

รูปแสดงรูปแบบการยืนยันตัวตนเข้าใช้งานแพลตฟอร์มผ่าน OIE Gateway

ข้อมูลให้บริการจะเป็นข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม โดยข้อมูลให้บริการมีดังนี้

1. ข้อมูลดัชนีอุตสาหกรรม ประกอบด้วย ดัชนีผลผลิต (ถ่วงน้ำหนักมูลค่าเพิ่ม) ดัชนีผลผลิต (ถ่วงน้ำหนักมูลค่าผลผลิต) ดัชนีการส่งสินค้า ดัชนีสินค้าสำเร็จรูปคงคลัง ดัชนีอัตราส่วนสินค้าสำเร็จรูปคงคลัง ดัชนีแรงงานอุตสาหกรรม ดัชนีผลิตภาพแรงงานอุตสาหกรรม และอัตราการใช้กำลังการผลิต
2. ข้อมูลผลิตภาพการผลิต ประกอบด้วย ภาพรวม สถิติผลิตภาพและผลประกอบการอุตสาหกรรม

รายปี และรายสาขาอุตสาหกรรม เช่น ผลิตภาพอาหารเครื่องดื่ม ยาสูบ สิ่งทอ ยานยนต์ เครื่องมือแพทย์ เป็นต้น

3. Intelligence Unit เป็นข้อมูลเชิงลึกประกอบด้วย สถิติมูลค่านำเข้าและมูลค่าส่งออกภาพรวม และรายสาขาอุตสาหกรรม เช่น สาขาชีวภาพ เครื่องมือแพทย์ หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ เป็นต้น
4. โครงสร้างเศรษฐกิจ ประกอบด้วย เงินลงทุนแยกตามอุตสาหกรรม 10 อันดับแรก เงินลงทุนตามจังหวัด

การเข้าใช้งาน OIE Gateway สามารถเข้าถึงข้อมูล ค้นหาข้อมูล และดาวน์โหลดข้อมูลออกมาและแชร์ข้อมูลได้ในหลายรูปแบบ ได้แก่

1. Machine to Machine การให้บริการในรูปแบบ API (Application Programming Interface) โดยผู้ใช้งานสามารถเชื่อมการใช้งานมายังเว็บไซต์ OIE Gateway ได้โดยตรงเพื่อให้ดึงข้อมูลอัตโนมัติ ทั้งนี้ระบบมีคู่มือการใช้งาน API พร้อมให้บริการ

2. ให้บริการไฟล์เพื่อการดาวน์โหลด (File Download) ในรูปแบบ Excel และ CSV ซึ่งสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ตามความต้องการและพร้อมใช้งาน

OIE Gateway เป็นช่องทางการให้บริการข้อมูลที่มีการรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมทั้งข้อมูลที่มีการเปิดเผย และเป็นข้อมูลเชิงลึกรายสาขาอุตสาหกรรมไว้ที่เดียว พร้อมแสดงผลเป็น Dash Board ประกอบด้วย ตัวเลขและกราฟ ทั้งนี้ ทำให้การเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้งานมีความสะดวก พร้อมใช้งานและมีความปลอดภัย เนื่องจากสามารถเข้าถึงข้อมูล ค้นหาข้อมูล และนำออกข้อมูลได้หลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้ใช้งาน

การยกระดับ การพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูล ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อการให้บริการที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

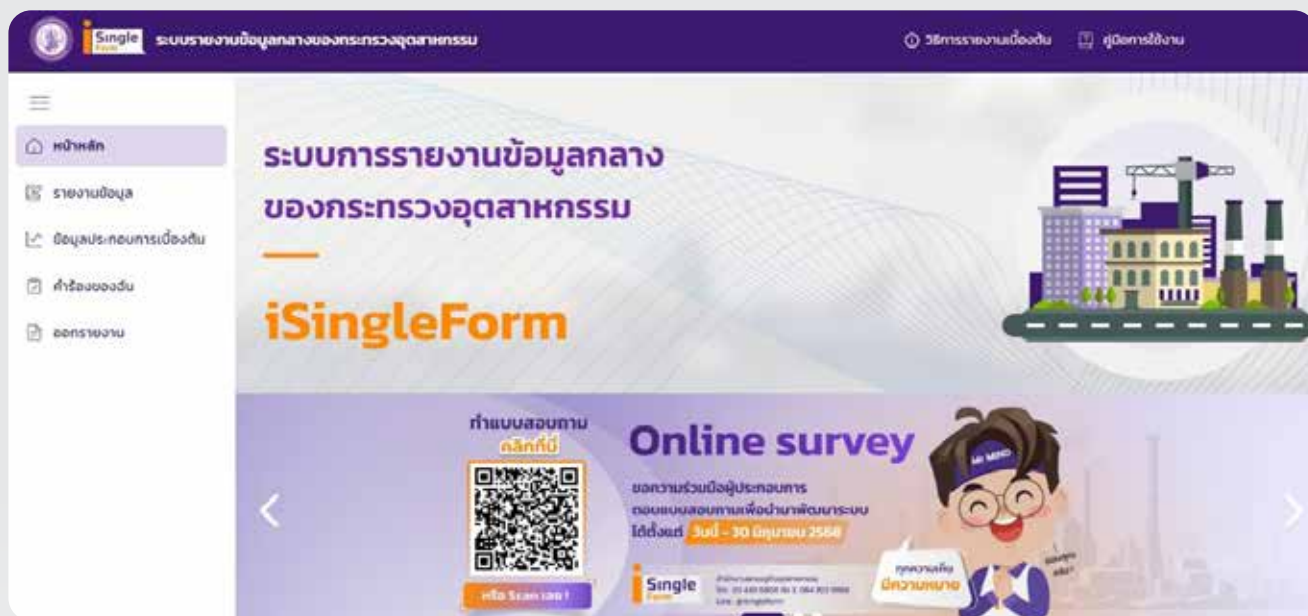

การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลได้ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อภาคอุตสาหกรรมในทุกระดับ ทั้งในด้านการผลิต การจัดการห่วงโซ่อุปทาน และการจำหน่ายสินค้า ส่งผลให้การบริหารจัดการข้อมูลเชิงนโยบายและข้อมูลจากผู้ประกอบการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อภารกิจของกระทรวงอุตสาหกรรมในการทำกับ ติดตาม และพัฒนาส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมให้สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเดิมระบบการรายงานข้อมูลในกระทรวงอุตสาหกรรม ถูกแยกตามกฎหมายและระบบงานของแต่ละหน่วยงาน ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นภาระในการรายงานของผู้ประกอบการ อีกทั้งข้อมูลที่จัดเก็บมีลักษณะไม่เป็นเอกภาพ ส่งผลต่อความยากลำบากในการบูรณาการข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในระดับนโยบายและการบริการสาธารณะ

ในปี 2567 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้ดำเนินการพัฒนาระบบรายงานข้อมูลกลางของกระทรวงอุตสาหกรรม (iSingleForm) เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางสำหรับการรายงานข้อมูลของผู้ประกอบการในรูปแบบออนไลน์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การรายงานข้อมูลเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย เช่น ข้อมูลปริมาณการผลิต การใช้สารเคมี ข้อมูลสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และสามารถบูรณาการข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวงอุตสาหกรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สศอ. จึงเกิดความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับระบบดังกล่าวให้สามารถเป็นแพลตฟอร์มเดียว (Single

Platform) ที่มีมาตรฐานกลาง ครอบคลุม และรองรับการใช้งานในอนาคต ทั้งด้านโครงสร้างข้อมูล ระบบตรวจสอบ และการแสดงผล เพื่อรองรับการรายงานข้อมูลในรูปแบบที่หลากหลาย และเป็นมิตรกับผู้ใช้ (User Friendly) การพัฒนาในครั้งนี้จึงมุ่งเน้นให้ระบบมีศักยภาพในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้อย่างครอบคลุม เป็นพื้นฐานในการยกระดับการให้บริการของภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกสนับสนุนการปฏิรูปอุตสาหกรรมไทยสู่ยุคใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data Driven)

สำหรับการพัฒนาระบบ ได้ให้ความสำคัญกับการออกแบบเพื่อให้ตอบโจทย์การใช้งานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน โดยมีการดำเนินงานดังนี้

- การประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดโครงสร้างของฐานข้อมูลให้สามารถรองรับข้อมูลตามกฎหมายที่หลากหลาย เช่น กฎหมายโรงงาน กฎหมายวัตถุอันตราย และกฎหมายแร่ เป็นต้น เพื่อกำหนดแบบสถาปัตยกรรมข้อมูล (Data Architecture) ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของระบบที่ดี โดยระบบจะต้องสามารถรองรับการรายงานข้อมูลจากผู้ประกอบการภายใต้กฎหมายที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรมทั้งหมด ผ่านแบบฟอร์มเดียว (Single Form) ในรูปแบบออนไลน์ โดยจะมีการเชื่อมโยงกับระบบทะเบียนลูกค้าของกระทรวงอุตสาหกรรม (i-Industry)
- การกำหนดสิทธิ์การเข้าถึง และการยืนยันตัวตนของผู้ใช้งาน รวมทั้งระบบจะต้องรองรับการรายงานข้อมูลโดยผู้ประกอบการเอง และข้อมูลที่ได้จากการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการรวมศูนย์ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ ติดตาม และกำหนดนโยบายในภาคอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทิศทางการพัฒนาระบบจะเน้นการจัดทำมาตรฐานกลาง
- การจัดทำชุดข้อมูล (Datasets Standard) เพื่อให้หน่วยงานในกระทรวงอุตสาหกรรมสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้โดยไม่มี ความคลาดเคลื่อนในด้านโครงสร้าง และระบบจะถูกออกแบบให้สามารถรองรับการขยายตัวของข้อมูลในอนาคตทั้งในแง่ปริมาณ (Capacity) และการใช้งาน (Capability) โดยเฉพาะในด้านการแสดงผลข้อมูลรายโรงงาน (Personalize Report) ที่มีความสอดคล้องกับประเภทกิจการตามข้อกำหนดของกฎหมาย

- การออกแบบระบบให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบอื่น ๆ ของหน่วยงานภายในกระทรวงอุตสาหกรรม เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นต้น เพื่อเป็นการบูรณาการข้อมูล และขยายผลต่อไปยังหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย
- ระบบต้องสามารถรองรับการแสดงผลข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้ใช้งานแต่ละกลุ่ม เช่น เจ้าหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรม เจ้าหน้าที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ผู้ประกอบการ รวมถึงมีระบบตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งแบบอัตโนมัติ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูล และผู้ที่นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

ในส่วนของผลลัพธ์ของโครงการ คือ ระบบสามารถรองรับการรายงานข้อมูลจากผู้ประกอบการกว่า 60,000 รายในประเทศไทย โดยข้อมูลที่ได้รับสามารถแสดงผลได้ในระดับรายโรงงาน ครอบคลุมทั้งข้อมูลการผลิต การใช้ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อม และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำกับ ติดตาม และให้บริการรายงานข้อมูลของกระทรวงอุตสาหกรรมได้อย่างครอบคลุม รวมทั้งเป็นมาตรฐานเดียวกัน และระบบสามารถดึงข้อมูลมาใช้สนับสนุนการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในระดับประเทศ จังหวัด และรายกลุ่มอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยให้การจัดทำแผนและนโยบาย

การพัฒนาอุตสาหกรรม และมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการ โดยมีข้อมูลประกอบที่ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ หน่วยงานต่าง ๆ ภายในกระทรวงอุตสาหกรรม ต้องสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ โดยไม่ต้องขอข้อมูลซ้ำ ๆ จากผู้ประกอบการ เพื่อเป็นการลดภาระ และต้นทุนในการดำเนินงาน

ความคาดหวังในระยะถัดไป คือ ระบบต้องเป็นศูนย์กลางข้อมูลภาครัฐด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ที่สามารถรองรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก และต่อยอดไปสู่การใช้งานร่วมกับเทคโนโลยีอื่น ๆ เช่น ระบบเตือนภัยล่วงหน้า การวิเคราะห์แนวโน้มอุตสาหกรรม หรือการประเมินความเสี่ยงของโรงงานในระดับรายพื้นที่ เป็นต้น เพื่อเป็นฐานข้อมูลภาครัฐที่มีศักยภาพ สำหรับการวางแผนนโยบายอุตสาหกรรมได้อย่างเป็นระบบและทันต่อสถานการณ์

การยกระดับระบบศูนย์กลางข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไม่ได้เป็นเพียงแค่การพัฒนาระบบสารสนเทศ แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่สะท้อนถึงวิสัยทัศน์ของกระทรวงอุตสาหกรรมในการปรับบทบาทสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลอย่างแท้จริง ซึ่งระบบดังกล่าวจะเป็นฐานข้อมูลสำคัญสำหรับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไทยไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน มีความยืดหยุ่น พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ โดยไม่ได้เป็นเพียงช่องทางการรายงานข้อมูล แต่เป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของประเทศ ตอบสนองต่อความคาดหวังของภาคอุตสาหกรรมที่ต้องการบริการที่มีประสิทธิภาพ สะดวก และเป็นต้นแบบของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

06

กิจกรรมสำคัญ ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

- กิจกรรมสำคัญในรอบปีงบประมาณ 2567 ของ สศอ.
- รางวัล/ประกาศเกียรติคุณของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ 2567
- ข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2567

กิจกรรมสำคัญ ในรอบปีงบประมาณ 2567

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดทำและเสนอแนะนโยบาย แนวทาง แผนงานและมาตรการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม ทั้งในระดับ มหภาค รายสาขาอุตสาหกรรม และระหว่างประเทศ รวมทั้งดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย คาดการณ์แนวโน้มและแจ้งเตือนภัยให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรม และจัดทำข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและประชาชนผู้สนใจ

สศอ. มุ่งมั่นดำเนินงานในแต่ละด้านเพื่อให้บรรลุตามบทบาทหน้าที่ขององค์กรที่จะสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่ภาคอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ท่ามกลางบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันก็ได้พัฒนาองค์กรให้มีขีดความสามารถที่จะสนองตอบต่อผู้ขอรับบริการได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งสร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความรู้ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สศอ. ได้ดำเนินงานโดยสรุปออกมาเป็นด้านต่าง ๆ ที่สำคัญดังนี้

กิจกรรมสำคัญในรอบปีของ สศอ.

1. จัดประชุม สัมมนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สศอ. ได้ดำเนินการจัดประชุม จัดทำโครงการศึกษา วิจัยทั้งในระดับมหภาค รายสาขาอุตสาหกรรมและระหว่างประเทศ เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงาน นโยบายการพัฒนา และการเพิ่มขีดความสามารถของภาคอุตสาหกรรม โดยได้ดำเนินงานร่วมกับสถาบันเฉพาะทางในสังกัดกระทรวง อุตสาหกรรม หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา หน่วยงาน

ภาคเอกชน และหน่วยงานพันธมิตรต่าง ๆ จัดการประชุม สัมมนาทั้งภายในและภายนอก สศอ. รวมทั้งในรูปแบบออนไลน์ เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ตลอดจนเปิดเวทีสาธารณะระดมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องในประเด็น หัวข้อต่าง ๆ ตลอดทั้งปี พ.ศ. 2567 อาทิ

ครั้งที่ 1 เรื่อง เปิดตัวความท้าทายเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทย
ภายใต้ความขัดแย้งของภูมิรัฐศาสตร์โลก

ครั้งที่ 2 เรื่อง จับตาวิกฤตสินค้าต่างชาติทะลัก ภาคธุรกิจ
อุตสาหกรรมไทยรับมืออย่างไร

ครั้งที่ 3 เรื่อง สงครามการค้าสหรัฐ-จีน ระลอกใหม่
กับโอกาสและความท้าทายของภาคอุตสาหกรรม

ครั้งที่ 4 เรื่อง ศักยภาพเศรษฐกิจไทยครึ่งปีหลัง 2567
ผ่านมุมมองสมรรถภูมิโลก

14 พฤศจิกายน 2566 สศอ. ร่วมพิธีลงนามความตกลงกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอินโด-แปซิฟิก เพื่อความเจริญรุ่งเรืองว่าด้วยความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน (Indo-Pacific Economic Framework for Prosperity Agreement Relating to Supply Chain Resilience) ณ นครซานฟรานซิสโก สหรัฐอเมริกา

23 สิงหาคม 2567 การประชุมระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมรายพื้นที่ ในกลุ่มพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

2 กันยายน 2567 สทอ. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการนานาชาติ สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ขับเคลื่อนโครงการ Flagship ของกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยกับอนุภูมิภาคและหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา

16 กันยายน 2567 สทอ. จัดสัมมนาเผยแพร่ผลศึกษา เรื่อง “พัฒนาความร่วมมือเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ พลิกโอกาสเกษตรแปรรูปไทย รับการปรับห่วงโซ่อุปทานโลก”

23 กันยายน 2567 สทอ. ปรับโฉมใหม่ “iSingleForm” มุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางระบบการรายงานข้อมูลตามกฎหมายภายใต้การกำกับของกระทรวงอุตสาหกรรม พร้อมเปิดใช้งาน 1 พฤศจิกายน 2567 เพิ่มประสิทธิภาพให้กับอุตสาหกรรมและสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน

24 กันยายน 2567 สทอ. ปลื้ม ขับเคลื่อนอุตสาหกรรม ฮาลาลไทย ในปี พ.ศ. 2567 สร้างมูลค่าการค้า 335 ล้านบาท เสริมแกร่งไทยพร้อมขึ้นแท่น “ศูนย์กลางฮาลาลของอาเซียน” (ASEAN Halal Hub)

2. พัฒนางค์กรแห่งการเรียนรู้

สศอ. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรและบุคลากรดำเนินงาน โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรมีการเรียนรู้ การบริหารจัดการความรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กรตลอดทั้งปี

2.1 การพัฒนาภายในองค์กร

สศอ. จัดให้มีกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ทำงานให้กับเจ้าหน้าที่และผู้บริหารของ สศอ. อย่างสม่ำเสมอ ในหลาย ๆ กิจกรรม เช่น

7 มีนาคม 2567 กิจกรรมถ่ายทอดและสร้างองค์ความรู้ เรื่อง คาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization)

22 สิงหาคม 2567 สศอ. จัดงานสรุปผลโครงการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA Day) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

2.2 การพัฒนาบุคลากร

ในปี พ.ศ. 2567 สศอ. ดำเนินการจัดฝึกอบรม บรรยายให้ความรู้ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงานในหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อพัฒนาสมรรถนะและเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในหลักสูตรหัวข้อต่าง ๆ เช่น

30 มีนาคม 2567 สศอ. ร่วมกิจกรรมกระชับสัมพันธ์ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจอุตสาหกรรม “MIND - PRESS SPORT DAY 2024”

9 เมษายน 2567 คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สศอ. ร่วมสรงน้ำพระ เพื่อสืบสานประเพณีไทย เนื่องในประเพณีวันสงกรานต์ ประจำปี 2567

19 เมษายน 2567 สศอ. องค์กรคุณธรรม กิจกรรมจิตอาสา ถ่ายทอดองค์ความรู้ “อาหารเช้าเพื่อสุขภาพ: มาให้ไว กินให้ดี”

17 มิถุนายน 2567 สศอ. เข้าร่วมงานนิทรรศการเครื่องมือเครื่องจักรนานาชาติครั้งที่ 16 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

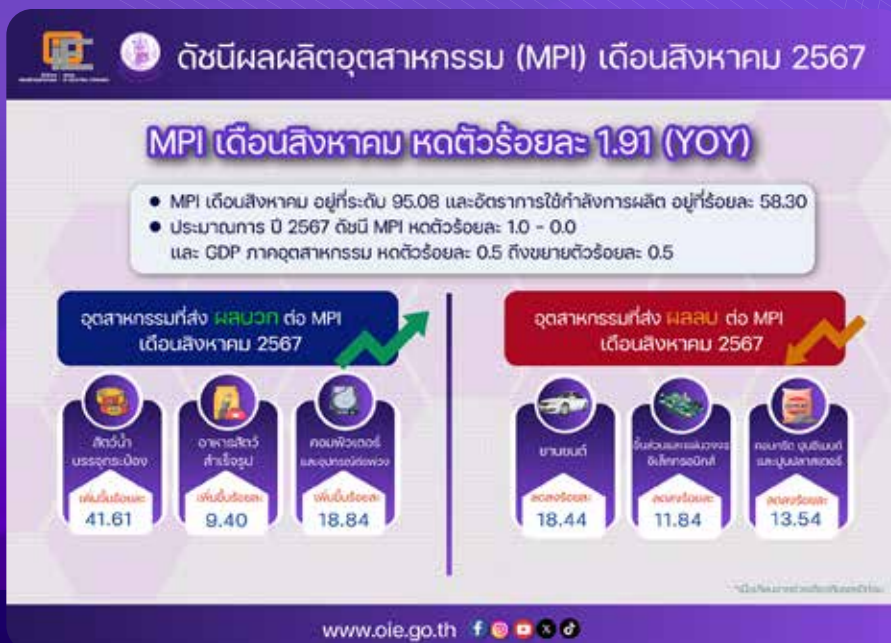
10 มิถุนายน 2567 สศอ. เข้าร่วมการประชุมความร่วมมือ “K-Smart City & Service Tech Day 2024” พร้อมบรรยายในหัวข้อ “The Impact of Technology Adoption on Industrial Economics” เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมระหว่างไทยและสาธารณรัฐเกาหลี

3. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

3.1 จัดแถลงข่าวและให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน

3.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่และสื่อเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

เพื่อให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เช่น วารสารเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (รายไตรมาส), รายงานประจำปี, รายงานภาวะอุตสาหกรรมรายเดือน รายไตรมาส และรายปี, รายงานดัชนีอุตสาหกรรม, Infographic ต่าง ๆ

4. สศอ. กับการดำเนินงานเพื่อสังคม

4.1 ความรับผิดชอบต่อสังคม

ในรอบปี พ.ศ. 2567 ที่ผ่านมา สศอ. ได้ดำเนินกิจกรรมในการเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคมผ่านการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น

13 ตุลาคม 2566 สศอ. ร่วมโครงการ “จิตอาสาอุทิศธรรมรวมใจ เนื่องในวันนวมินทรมหาราช” ณ วัดแก้วฟ้าจุฬามณี

28 พฤศจิกายน 2566 “รัฐมนตรีฯ พิมพ์ภัทรา” ร่วมกับ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมแพ็ค “ถุ้ย้มพิมพ์ใจ MIND ไม่ทิ้งกัน” ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยภาคใต้

2 เมษายน 2567 สศอ. ร่วมกิจกรรมจิตอาสา เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ประจำปี 2567

9 สิงหาคม 2567 สศอ. ทำความดีด้วยหัวใจ ร่วมสร้างฝายชะลอน้ำ 92 ฝาย 92 พรรษา เถลิงพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง 12 สิงหาคม 2567

4.2 องค์การแห่งธรรมาภิบาล

กิจกรรมประกาศเจตนารมณ์ "No Gift Policy"

25 กรกฎาคม 2567 สศอ. จัดพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน ประจำปี 2567 และลงนามถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567

รางวัล/ประกาศเกียรติคุณ ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ประจำปี 2567

1

ประกาศเกียรติคุณรัฐบาลดิจิทัล รางวัลหน่วยงานคุณภาพด้านการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้ในกระบวนการทำงาน หรือการให้บริการ

วันที่ 27 ธันวาคม 2567 นางศุภิดา เสนมัสสูง เลขาธิการกรม เป็นผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เข้ารับประกาศนียบัตรรางวัลหน่วยงานคุณภาพด้านการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการทำงาน หรือการให้บริการ หน่วยงานระดับกรม ที่ให้บริการเป็นหลัก ในงานมอบรางวัลรัฐบาลดิจิทัลประจำปี 2567 หรือ Digital Government Awards 2024 โดยมีนายประเสริฐ จันทรชอง รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นประธานในพิธี ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล จัดโดย สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเป็นต้นแบบในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล กระตุ้นให้หน่วยงานภาครัฐ เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเปลี่ยนแปลงมุ่งสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

2

รางวัล “Best Performance Award ประเภทหน่วยงานรัฐ (ระดับกรม/กระทรวง)” สำหรับองค์กรที่มีผลงานโดดเด่นในการป้องกันและรับมือภัยคุกคามปลอดภัยไซเบอร์

วันที่ 13 มกราคม 2568 นายภาสกร ชัยรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม มอบหมายให้ นายจักรพันธ์ เด่นดวงบริพันธ์ ผู้อำนวยการกองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เป็นผู้แทนรับมอบรางวัล Prime Minister Awards 2024 : Thailand Cybersecurity Excellence Awards 2024 ณ โรงแรมทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น เพื่อเชิดชูองค์กรเด่นด้านการป้องกันและรับมือภัยคุกคามปลอดภัยไซเบอร์ โดยมี ดร.ณทศ ทีวีเฝ้างาน ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี

รางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ครั้งที่ 10 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2568 นางสาวนิรดา วิสุทธินาถา รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเข้ารับรางวัลประกาศเกียรติคุณด้านการบัญชีภาครัฐ ระดับดีเลิศ และนางศุภิดา เสมบิสูง เลขานุการกรม ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเข้ารับรางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศ (ด้านการบัญชีภาครัฐ) โดยมีนายพิชัย ชุณหวชิร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานในพิธีมอบรางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ครั้งที่ 10 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

ข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2567

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวจิตติยา วิสารัตน์
ตำแหน่ง : นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สังกัด : กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

07

รายงานทางการเงิน

- งบแสดงฐานะการเงิน, งบรายได้และค่าใช้จ่าย
- การวิเคราะห์งบการเงิน

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2567	2566
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	4,446,621.06	2,965,130.93
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	5	10,232,645.20	260,921.59
วัสดุคงเหลือ		179,462.68	214,123.18
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		14,858,728.94	3,440,175.70
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	6	70,202,407.28	70,355,924.28
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน - สุทธิ	7	42,338,046.04	34,092,818.84
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		112,540,453.32	104,448,743.11
รวมสินทรัพย์		127,399,182.26	107,888,918.81

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

ลงชื่อ.....

 (นางศุภิดา เสมมีสุข)
 เลขาธิการกรม

ลงชื่อ.....

 (นายภาสกร ชัยรัตน์)
 ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	2567	2566
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้การค้า	8 14,762,147.73	5,165,228.45
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	867.62	608.88
เจ้าหนี้ระยะสั้น	9 16,657,290.46	444,010.36
เงินรับฝากระยะสั้น	10 3,793,925.40	2,373,555.93
รวมหนี้สินหมุนเวียน	35,214,231.21	7,983,403.62
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	32,271.57	101,389.25
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว	600,000.00	600,000.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	632,271.57	701,389.25
รวมหนี้สิน	35,846,502.78	8,684,792.87
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
ทุน	114,130,352.32	114,130,352.32
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	(22,577,672.84)	(14,926,226.38)
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	91,552,679.48	99,204,125.94
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	127,399,182.26	107,888,918.81

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

ลงชื่อ.....
(นางศุภิดา เสมอมีสุข)

เลขานุการกรม

ลงชื่อ.....
(นายภาสกร ชัยรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2567	2566
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	12	267,616,130.97	281,994,492.44
รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	13	69,117.68	42,191.78
รวมรายได้		267,685,248.65	282,036,684.22
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	14	76,589,350.17	79,073,671.29
ค่าบำเหน็จบำนาญ	15	39,433,397.91	33,983,678.21
ค่าตอบแทน		86,400.00	30,000.00
ค่าใช้สอย	16	96,118,381.20	66,263,880.84
ค่าวัสดุ	17	1,992,979.49	1,891,902.02
ค่าสาธารณูปโภค	18	3,919,657.01	4,222,911.93
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	19	23,345,384.79	28,885,569.39
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	20	33,851,144.54	63,399,854.45
ค่าใช้จ่ายอื่น		-	70,535.59
รวมค่าใช้จ่าย		275,336,695.11	277,822,003.72
รวมรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(7,651,446.46)	4,214,680.50

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

 ลงชื่อ.....
 (นางศุภิดา เสมมีสุข)
 เลขานุการกรม

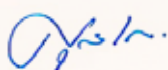

 ลงชื่อ.....
 (นายภาสกร ชัยรัตน์)
 ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567

(หน่วย : บาท)

	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่า ค่าใช้จ่ายสะสม	รวมสินทรัพย์ สุทธิ/ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565	114,130,352.32	(19,140,906.88)	94,989,445.44
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2566			
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	4,214,680.50	4,214,680.50
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	114,130,352.32	(14,926,226.38)	99,204,125.94
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	114,130,352.32	(14,926,226.38)	99,204,125.94
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2567			
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(7,651,446.46)	(7,651,446.46)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	114,130,352.32	(22,577,672.84)	91,552,679.48

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

 ลงชื่อ.....
 (นางศุภิดา เสมมีสุข)
 เลขานุการกรม

 ลงชื่อ.....
 (นายภาสกร ชัยรัตน์)
 ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

การวิเคราะห์งบการเงิน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สศอ. มีรายได้รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 267,685,248.65 บาท โดยเป็นรายได้ที่ได้รับจากงบประมาณ เป็นจำนวนเงิน 267,616,130.97 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 99.97 ของรายได้รวม และเป็นรายได้ที่ได้รับจากการอุดหนุนและบริจาค เป็นจำนวนเงิน 69,117.68 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.03 ของรายได้รวม

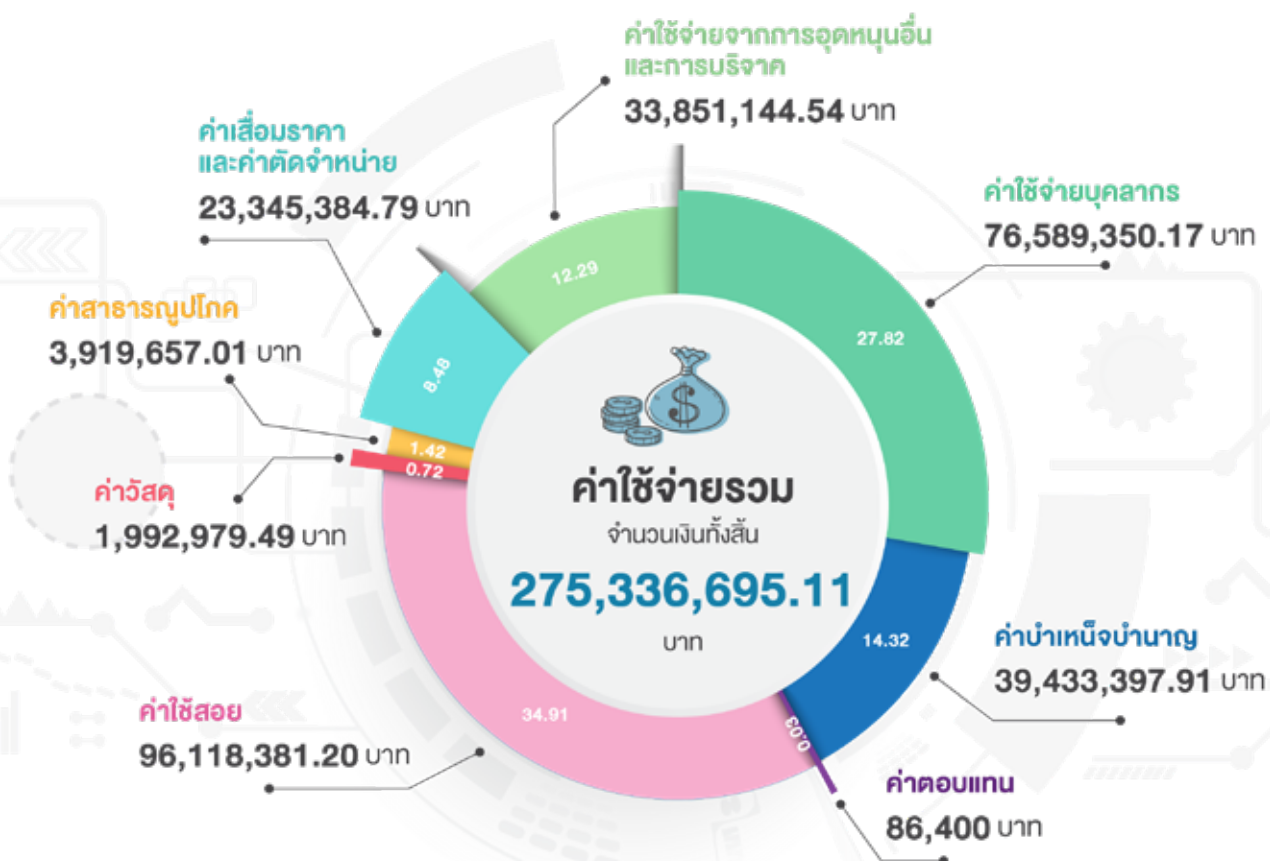
เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลด้านรายได้ของ สศอ. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2567 พบว่า

- รายได้รวมของ สศอ. ลดลง เป็นจำนวนเงิน 14,351,435.57 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.09
- รายได้จากงบประมาณของ สศอ. ลดลง เป็นจำนวนเงิน 14,378,361.47 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.10

- รายได้ที่ได้รับจากการอุดหนุนและบริจาคของ สศอ. เพิ่มขึ้น เป็นจำนวนเงิน 26,925.90 บาท โดยเพิ่มขึ้นจากรายได้จากการอุดหนุนและบริจาค เนื่องจากเป็นรายการที่ทยอยรับรู้รายได้ตามสัดส่วนค่าเสื่อมราคาจากสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาค ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และรายได้จากการบริจาคในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

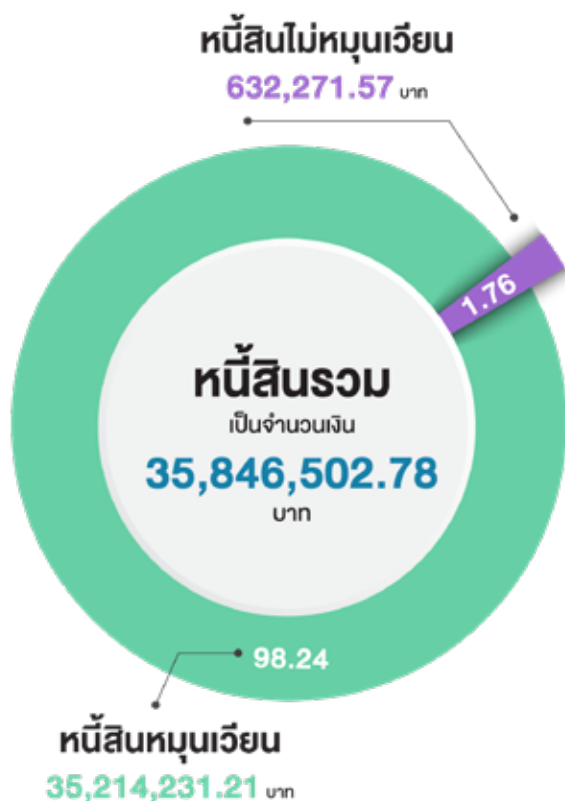
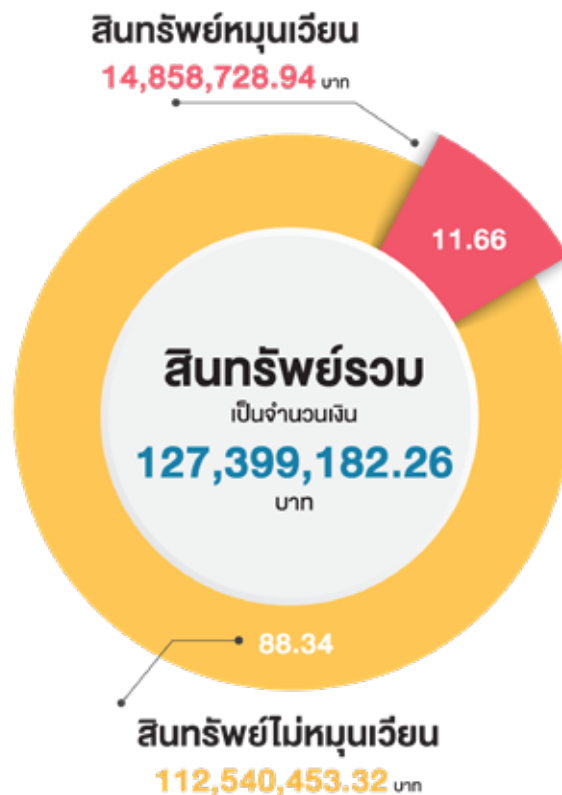
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สศอ. มีค่าใช้จ่ายรวม จำนวนเงินทั้งสิ้น 275,336,695.11 บาท ซึ่งประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายบุคลากร เช่น เงินเดือน ค่าล่วงเวลา ค่าจ้าง ค่าตอบแทนพนักงานราชการ ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ เป็นจำนวนเงิน 76,589,350.17 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 27.82 ของค่าใช้จ่ายรวม
- ค่าบำเหน็จบำนาญ เช่น บำนาญ เงินช่วยค่าครองชีพ บำเหน็จ บำเหน็จตกทอด บำเหน็จดำรงชีพ ฯลฯ เป็นจำนวนเงิน 39,433,397.91 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 14.32 ของค่าใช้จ่ายรวม
- ค่าตอบแทน เป็นจำนวนเงิน 86,400 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.03 ของค่าใช้จ่ายรวม
- ค่าใช้สอย เช่น ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา ค่าจ้างเหมาบริการ ฯลฯ เป็นจำนวนเงิน 96,118,381.20 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 34.91 ของค่าใช้จ่ายรวม
- ค่าวัสดุ เช่น ค่าแก๊สและน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าครุภัณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ เป็นจำนวนเงิน 1,992,979.49 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.72
- ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ ฯลฯ เป็นจำนวนเงิน 3,919,657.01 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 1.42
- ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย อาคารและสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เป็นจำนวนเงิน 23,345,384.79 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 8.48
- ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและการบริจาค (ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนเฉพาะกิจภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนากิจการอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต) เป็นจำนวนเงิน 33,851,144.54 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 12.29

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลด้านค่าใช้จ่ายของ สศอ. ใน
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2567 พบว่า ค่าใช้จ่ายรวมของ
สศอ. ลดลง เป็นจำนวนเงิน 2,485,308.61 บาท หรือคิดเป็น
ร้อยละ 0.89 และจากข้อมูลดังกล่าว พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่
ลดลงจากรายการ 1) ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค
ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมฮาลาลไทย
ภายใต้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลไทย
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 - 2571) และเงินอุดหนุนค่าบำรุง
สมาชิกองค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNI-
DO) และ 2) รายการค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย อาคาร
และสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สศอ. มีสินทรัพย์รวม เป็น
จำนวนเงิน 127,399,182.26 บาท โดยเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน
เป็นจำนวนเงิน 14,858,728.94 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 11.66
และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เป็นจำนวนเงิน 112,540,453.32
บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 88.34

เมื่อพิจารณาข้อมูลด้านสินทรัพย์ของ สศอ. ในระหว่าง
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2567 พบว่า สินทรัพย์รวม
ของ สศอ. ลดลง เป็นจำนวนเงิน 19,510,263.45 บาท หรือ
คิดเป็นร้อยละ 18.08 ซึ่งส่วนใหญ่ลดลงจากการตัดจำหน่าย
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สศอ. มีหนี้สินรวม เป็น
จำนวนเงิน 35,846,502.78 บาท โดยเป็นหนี้สินหมุนเวียน
เป็นจำนวนเงิน 35,214,231.21 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 98.24
และหนี้สินไม่หมุนเวียน เป็นจำนวนเงิน 632,271.57 บาท
หรือคิดเป็นร้อยละ 1.76

เมื่อพิจารณาข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในรายงาน
งบการเงินของ สศอ. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และ
พ.ศ. 2567 พบว่า หนี้สินรวมของ สศอ. เพิ่มขึ้น เป็นจำนวนเงิน
27,161,709.91 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรายการเจ้าหนี้อื่น
ระยะสั้น (เช่น ค่าจ้างที่ปรึกษา ค่าล่วงเวลา ค่าหลักประกัน
สัญญา ฯลฯ) ที่มีการวางคำขอเบิกระหว่างวันที่ 20 - 30
กันยายน 2566 โดยอยู่ในระหว่างการประมวลผลของ
กรมบัญชีกลาง

สามารถอ่านรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเป็น
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567 เพิ่มเติมได้ที่

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ หน่วยงานต่าง ๆ ภายใน สศอ.

สำนักงานเลขาธิการกรม (สอ.)

โทรศัพท์ : 0 2430 6800

โทรสาร : 0 2644 7136

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค (กม.)

โทรศัพท์ : 0 2430 6803

โทรสาร : 0 2644 8817

กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1 (กร.1)

โทรศัพท์ : 0 2430 6804

โทรสาร : 0 2430 6804 ต่อ 680499

กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2 (กร.2)

โทรศัพท์ : 0 2430 6805

โทรสาร : 0 2430 6805 ต่อ 680599

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (กว.)

โทรศัพท์ : 0 2430 6806

โทรสาร : 0 2644 8316

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ (กท.)

โทรศัพท์ : 0 2430 6807

โทรสาร : 0 2430 6807 ต่อ 680799

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (กส.)

โทรศัพท์ : 0 2430 6808

โทรสาร : 0 2644 9427

กลุ่มตรวจสอบภายใน (ตสน.)

โทรศัพท์ : 0 2430 6802

โทรสาร : 0 2430 6802 ต่อ 680299

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพบ.)

โทรศัพท์ : 0 2430 6802

โทรสาร : 0 2430 6802 ต่อ 680299

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำ หนังสือรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

นายภาสกร ชัยรัตน์	ที่ปรึกษา
นางสาวนิรดา วิสุทธินาธา	ที่ปรึกษา
นายภัทรพล ลิ้มภักดี	ที่ปรึกษา
นายอนุวัตร จุลินทร	ที่ปรึกษา
นางสาววิลาวัลย์ คำจตุ	ที่ปรึกษา
นางสาวสมานลักษณ์ ตันทิกุล	ที่ปรึกษา
นางศุภิดา เสมอมีสุข	ประธานคณะกรรมการ
นางศิตา ดอนชมไพร	คณะกรรมการ
นางสาวศิวพร พรหมณเฑาะฏม	คณะกรรมการ
นายอนุชิต บุญจันทร์คง	คณะกรรมการ
นางสาววรรณารท มีภูมิรัฐ	คณะกรรมการ
นางสาวจิตเกษม บัณฑุธรรม	คณะกรรมการ
นางสาวกวิพจุทา รวยยอด	คณะกรรมการ
นายวิญญู ไหลประสิทธิ์พร	คณะกรรมการ
นางสาวสุรัสวดี เจ๊ะหมัด	คณะกรรมการ
นายสรวิศ ชัยเลิศวนิชกุล	คณะกรรมการ
นางสาวพัชรารัตน์ คำรอด	คณะกรรมการ
นายบุญอนันต์ เศวตสิทธิ์	คณะกรรมการและเลขานุการ
นางสาวปฎิญา มั่งคั่ง	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวคันสนีย์ กาญจนวิรัชย์	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

...
เป็นองค์การชั้นนำ
การพัฒนาอุตสาหกรรม
ของประเทศสู่ความยั่งยืน

...●

OFFICE OF INDUSTRIAL ECONOMICS

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

เลขที่ 75/6 ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 0 2430 6800

โทรสาร : 0 2644 8516

www.oie.go.th